

503. Beretning fra Statens Husdyrbrugs forsøg

Jørn Pedersen
Afdelingen for forsøg med kvæg og får

Forlængelse af dellaktioner

Extension of Part Lactations

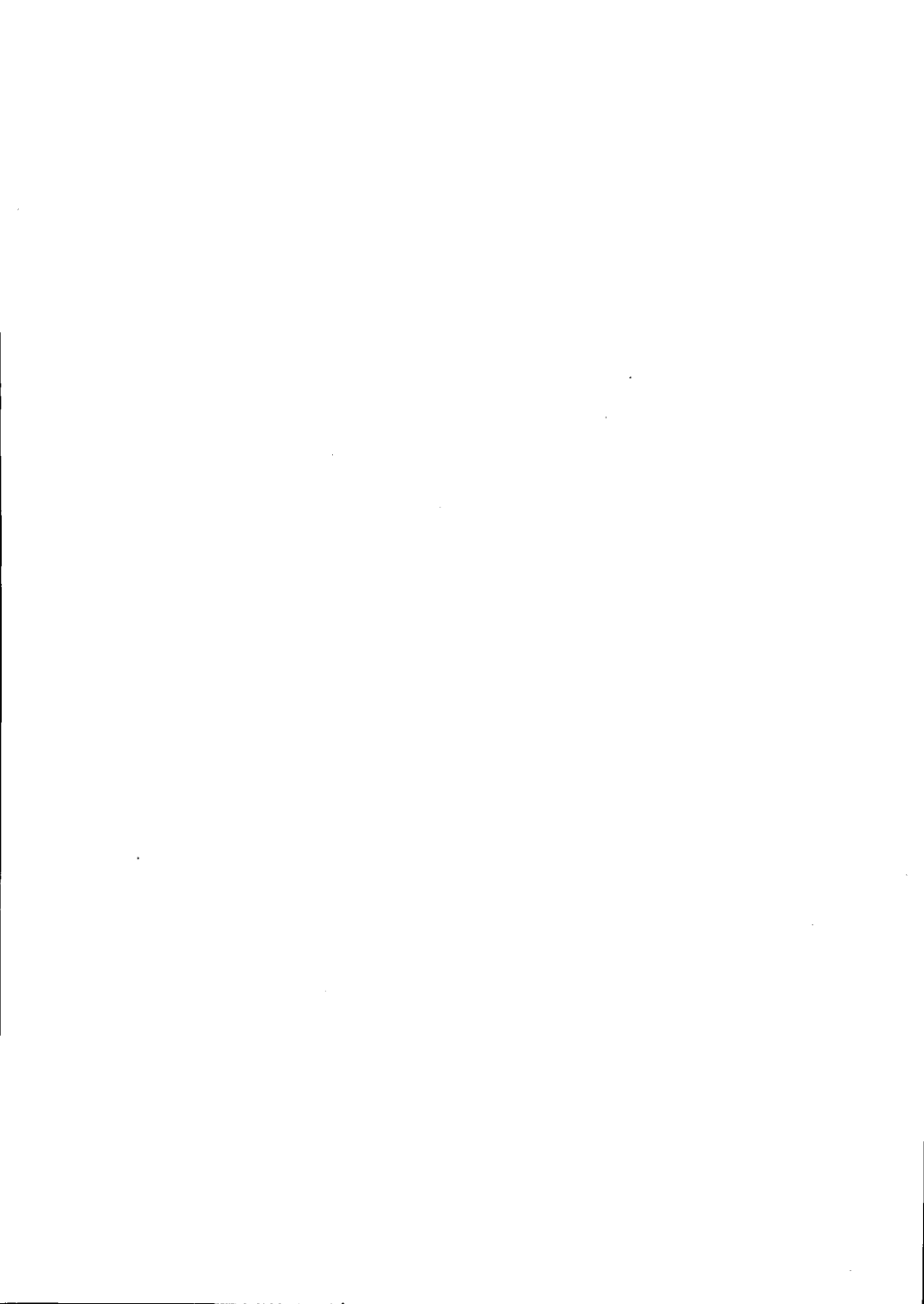
With English Summary and Subtitles

I kommission hos Landhusholdningsselskabets forlag,
Rølighedsvej 26, 1958 København V.

Trykt i Frederiksberg Bogtrykkeri 1980

FORORD

Nærværende afhandling er udarbejdet som et led i mit licentiatstudium ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole.

Gennem de sidste år har der ved Landskontoret for Kvæg og ved Landbrugs EDB-Center været arbejdet med en reorganisering af beregningsprocedurerne i den kontrolforeningsløsning, som blev taget i brug i 1972. I den forbindelse er det blevet besluttet at ændre metoden til beregning af forlængede dellaktationer efter de principper, som blev beskrevet af T. Auran fra Norges Landbohøjskole i 1976. Afhandlingen omfatter en nærmere analyse af denne nye metode, samt en beregning af de genetiske parametre, som er nødvendige for, at dellaktationer kan indregnes i avlsværditallet for tyre.

Professor, dr. med. vet. A. Neimann-Sørensen, Sektionsleder, dr. agro. L. Gjørl Christensen og lektor, lic. agro. P.H.Petersen, bedes modtage min tak for udvist interesse for arbejdet og for de særdeles gode og frie arbejdsvilkår såvel under licentiatstudiet som under min ansættelse ved Statens Husdyrbrugsforsøg.

Kolleger og medarbejdere ved Husdyrbrugsinstituttet og ved Statens Husdyrbrugsforsøg takkes for inspirerende samvær og udbytterige diskussioner under licentiatstudiet. En særlig tak rettes til lic.agro. P. Madsen og assistent J.Jensen for gode råd i forbindelse med tilrettelægning af det meget store datamateriale, som danner baggrund for egne undersøgelser.

Endvidere takkes lic. agro. V.Mygind-Rasmussen, Landskontoret for Kvæg, for vejledning vedrørende de i kontrolforeningsløsningen anvendte beregningsprocedurer.

Programmør M.Pedersen og H.Thomsen ved Landbohøjskolens EDB-afdeling takkes for beredvillig assistance under bearbejdningen af datamaterialet.

En tak bringes til forsøgsleder, dr. agro. B.Bech Andersen, sektionsleder, dr. agro. L.Gjørl Christensen og vid. ass. B.Stenbæk for grundig gennemlæsning af manuskriptet.

Assistent H. Jensen takkes hjerteligt for omhyggelig renskrivning af manuskriptet.

Endelig rettes en tak til Landbrugets studiefond for det tildelte rejsestipendium samt til Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole for det tildelte kandidatstipendium.

København, juli 1980.

Jørn Pedersen

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING	9
2.	MATERIALE OG METODER	14
2.1.	Materialet	14
2.2.	Metoder	15
2.2.1.	<i>Princippet i den anvendte metode til forlængelse af dellaktationer (Introduktion af b-værdien),.....</i>	15
2.2.2.	<i>Vurdering af præcisionen .....</i>	19
3.	MODELLER TIL FORLÆNGELSE AF DELLAKTATIONER.....	23
3.1.	Faktorer, der påvirker b-værdiens størrelse.....	23
3.1.1.	<i>Racer .....</i>	23
3.1.2.	<i>Alder .....</i>	24
3.1.3.	<i>Kælvningsårstid .....</i>	26
3.1.4.	<i>Besætningsgennemsnit .....</i>	30
3.1.5.	<i>Laktationsstadium og daglig smørfedt- ydelse .....</i>	32
3.1.6.	<i>Tidspunkt for drægtighedens indtræden...</i>	39
3.2.	Samlet oversigt over de undersøgte modeller	40
4.	MODELLERNES EGENSKABER (RESULTATER)	46
4.1.	Modellernes præcision	46
4.1.1.	<i>Sammenligning af modellerne på grundlag af deres præcision .....</i>	50
4.1.2.	<i>Modellernes præcision i relation til laktationsstadium .....</i>	51
4.1.3.	<i>Modellernes præcision i relation til kælvningsårstid, besætningsgennemsnit og alder ved 1. kælvning .....</i>	53
4.1.4.	<i>Vurdering af modellerens præcision på grundlag af resultater fra "restmateri- alet" .....</i>	55
4.2.	Koefficienter til forlængelse af dellaktationer. (Sammenligning af modellerne)	56
4.2.1.	<i>Kælvningsårstidens indflydelse på b-værdien .....</i>	59
4.2.2.	<i>Besætningsgennemsnittets indflydelse på b-værdien .....</i>	61
4.2.3.	<i>Kælvningsårstidens indflydelse på b-værdien .....</i>	63
4.2.4.	<i>Laktationsstadiets og den daglige smørfedtydelses indflydelse på b-værdien.</i>	64

5.	DEN GENETISKE UNDERSØGELSE	68
5.1.	Genetiske parametre i relation til forlængede dellaktationer	68
5.1.1.	<i>Beregning af tyrenes avlsværdi, når afkortede laktationer indgår .....</i>	68
5.1.2.	<i>Heritabilitet og genetiske korrelationer i relation til forlængede dellaktationer.</i>	70
5.1.3.	<i>Beregning af de genetiske parametre .....</i>	72
5.2.	Resultater fra den genetiske undersøgelse	74
5.2.1.	<i>Heritabiliteten på den forlængede dellaktation .....</i>	77
5.2.2.	<i>Den genetiske korrelation mellem de fuldstændige og en forlænget laktation...</i>	78
5.2.3.	<i>Den fænotypiske korrelation mellem en fuldstændig og en forlænget dellaktation.</i>	80
6.	DISKUSSION OG KONKLUSION	81
7.	SAMMENDRAG	86
8.	SUMMARY	88
9.	LITTERATURLISTE	91
10.	APPENDIX	94

CONTENTS

1. INTRODUCTION	9
2. MATERIAL AND METHODS	14
2.1. Material	14
2.2. Methods	15
2.2.1. Principles of the method used for extending part of lactations. (Introduction of the <i>b</i> -value)	15
2.2.2. Evaluation of the precision	19
3. MODELS TO EXTEND PART LACTATIONS	23
3.1. Factors influencing the <i>b</i> -value	23
3.1.1. Breeds	23
3.1.2. Age	24
3.1.3. Season of calving	26
3.1.4. Herd level	30
3.1.5. The stage of lactation and test fat yield.	32
3.1.6. Reproductive status	39
3.2. Summary of the models investigated	40
4. CHARACTERISTICS OF THE MODELS (RESULTS)	46
4.1. The precision of the models	46
4.1.1. Evaluation of the models on basis of their precision	50
4.1.2. The precision in relation to stage of lactation	51
4.1.3. The precision in relation to season of calving, herd level and age at first calving	53
4.1.4. Evaluation of the precision on basis of results from an extra material	55
4.2. Coefficients to extend part lactations. (Comparison of the models).....	56
4.2.1. The influence of season of calving on the <i>b</i> -value	59
4.2.2. The influence of herd level on the <i>b</i> -value.	61
4.2.3. The influence of age at first calving on the <i>b</i> -value	63
4.2.4. The influence of stage of lactation and test fat yield on the <i>b</i> -value	64

5.	THE GENETIC INVESTIGATION	68
5.1.	The genetic parameters in relation to part lactations	68
5.1.1.	<i>Sire evaluation, when part lactations are included</i>	68
5.1.2.	<i>The heritability and the genetic correlations in relation to extended part lactations</i>	70
5.1.3.	<i>Material and methods in the investigations of the genetic parameters</i>	72
5.2.	Results from the genetic investigation	74
5.2.1.	<i>The heritability of the extended part lactation</i>	77
5.2.2.	<i>The genetic correlation between a complete and an extended part lactation</i>	78
5.2.3.	<i>The phenotypic correlation between a complete and an extended part lactation</i>	80
6.	DISCUSSION AND CONCLUSION	81
7.	DANISH SUMMARY	86
8.	ENGLISH SUMMARY	88
9.	REFERENCES	91
10.	APPENDIX	94

1. INDLEDNING

Forudsigelse af en kos endelige 305-dages ydelse på et vilkårligt tidspunkt i laktationen på grundlag af de hidtil opnåede ydelsesresultater har været praktiseret gennem mange år i mange lande - i Danmark siden den nye kontrolforeningsløsning blev gennemført i 1972.

Som årsager til, at man allerede på et tidligt tidspunkt i laktationen ønsker at få et skøn over størrelsen af den endelige 305-dages ydelse, kan som den første nævnes, at beregning af den forventede 305-dages ydelse for samtlige køer i en besætning vil medføre, at landmanden får bedre muligheder for nøjagtigt at sammenligne sine køers ydelsesniveau. Det betyder, at han på et sikkert grundlag kan foretage en ydelsesselektion inden for besætningen.

Af mindst lige så stor betydning er imidlertid den fordel, der kan opnås ved at anvende forlængede dellaktationer ved avlsværdivurderingen, især ved avlsværdivurderingen af tyre. Herved bliver man i stand til at bestemme en tyrs avlsværdi for smørfedydelse på grundlag af samtlige ydelsesresultater - fuldendte såvel som ufuldendte laktationsydelser - hos alle de døtre, der på et givet tidspunkt har kælvet. Derved udnyttes alle forhåndenværende informationer, og der opnås maximal sikkerhed på avlsværditallet. Blot 4-5 måneder efter kælvningen kan en dellaktation erstatte en fuldendt laktation uden væsentligt tab i sikkerheden (Searle, 1961a, 1961b; Van Vleck & Henderson, 1961a, 1961d, 1961f). I praksis betyder det, at man på et langt tidligere tidspunkt end ellers kan beregne et avlsværdital med en given sikkerhed. Derved fremskyndes selektionstidspunktet, og generationsintervallet hos brugstyre og tyrefædre forkortes. Under danske forhold vil R-tallet således kunne fremkomme op til ét år tidligere end hidtil, hvor det udelukkende har været baseret på afsluttede 305-dages ydelser (Christensen, 1980).

Anvendelse af afkortede laktationer ved beregning af avlsværditallet kan også have betydning på en anden måde. Der er i flere tilfælde påvist en sammenhæng mellem udsætterprocenten hos en tyrs døtre og disses ydelsesresultater, således at højere udsætterprocenter følges af en lavere ydelse (Van Vleck, 1962; Christensen, 1970; Auran, 1977).

Baseres avlsværditallet derfor udelukkende på afsluttede 305-dages ydelser, vil tyre med høj udsætterprocent gennemgående blive overvurderet med hensyn til deres ydelsesegenskaber, fordi en forholdsvis større del af deres lavtydende døtre vil være afgået inden 305 dage efter kælvningen. Denne skævhed kan helt eller delvis undgås, hvis dellaktationer indregnes, fordi ydelsesresultater hos afgåede køer da også kan indgå i avlsværditallet.

Det må imidlertid nævnes, at anvendelse af afkortede laktationer i avlsværdiberegningen ikke nødvendigvis kræver en forlængelse af dellaktationer. Ved hjælp af index-metoden kan ydelsesoplysninger fra afkortede laktationer af forskellig længde kombineres med afsluttede laktationer. Beregningerne vil dog blive meget komplicerede, hvis man ikke begrænser sig til kun at anvende nogle få veldefinerede laktationslængder (f.eks. 60-, 130-, 250- og 305-dages ydelser). Danell (1979) har søgt at løse dette problem ved at betragte dagsydelsen ved hver af de 10 enkeltkontrolleringer i en 305-dages periode som en selvstændig information, hvorder ikke blev skelnet mellem dagsydelser fra ufuldendte og fuldendte laktationer. De gennemsnitlige dagsydelser fra hver af de 10 enkeltkontrolleringer blev herefter kombineret ved hjælp af index-metoden. Konklusionen af denne undersøgelse var imidlertid, at denne løsning ikke var mere effektiv end den sædvanlige metode, hvor dellaktationerne forlænges, før de indregnes i avlsværditallet. Christensen (1980) har udviklet og beskrevet en meget enkel metode til beregning af avlsværdi og herunder også, hvorledes forlængede dellaktationer kan behandles i denne sammenhæng.

Anvendelsen af dellaktationer kan imidlertid også have nogle uønskede konsekvenser, specielt kan den tænkes at fremme selektionen for en stejlere laktationskurve. Det skyldes, at ydelsesniveauet i den første del af laktationen vil få større indflydelse på det endelige resultat, end når der kun anvendes fuldendte laktationer. Forlænges dellaktationerne imidlertid efter en metode, der i videst muligt omfang tager hensyn til laktationskurvens form, mindskes den negative effekt, som anvendelsen af de afkortede laktationer kan have. Forudsætningen er, at selektion for højere ydelse ikke generelt resulterer i en stejlere laktationskurve. Det synes dog ikke at være

tilfældet, idet Madsen (1974) fandt, at selektion for højere ydelse på grundlag af afsluttede 305-dages ydelser ikke medførte nogen nævneværdig ændring i laktationskurvens form.

Ved at sammenligne flere metoder fandt Van Vleck & Henderson (1961b, 1961e), at en multipel regressionsligning, hvori dagsydelserne ved hver af de kendte enkeltkontrolleringer indgik som uafhængige variable, gav det mest præcise estimat af 305-dages ydelsen. I praksis har der imidlertid ofte været anvendt en mere simpel regressionsmodel (forholdstalmetoden), hvor den eneste uafhængige variabel er den akkumulerede ydelse (Frits et al., 1961; Lamb & McGilliard, 1960, 1967; Van Vleck & Henderson 1961b, 1961c, 1961e; Appleman et al., 1969; Keown & Van Vleck, 1973). Den er betydeligt enklere at anvende i praksis end forannævnte multiple regressionsligning.

Den metode, som siden 1972 har været anvendt i Danmark, er beskrevet i Brugerhåndbogen fra Kontrolforeningerne (Brugerhåndbog, 1972). Det er i princippet en forholdstalmetode, hvor man sammenligner den akkumulerede ydelse hos koen med racens gennemsnit for det pågældende laktationsnummer, laktationsstadium og kælvningsårstiden. Ud fra dette forhold beregnes den forventede 305-dages ydelse.

Imidlertid er det i senere undersøgelser, først af Miller et al. (1972) og senere af Macquot & Auran (1975) samt af Auran (1976b) fundet, at der kan opnås mere præcise resultater, hvis man ud fra ydelsen ved sidste kontrollering prøver at forudsige ydelsen i den resterende del af laktationen, og dertil lægger den allerede kendte akkumulerede ydelse. Denne metode er lige så enkel som forholdstalmetoden og kan simplificeres yderligere, hvis man som foreslået af Auran (1976b, 1977) lader produktet af dagsydelsen ved sidste kontrollering og restlaktationens længde være uafhængig variabel. Denne model til forlængelse af dellaktationer er yderligere undersøgt og forbedret af Wiggans & Van Vleck (1979). Det kan endelig nævnes, at metoden har været afprøvet på et datamateriale bestående af oplysninger fra 750 enkeltkontrolleringer hos RDM 1. kalvs køer (Christensen, 1976; Pedersen, 1976). Her viste det sig, at metoden var absolut overlegen i forhold til den hidtil anvendte forholdstalmetode,

når korrelationen mellem den reelle 305-dages ydelse og den forventede 305-dages ydelse dannede grundlag for vurderingen.

I forbindelse med en reorganisering af kontrolforeningsløsningen er det besluttet at ændre beregningsproceduren for tyrenes avlsværdital (R-tallet) og herunder også at inddrage dellaktationer. Samtidig blev det besluttet, at de afkortede laktationer skulle forlænges efter de principper, som er beskrevet af Auran (1976b).

Formålet med denne undersøgelse er først og fremmest at finde den model og det tilhørende sæt af konstanter og regressionskoefficienter, som er bedst egnet under danske forhold, idet det princip til forlængelse af dellaktationer, som blev beskrevet af Auran (1976b), danner udgangspunktet. Dernæst på basis af disse resultater at beregne de genetiske parametre, som er nødvendige for, at de forlængede dellaktationer kan indregnes i tyrenes avlsværdital efter den metode, som Christensen (1980) foreslog.

Til dette formål har Landskontoret for Kvæg stillet et datamateriale til rådighed. Det er kort beskrevet i kapitel 2, hvor endvidere principperne i den anvendte metode til forlængelse af dellaktationer er gennemgået. Kapitel 2 indeholder derefter en beskrivelse af de kriterier, der kan lægges til grund for en vurdering af forskellige modeller til forlængelse af dellaktationer.

I kapitel 3 er opstillet en række alternative modeller til forlængelse af dellaktationer, idet det gennem litteraturstudier og egne undersøgelser er belyst, hvilke faktorer der kan have betydning i denne sammenhæng.

I kapitel 4 er disse modeller sammenlignet med hensyn til deres evne til at give et sikkert estimat af 305-dages ydelsen, ligesom en række andre egenskaber ved de enkelte modeller er belyst.

Kapitel 5 indeholder en beskrivelse, dels af den metode til beregning af avlsværdi for tyre, som blev foreslået af Christensen (1980), og dels af den anvendte beregningsmodel for de genetiske parametre. Til slut er givet resultaterne fra den genetiske undersøgelse.

I kapitel 6 er givet en sammenfattende diskussion og konklusion af de fundne resultater. I de næstfølgende afsnit findes et dansk sammendrag, et engelsksproget sammendrag og en litteraturliste. Sluttede-
lig findes appendix, hvor alle større tabeller er samlet.

2. MATERIALE OG METODER

2.1. MATERIALET

Datamaterialet, som danner grundlaget for undersøgelserne, omfatter oplysninger fra alle enkeltkontrolleringer hos køer, der har kælvnet i perioden ca. 1.4.1976 til ca. 1.12.1978 i Sønderjylland, Vestjylland og på Fyn (Fællesledelse 36, 40 og 60). I tabel 1 er givet en samlet oversigt over antallet af laktationer og enkeltkontrolleringer, som indgår i undersøgelsen fordelt på race og laktationsnummer. I appendix A, tabel A 1 - A 9 er derudover vist, hvorledes antallet af enkeltkontrolleringer er fordelt med hensyn til kælvningsårstid, besætningsgennemsnit, alder ved 1. kælvning, laktationsstadium og daglig smørfedydelse.

Tabel 1. Antal laktationer og enkeltkontrolleringer fordelt på race

Table 1. Number of lactations and test days in the four breeds

Lakt. nr.	Antal laktationer				Antal enkeltkontrolleringer			
	<u>RDM</u>	<u>SDM</u>	<u>Jersey</u>	<u>DRK</u>	<u>RDM</u>	<u>SDM</u>	<u>Jersey</u>	<u>DRK</u>
1	14466	38175	10740	889	122008	321291	89417	7409
2	20276	47346	14299	1019	135728	319771	99241	6880
3	13495	31314	10726	645	87343	211188	74223	4294
Øvrige	15379	43755	21485	974	96694	262975	144482	6255
I alt	63716	160590	57250	3527	441773	1115325	407463	24838

Betingelsen for, at en laktation og de tilhørende enkeltkontrolleringer er medtaget, er, at laktationen er afsluttet. - Det vil sige, at 305-dages ydelsen er enten kendt, eller at koen er afgået. Laktationer, hvor kælvningsdatoen er ukendt, eller hvor der mangler oplysninger fra enkelte kontrolleringer, er udeladt. Endvidere er alle enkeltkontrolleringer, der ligger før 45 dage efter kælvningen, ladet ude af betragtning. Det sidste er medvirkende til, at antallet af kontrolleringer pr. laktation er så lavt som 8,3-8,7 hos 1. kalvs køer og 6,0-6,9 hos ældre køer.

Det datasæt, som anvendes i undersøgelsen, indeholder følgende 13 observationer ved hver eneste enkeltkontrollering. Symboler, som anvendes generelt i de følgende afsnit, er angivet i parentes.

1. Besætningsnummer
2. Koens nummer
3. Koens race. For at en ko regnes for renracet, kræves oplysning om såvel koens race som faderens race
4. Koens fødselsdato
5. Faderens stambogsnummer
6. Kælvningsdato og dermed også kælvningsmåned (m)
7. Laktationsnummer (l)
8. Alder ved 1. kælving (a)
9. Afstand fra kælving for den pågældende enkeltkontrollering målt i dage (n)
10. Daglig smørfedtydelse ved den pågældende enkeltkontrollering (Y_n)
11. Den akkumulerede smørfedtydelse indtil den pågældende enkeltkontrollering (A_n)
12. 305-dages smørfedtydelse eller ydelsen indtil afgangsdatoen, hvis koen er afgået forinden (Y_T)
13. Besætningsgennemsnittet, målt som det rullende gennemsnit af de sidste 12 måneders afsluttede, korrigerede 305-dages ydelser (g)

2.2. METODER

2.2.1. Princippet i den anvendte metode til forlængelse af dellaktationer (introduktion til b-værdien)

Som nævnt i indledningen behandles i denne undersøgelse udelukkende forlængelse af dellaktationer efter det princip, som blev foreslået af Auran (1976b).

Ved forlængelse af dellaktationer er den ukendte størrelse ydelsen i den resterende del af laktationen (restlaktationsydelsen, Y_R). Den søges bestemt ved hjælp af informationer fra den allerede kendte del af laktationen, og den enkeltoplysning, som fortæller mest om ydelsen i resten af laktationen, er dagsydelsen ved sidste kontrollering. Auran (1976b) bestemte derfor i første omgang restlaktationsydelsen ved hjælp af følgende model:

$$\hat{Y}_R = b_1 \cdot Y_n$$

hvor $\hat{Y}_R$ er den forventede restlaktationsydelse
 Y_n er daglig smørfedtydelse ved sidste kontrollering
 b_1 er en regressionskoefficient bestemt ved hjælp af least-square metoden

Regressionskoefficienten b_1 blev bestemt på 10 forskellige laktationsstadier. Det viste sig, at den var lineært afhængig af restlaktationens længde, således at den havde sin største værdi i begyndelsen af laktationen og den mindste til slut.

Når det er tilfældet, kan modellen omformuleres, således at den ukendte størrelse ikke længere er dagsydelsen ved sidste kontrollering, men derimod produktet af dagsydelsen og restlaktationens længde:

$$\hat{Y}_R = b \cdot Y_n \cdot (305-n) \quad (1)$$

Den forventede 305-dages ydelse ($\hat{Y}_T$) findes derefter ved at addere den akkumulerede smørfedtydelse (A_n):

$$\begin{aligned} \hat{Y}_T &= A_n + \hat{Y}_R \\ &= A_n + b \cdot Y_n \cdot (305-n) \end{aligned} \quad (2)$$

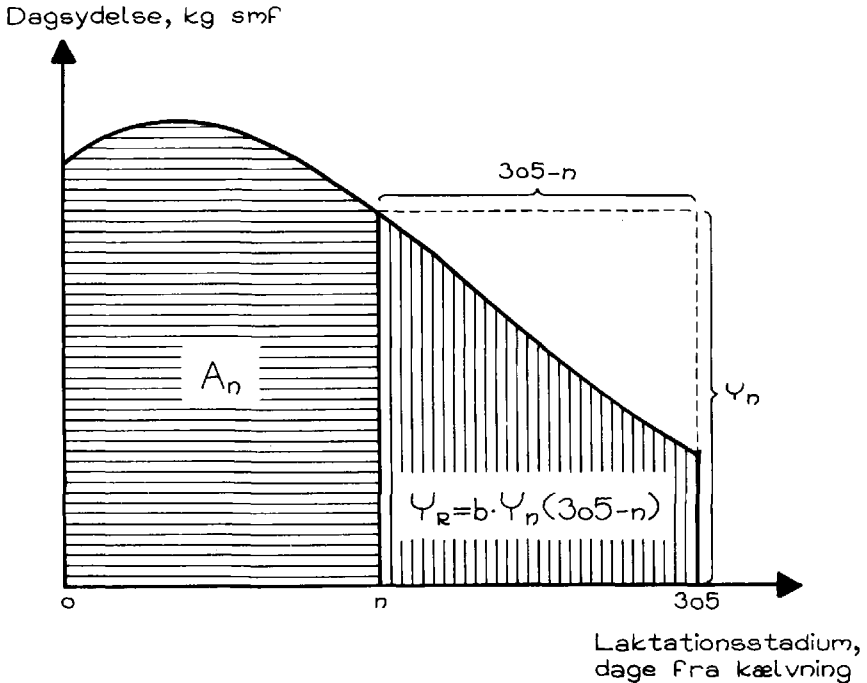
hvor

$\hat{Y}_T$ er den forventede 305-dages smørfedtydelse
 $\hat{Y}_R$ er den forventede smørfedtydelse i resten af laktationen (indtil 305-dage)
 A_n er den akkumulerede smørfedtydelse indtil den n'te dag
 Y_n er smørfedtydelsen på den n'te dag i laktationen
(305-n) er længden af restlaktationen målt i dage
 b er en regressionskoefficient, som kan bestemmes ved hjælp af least-square metoden i model (1).

I figur 1 er skitseret, hvorledes beregningen af den forventede 305-dages ydelse foregår, når formel (2) anvendes. Idet den samlede 305-dages ydelse er illustreret ved arealet under laktationskurven, ses, at på dagen n i laktationen kan den forventede 305-dages ydelse beregnes som summen af arealet (A_n) til venstre for n

og arealet under kurven til højre for n . Det er denne sidstnævnte størrelse, som er ukendt, og som lettest kan beregnes som en procentdel (= regressionskoefficienten i formel (1)) af arealet af det skitserede rektangel (= $Y_n (305-n)$). Størrelsen af b -værdien har altså ikke direkte relation til hældningen på laktationskurven, men der er en indirekte sammenhæng gennem den procentdel, restlaktationsydelsen udgør af produktet af dagsydelsen og restlaktationens længde.

Figur 1. Skitse af, hvorledes modellen $\hat{Y}_T = A_n + bY_n (305-n)$ estimerer den forventede 305-dages ydelse ved en bestemt kontrollering på dagen n regnet fra kælvningsdagen.

Figure 1. Illustration of the estimation of an extended partlactation on day number n by means of the model $\hat{Y}_T = A_n + bY_n (305-n)$.

Det fremgår af figur 1, at en flad laktationskurve vil resultere i en stor b-værdi, og en stejl kurve vil omvendt bevirke, at b-værdien bliver lille. En lodret forskydning af laktationskurven, svarende til en generel ændring af ydelsesniveauet, vil ligeledes påvirke b-værdien, således at den bliver større ved højere og mindre ved lavere ydelsesniveau.

Størrelsesordenen af b-værdien vil altså afhænge, dels af selve kurveforløbet, d.v.s. ydelsesfaldet pr. tidsenhed i det enkelte laktationsafsnit, og dels af det generelle ydelsesniveau gennem hele laktationen.

I undersøgelser af Auran (1976b, 1977) blev såvel dagsydelsen ved de enkelte kontrolleringer som de tilsvarende akkumulerede ydelser, korrigeret for systematiske miljøeffekter såsom laktationsnummer, kælvningsårstid og besætningsgennemsnit, inden den forventede 305-dages ydelse blev beregnet. Den beregnede 305-dages ydelse kunne således indregnes direkte i avlsværditallet uden yderligere korrektioner. I den danske kontrolforeningsløsning vil en sådan fremgangsmåde ikke være anvendelig af EDB-tekniske årsager. Den 305-dages ydelse, der estimeres, skal være ukorrigeret og først, når den skal indgå i et avlsværdital, skal korrektionen for systematiske miljøeffekter foretages.

Foruden at undersøge laktationsstadiets og ydelsesniveauets indflydelse på størrelsesordenen af b-værdien er det derfor nødvendigt at inddrage alle miljøfaktorer, som kan tænkes at påvirke denne. Det vil sige de faktorer, der har systematisk indflydelse på ydelsesniveauet og kurveforløbet.

Ved hver kontrollering er den individuelle b-værdi fundet ved at dividere den reelt opnåede restlaktationsydelse (Y_R) med produktet af dagsydelse og restlaktationens længde ($Y_R/(Y_n(305-n))$). På grundlag af dels litteraturstudie og dels en indledende undersøgelse af b-værdiens størrelse afhængig af en række miljømæssige faktorer er formuleret en række alternative modeller for beregning af b-værdien.

Hovedproblemet i denne undersøgelse er at finde den model til beregning af b-værdien i formel (2), hvor følgende to krav er opfyldt:

1. Estimatet af 305-dages ydelsen skal være så præcis som muligt.
2. Beregningen af b-værdien skal i hvert enkelt tilfælde være relativt simpel og tilpasset den beregningsprocedure, der anvendes i den danske kontrolforeningsløsning.

2.2.2. Vurdering af præcisionen

De anvendte modellers præcision vurderes ved hjælp af variansen på differencen mellem den reelle restlaktation (Y_R) og den beregnede restlaktationsydelse ($\hat{Y}_R$) eller det analoge udtryk: Korrelation mellem de to størrelser. Sammenhængen mellem de to udtryk for sikkerhed er vist i det følgende, hvor E er forventningsværdien af et udtryk og e betegner den tilfældige restvariation.

Under forudsætning af, at $E(\hat{Y}_R e) = \sigma_{\hat{Y}_R e} = 0$ fås, at:

$$E(Y_R^2) = \sigma_{Y_R}^2 = E(\hat{Y}_R + e)^2 = \sigma_{\hat{Y}_R}^2 + \sigma_e^2$$

$$E(\hat{Y}_R^2) = \sigma_{\hat{Y}_R}^2 =$$

$$E(Y_R \hat{Y}_R) = E((\hat{Y}_R + e) \hat{Y}_R) = \sigma_{Y_R \hat{Y}_R}^2 \quad (= \sigma_{Y_R \hat{Y}_R})$$

Heraf følger:

$$1. \quad \sigma^2 (Y_R - \hat{Y}_R) = E((Y_R - \hat{Y}_R)^2)$$

$$= E(Y_R^2 + \hat{Y}_R^2 - 2 Y_R \hat{Y}_R)$$

$$= \sigma_{Y_R}^2 - \sigma_{Y_R \hat{Y}_R}^2 \quad (= \sigma_e^2)$$

$$2. \quad r_{Y_R \hat{Y}_R}^2 = \frac{(\sigma_{Y_R \hat{Y}_R})^2}{\sigma_{Y_R}^2 \sigma_{\hat{Y}_R}^2} = \frac{(\sigma_{Y_R \hat{Y}_R})^2}{\sigma_{Y_R}^2 \sigma_{\hat{Y}_R}^2} = \frac{\sigma_{\hat{Y}_R}^2}{\sigma_{Y_R}^2}$$

Af 1. og 2. fås dernæst, at

$$r^2_{Y_R \hat{Y}_R} = 1 - \frac{\sigma^2_{(Y_R - \hat{Y}_R)}}{\sigma^2_{Y_R}} \quad (3)$$

Imidlertid er det endelige mål at finde den model, der giver det sikreste estimat - ikke af restlaktationsydelsen, men derimod - af hele laktationsydelsen. Derfor vil en forholdsvis stor usikkerhed i slutningen af laktationen ikke have så afgørende indvirkning på det endelige resultat som stor præcision på estimatet i begyndelsen af laktationen. Som det fremgår af det følgende, vil denne effekt kun komme til udtryk i korrelationen mellem den reelle totalydelse (Y_T) og estimatet af totalydelsen ($\hat{Y}_T$), mens variansen på differencen mellem de to størrelser er lig med variansen på $Y_R - \hat{Y}_R$

Idet A_n er den akkumulerede ydelse, fås:

$$Y_T = A_n + Y_R = A_n + \hat{Y}_R + e$$

$$\hat{Y}_T = A_n + \hat{Y}_R$$

Når det forudsættes, at $\sigma_{A_n e} = \sigma_{\hat{Y}_R e} = 0$, fås at:

$$\begin{aligned} E(Y_T^2) &= \sigma^2_{Y_T} = E((A_n + \hat{Y}_R + e)^2) \\ &= E(A_n^2 + \hat{Y}_R^2 + e^2 + 2A_n\hat{Y}_R + 2A_n e + 2\hat{Y}_R e) \\ &= \sigma^2_{A_n} + \sigma^2_{\hat{Y}_R} + 2\sigma_{A_n\hat{Y}_R} + \sigma^2_e \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} E(\hat{Y}_T^2) &= \sigma^2_{\hat{Y}_T} = E((A_n + \hat{Y}_R)^2) \\ &= E(A_n^2 + \hat{Y}_R^2 + 2A_n\hat{Y}_R) \\ &= \sigma^2_{A_n} + \sigma^2_{\hat{Y}_R} + 2\sigma_{A_n\hat{Y}_R} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} E(Y_T \hat{Y}_T) &= \sigma_{Y_T \hat{Y}_T} = E((A_n + Y_R)(A_n + \hat{Y}_R)) \\ &= E(A_n^2 + A_n Y_R + A_n \hat{Y}_R + Y_R \hat{Y}_R) \\ &= \sigma_{A_n}^2 + \sigma_{\hat{Y}_R}^2 + 2\sigma_{A_n Y_R} \end{aligned}$$

Heraf følger, at

$$\begin{aligned}
 1. \quad \sigma^2_{(Y_T - \hat{Y}_T)} &= E((A_n + Y_R) - (A_n + \hat{Y}_R))^2 \\
 &= E((Y_R - \hat{Y}_R)^2) \\
 &= \sigma^2_{Y_R} - \sigma^2_{\hat{Y}_R}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 2. \quad r^2_{Y_T \hat{Y}_T} &= \frac{(\sigma_{Y_T \hat{Y}_T})^2}{\sigma^2_{\hat{Y}_T} \sigma^2_{Y_T}} \\
 &= \frac{(\sigma^2_{A_n} + \sigma^2_{\hat{Y}_R} + 2\sigma_{A_n \hat{Y}_R})^2}{(\sigma^2_{A_n} + \sigma^2_{\hat{Y}_R} + 2\sigma_{A_n \hat{Y}_R})(\sigma^2_{A_n} + \sigma^2_{\hat{Y}_R} + 2\sigma_{A_n \hat{Y}_R} + \sigma_e^2)} \\
 &= \frac{\sigma^2_{A_n} + \sigma^2_{\hat{Y}_R} + 2\sigma_{A_n \hat{Y}_R}}{\sigma^2_{A_n} + \sigma^2_{\hat{Y}_R} + 2\sigma_{A_n \hat{Y}_R} + \sigma_e^2} \\
 &= \frac{\sigma^2_{\hat{Y}_T}}{\sigma^2_{Y_T}}
 \end{aligned}$$

Af 1 og 2 fås dernæst, at:

$$\begin{aligned}
 r^2_{Y_T \hat{Y}_T} &= 1 - \frac{\sigma^2_{(Y_T - \hat{Y}_T)}}{\sigma^2_{Y_T}} \\
 &= 1 - \frac{\sigma^2_{(Y_R - \hat{Y}_R)}}{\sigma^2_{Y_T}} \quad (4)
 \end{aligned}$$

Forskellen mellem formel (3) og formel (4) består udelukkende i, at $\sigma^2_{Y_R}$ i formel (3) er skiftet ud med $\sigma^2_{Y_T}$ i formel (4).

Forskelle i størrelsesordenen af de 2 tal vil altså være den eneste årsag til, at $r^2_{Y_R \hat{Y}_R}$ og $r^2_{Y_T \hat{Y}_T}$ er forskellige. Undersøges hele laktationen under ét, vil $\sigma^2_{Y_R}$ være større end $\sigma^2_{Y_T}$, og derfor vil $r^2_{Y_R \hat{Y}_R}$ være mindre end $r^2_{Y_T \hat{Y}_T}$.

Betragtes imidlertid hvert laktationsstadium for sig, vil Y_R , efterhånden som laktationen skrider frem, blive mindre og mindre, og dermed vil også $\sigma^2_{Y_R}$ og $\sigma^2_{(Y_R - \hat{Y}_R)}$ automatisk falde. Ser man derfor på $r^2_{Y_R \hat{Y}_R}$ beregnet på forskellige laktationsstadier, vil denne for det første adskille sig væsentligt fra den, som findes for det samlede materiale. For det andet vil $r^2_{Y_R \hat{Y}_R}$ sandsynligvis stige frem gennem laktationen, fordi $\sigma^2_{(Y_R - \hat{Y}_R)}$ falder hurtigere end $\sigma^2_{Y_R}$.

I modsætning hertil vil den eneste faktor, der påvirker størrelsesordenen af $r^2_{Y_T \hat{Y}_T}$ i forskellige laktationsafsnit være $\sigma^2_{(Y_R - \hat{Y}_R)}$.

Korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ vil danne grundlaget for vurdering af de 9 modeller.

Til slut må nævnes, at for at få konstanter og regressionskoefficienter bestemt så sikkert som muligt, er beregningerne i hvert enkelt tilfælde (d.v.s. for hver race for sig og for henholdsvis 1. kalvs og ældre køer) baseret på et så omfattende materiale som muligt. I to tilfælde har det imidlertid været nødvendigt at begrænse omfanget for at holde beregningsomkostningerne på et rimeligt niveau. Hos SDM er konstanterne bestemt på grundlag af laktationsoplysninger fra ca. 20.000 1. kalvs køer og 40.000 ældre køer. "Overskudsmaterialet" (jævnfør tabel 1, side 14) er derfor anvendt til en afprøvning af de opstillede modeller. Derved fås en kontrol på, at de er generelt gældende og ikke blot specifikke for det datamateriale, der anvendes til bestemmelse af konstanter og regressionskoefficienter.

3. OPSTILLING AF MODELLER TIL BEREGNING AF B-VÆRDIEN

Kun Wiggans og Van Vleck (1979) har undersøgt b-værdiens afhængighed af systematiske miljøfaktorer såsom race, kælvningsalder, kælvningsårstid og besætningsgennemsnit. Da der er nær sammenhæng mellem b-værdiens størrelse, laktationskurvens forløb og ydelsesniveauet hos den enkelte ko, må det imidlertid antages, at det er de samme miljøfaktorer, der påvirker de tre egenskaber. Der foreligger talrige undersøgelser af laktationskurvens forløb og ydelsesniveauets afhængighed af systematiske miljøfaktorer, og i det følgende er nogle af disse gennemgået.

I egne undersøgelser er b-værdiens afhængighed af omtalte miljøfaktorer undersøgt. Der er i disse indledende undersøgelser kun tale om simple gennemsnitstal. Formålet har været, dels at kunne sammenligne med de i litteraturen fundne resultater, og dels at få et overblik over, hvilke modeller der kan tænkes anvendt til beregning af b-værdien.

3.1. FAKTORER, DER PÅVIRKER b-VÆRDIENS STØRRELSE

3.1.1. Race

Det er velkendt, at racerne RDM, SDM, Jersey og DRK har forskellige ydelsesniveauer (se f.eks. Årsberetning, 1980), og det må formodes, at b-værdierne kan variere fra race til race. Denne formodning bekræftes af de resultater, som er vist i tabel 2, hvor de gennemsnitlige b-værdier for alle racer er anført.

Tabel 2. Gennemsnitlige b-værdier for racerne RDM, SDM, Jersey og DRK
Table 2. Average b-values for RDM, SDM, Jersey and DRK

Laktations- nr.	RDM	SDM	Jersey	DRK
1	0.88	0.85	0.85	0.82
2	0.68	0.70	0.75	0.65
3	0.66	0.68	0.75	0.63
Øvrige	0.66	0.66	0.79	0.62

Resultaterne her viser - som det også vil fremgå af figurerne i de følgende afsnit, - at RDM har den største b-værdi blandt 1. kalvs køerne, mens Jersey hos de ældre køer har en betydeligt højere værdi end de øvrige racer.

3.1.2. Alder

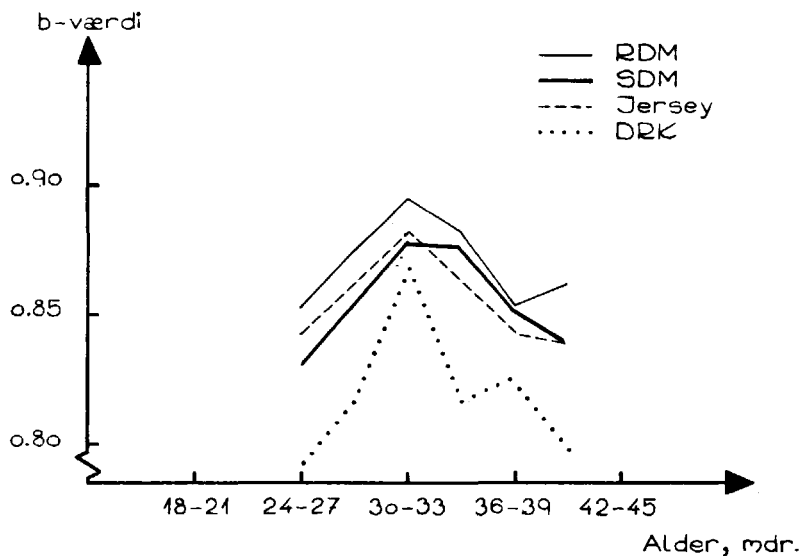
En række undersøgelser har vist, at ydelsesniveauet bliver større og laktationskurven stejlere ved stigende alder ved 1. kælving. (Madden et al., 1959, Frits et al., 1960; Lamb & McGilliard, 1960; Van Vleck & Henderson, 1960c; Appleman et al., 1969; Wood, 1969 og Auran, 1973). Også i 2. laktation kan findes en effekt af alder ved kælving, men den er aldrig så markant som i 1. laktation. Udover effekten af alder ved kælving fandtes i alle undersøgelser, at laktationsnummeret havde stor indflydelse på ydelsesniveauet og laktationskurvens forløb.

Af tabel 2 fremgik, at 1. laktation adskiller sig betydeligt fra de øvrige med hensyn til størrelsesordenen af b-værdien, mens forskellen mellem de ældre køer indbyrdes er langt mindre. Af tabellen fremgik endvidere, at forskellen mellem 1. laktation og øvrige laktationer ikke var lige stor hos alle racer. Hos Jersey er faldet i b-værdien fra 1. til 2. laktation kun på 0.10, mens det hos de andre racer er på mindst 0.15.

Figur 2 viser b-værdiens afhængighed af alderen ved 1. kælving hos alle fire racer. Ud fra dette må det antages, at b-værdierne opnår deres største værdi, når kvierne er 30-33 måneder ved 1. kælving, og at den er mindre ved både højere og lavere kælvningsalder. Det må bemærkes, at antallet af observationer i ydergrupperne i de fleste tilfælde er ret begrænset, og resultaterne er derfor ikke indtegnet i figur 2. Samtlige resultater findes imidlertid i appendix B, tabel B 10, og antallet af observationer fordelt på alder ved 1. kælving findes i appendix A, tabel A 9.

Ud fra de hidtil omtalte resultater blev det besluttet at undersøge b-værdien særskilt for hver race. Inden for race er der derudover foretaget en opdeling i henholdsvis 1. kalvs køer og ældre køer.

Figur 2. b-værdiens afhængighed af alder ved 1. kælving.
Figure 2. The influence of age at first calving on the b-value.

Hos 1. kalvs kørerne er anvendt følgende funktion til beskrivelse af b-værdiens afhængighed af alder ved 1. kælving.

$$f(a) = a_1 + a_2 \cdot a + a_3 \cdot a^2$$

hvor

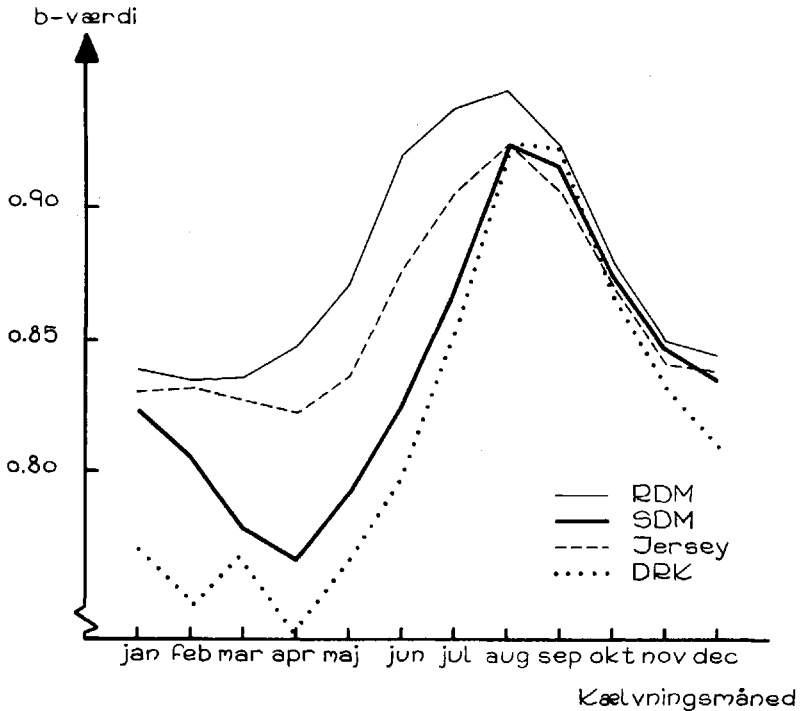
$f(a)$ er b-værdien som funktion af alderen ved 1. kælving
 a_1 , a_2 og a_3 er konstanter (regressionskoefficienter), som bestemmes ved hjælp af least-square metoden
 a er alderen ved 1. kælving målt i måneder.

Denne funktionstype giver mulighed for at tage hensyn til den i figur 2 viste sammenhæng mellem alder og b-værdi.

Hos ældre køer tages kun hensyn til laktationsnummeret, idet køer med laktationsnummer større end 3 dog er samlet i én gruppe.

3.1.3. Kælvningsårstid

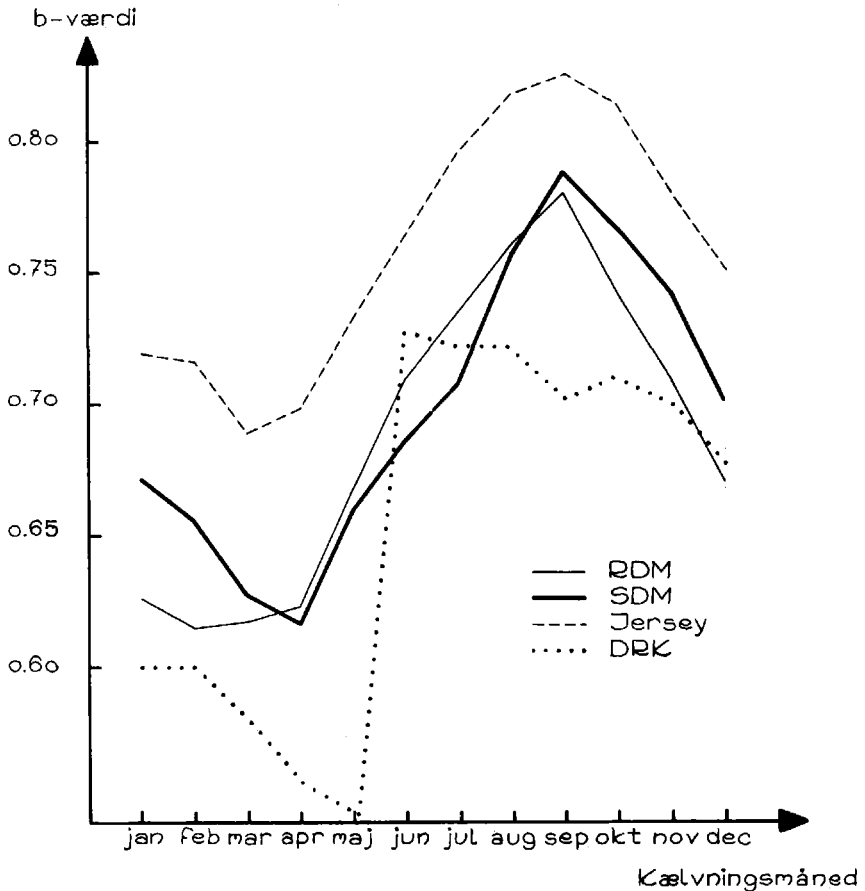
I tidligere undersøgelser af metoder til forlængelse af dellaktationer er fundet, at kælvningsårstiden har stor indflydelse på størrelsesordenen af de faktorer, der skal anvendes ved forlængelsen og på ydelsesniveauet og laktationskurvens forløb (Madden et al., 1959; Frits et al., 1960; Lamb & McGilliard, 1960; Wood, 1969 og Auran, 1973). Størrelsesordenen af årstidsvariationen synes dog at afhænge af, hvilket fodringssystem og hvilke miljøforhold der i øvrigt er fremherskende i den pågældende population. Danske undersøgelser viser i næsten alle tilfælde betydelige årstidsvariationer i 305-dages ydelsen, karakteriseret ved, at efterårskælvere har højere ydelsesniveau end forårskælvere (Elleby, 1965; Madsen, 1978; Brugerhåndbog 1979).

Figur 3. Årstidsvariationen i b-værdierne. 1. kalvs køer.

Figure 3. The seasonal variation in the b-values. First lactation.

I figur 3 og 4 er årstidsvariationen i b-værdiernes størrelse vist hos 1. og 2. kalvs køer. Resultaterne hos ældre køer findes i appendix B, tabel B 11. Forløbet af kurverne er ens hos alle racer, således at de højeste b-værdier findes hos de 1. kalvs køer, der kælver i juli-august måned, mens dette toppunkt hos ældre køer er forskudt til september måned. Minimumpunktet ligger i begge tilfælde ca. 6 måneder tidligere end toppunktet.

Figur 4. Årstidsvariationen i b-værdierne. 2. kalvs køer.

Figure 4. The seasonal variation in the b-values. Second lactation.

Hvis man i stedet ser på ydelsesniveauets afhængighed af kælvningsårstiden, er forløbet af kurverne nogenlunde det samme som vist i figur 3 og 4, men beliggenheden er forskudt, således at såvel minimums- som maksimumspunktet ligger 2-3 måneder senere. (Brugerhåndbog 1979). Det hænger sammen med, at b-værdien ikke alene er bestemt af ydelsesniveauet, men også af laktationskurvens form. Forskellen mellem kurvernes beliggenhed viser, at laktationskurven hos de køer, der kælver i de sene forårsmåneder, og som har den laveste ydelse, generelt også har en ret flad laktationskurve, som bevirker, at b-værdien får en højere værdi set i forhold til de køer, der kælvende tidligere på foråret. Ser man på de køer, der kælver i oktober og november måned, har de et højt ydelsesniveau, men laktationskurven er til gengæld stejl, således at b-værdien bliver lavere end hos de køer, der kælver 2-3 måneder tidligere.

Kælvningsårstidens indflydelse på b-værdien er dels søgt beskrevet ved hjælp af en traditionel diskontinuert funktion, hvor hver af årets 12 måneder tilknyttedes sin egen funktionsværdi.

Det meget regelmæssige kurveforløb, som fremgik af figur 3 og 4 har givet anledning til at søge årstidsvariationen beskrevet ved hjælp af funktionen for en harmonisk svingning. Fordelen ved at anvende denne funktionstype er, at b-værdien kan beregnes med samme formel uanset kælvningsårstiden. b-værdiens afhængighed af kælvningsårstiden kan beskrives af følgende funktion:

$$\begin{aligned} f(m) &= a_1 + a_2' \sin(m\pi + a_3') \\ &= a_1 + a_2 \sin(m\pi) + a_3 \cos(m\pi) \end{aligned}$$

hvor $f(m)$ er b-værdiens afhængighed af kælvningsmåned

a_1, a_2 og a_3 er konstanter (regressionskoefficienter), som bestemmes ved hjælp af least-square metoden,

$$a_2 = a_2' \cos(a_3')$$

$$a_3 = a_2' \sin(a_3')$$

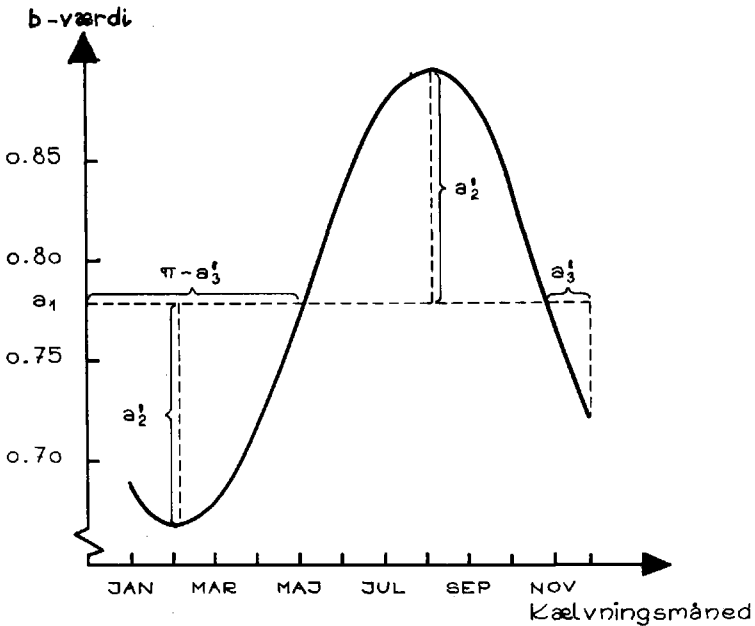
a_1 er gennemsnittet af b-værdierne over hele året

a_3' bestemmer beliggenheden af nulpunkterne for årstidsvariationen, d.v.s. de tidspunkter i året, hvor b-værdien er lig med årsgennemsnittet ($= a_1$),

a_2' angiver størrelsen af det maksimale udsving fra årsgennemsnittet ($= a_1$)

m^* er måned nr. omregnet til grundenheden i en harmonisk svingning ($= 2 \cdot \text{PI}$), således at januar måned i det første år svarer til værdien 0 og januar måned i det næstfølgende år får værdien $2 \cdot \text{PI}$

I figur 5 er denne funktion skitseret. Det fremgår, at forudsætningen for, at beregning af b -værdien efter denne metode vil give præcise forudsigelser af den forventede 305-dages ydelse er, at årstidsvariationerne er meget regelmæssige og symmetriske.

Figur 5. Årstidens indflydelse på b -værdien bestemt ved hjælp af $b = a_1 + a_2 \sin(m^* + a_3)$

Figure 5, Estimation of seasonal variation of the b -values by means of : $b = a_1 + a_2 \sin(m^* + a_3)$

3.1.4. Besætningsgennemsnit

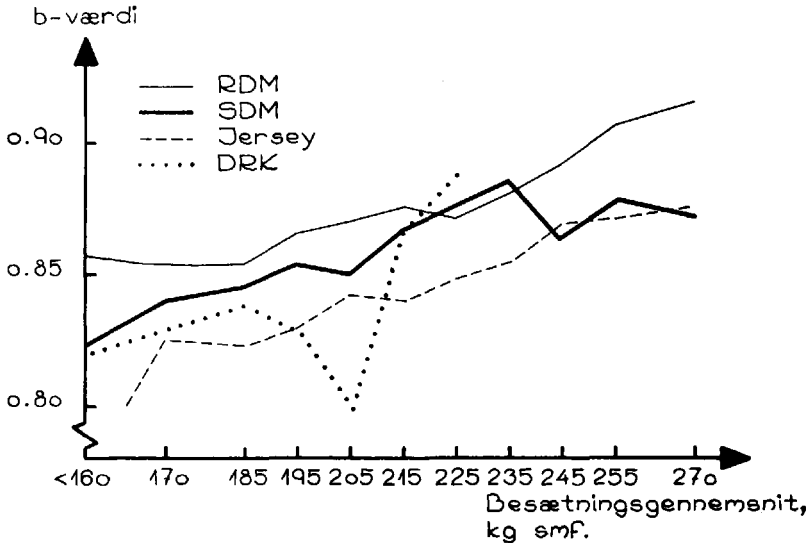
Frits et al. (1960) og Van Vleck & Henderson, (1961b og 1961e) fandt begge en vis effekt af besætningsgennemsnit på ydelsen i de enkelte afsnit af laktationen, men i begge undersøgelser blev konkluderet, at den var af så ringe størrelsesorden, at den ikke spillede nogen væsentlig rolle ved forlængelse af dellaktationer. I modsætning hertil har Auran (1972) og Wiggans & Van Vleck (1978, 1979) fundet, at besætningsens ydelsesniveau var en faktor af så stor betydning, at den burde inddrages i beregningerne. Således vil en b-værdi, der er fundet uden hensyntagen til besætningsens ydelsesniveau, medvirke til en undervurdering af den forventede 305-dages ydelse i højtydende besætninger og en overvurdering i lavtydende. (Wiggans & Van Vleck, 1979). Det må skyldes, at køer i højtydende besætninger generelt har fladere laktationskurve end køer i lavtydende besætninger. Større udholdenhed og dermed fladere laktationskurve er en af årsagerne til, at nogle besætninger har et højere gennemsnit end andre.

I egne undersøgelser er det rullende gennemsnit af de sidste 12 måneders afsluttede korrigerede smørfedtydelser anvendt som mål for besætningsens ydelsesniveau. Auran (1973) fandt, at et sådant mål vil tage hensyn til 75% af variationen mellem besætninger med hensyn til ydelse i de forskellige afsnit af laktationen.

Inden resultaterne fra de foreløbige undersøgelser omtales, må det dog anføres, at den beregningsprocedure, der for øjeblikket anvendes i kontrolforeningsløsningen, ikke giver mulighed for at inddrage besætningsgennemsnittet ved forlængelse af dellaktationer. Vanskelighederne skyldes, at besætningsgennemsnittet er det sidste tal, der bliver udregnet og udskrevet, når ydelsestallene i en besætning opdateres. Hvis dette besætningsgennemsnit skulle anvendes, ville det kræve en helt ny gennemgang af samtlige køer i en besætning eller en omlægning af beregningsproceduren. Begge muligheder medfører en væsentlig forøgelse af omkostningerne.

Figur 6 og 7 viser b-værdiens afhængighed af besætningsgennemsnittet hos henholdsvis 1. kalvs og 2. kalvs køer. Tilsvarende resultater for ældre køer kan findes i appendix B, tabel B 12. Det fremgår, at søm-

menhængen mellem besætningsgennemsnit og b-værdi hos 1. kalvs køer (figur 6) er næsten lineær, mens den hos ældre køer (figur 7) er kurvelineær, således at b-værdien har sin maximale værdi, når besætningsgennemsnittet ligger i området 225-250 kg smørfedt. Ved såvel højere som lavere gennemsnit er b-værdien mindre.

Figur 6. b-værdiens afhængighed af besætningsgennemsnittet, 1. kalvs køer.

Figure 6. The influence of herd level on the b-value. First lactation.

For at kunne tage hensyn til en sådan kurvelineær sammenhæng er følgende funktion anvendt til beskrivelse af b-værdiens afhængighed af besætningsgennemsnittet.

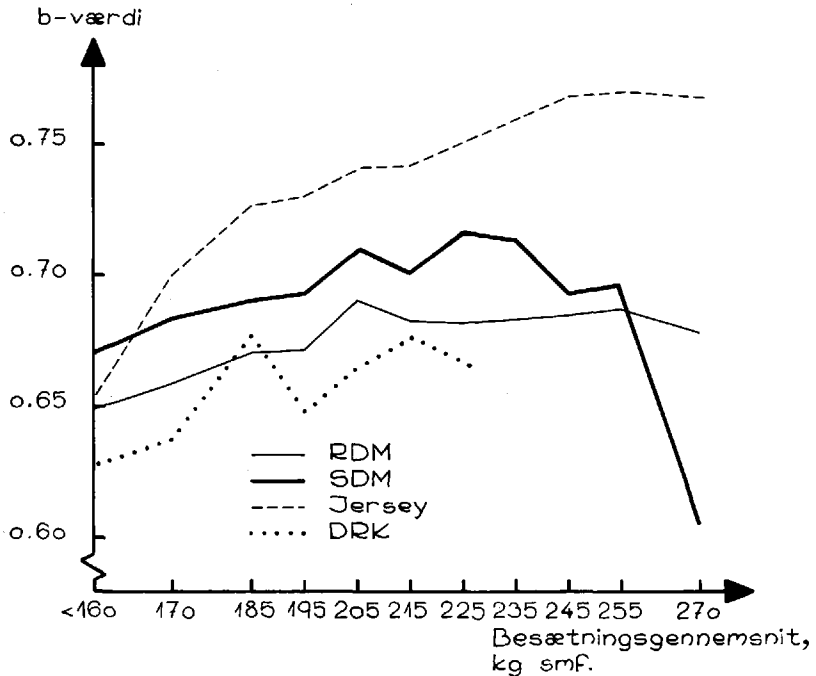
$$f(g) = a_1 + a_2 \cdot g + a_3 \cdot g^2$$

hvor

$f(g)$ er b-værdien afhængig af besætningsgennemsnittet

a_1 , a_2 og a_3 er konstanter (regressionskoefficienter), der kan bestemmes ved hjælp af least-square metoden

g er det rullende gennemsnit af korrigerede 305-dages smørfedtydelse, afsluttet inden for de sidste 12 måneder.

Figur 7. b-værdiens afhængighed af besætningsgennemsnittet, 2. kalvs kør.

Figure 7. The influence of herd level on the b-value. Second lactation.

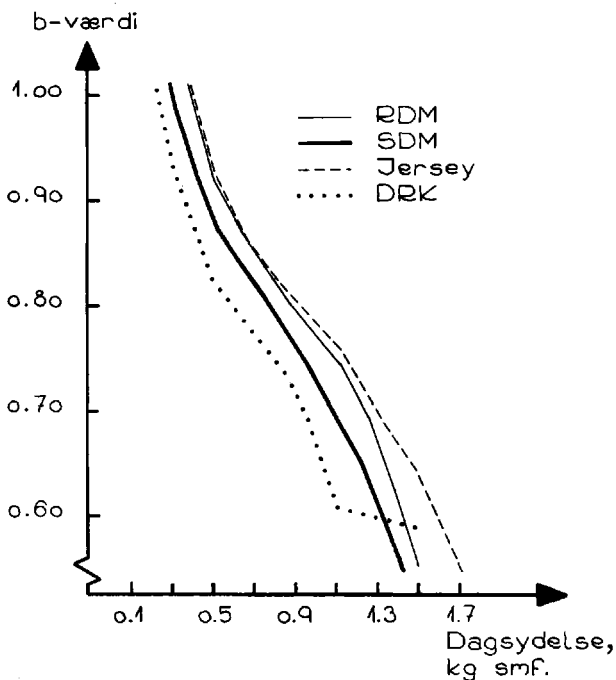
3.1.5. Laktationsstadium og daglig smørfedtydelse

Netop det forhold, at produktet af daglig smørfedtydelse og restlaktationens længde anvendes som uafhængig variabel, bevirker, at b-værdien forbliver nogenlunde konstant gennem hele laktationen, hvis laktationen forlænges hos en ko med en standardlaktationskurve. Ikke desto mindre har såvel Auran (1977) som Wiggans & Van Vleck (1979) vist, at der kan opnås en større sikkerhed ved forlængelser af dellaktationer, hvis b-værdien beregnes som en funktion af disse to faktorer. Herved opnås nemlig, at der kan tages hensyn til individuelle forskelle i laktationskurvens forløb.

Auran (1977) foreslog specielt en korrektion for ydelsen ved første kontrollering efter kælvningen. Formålet med dette var først og fremmest at tage hensyn til det forhold, at køer, der blev udsat tidligt i laktationen, havde en stejlere laktationskurve end køer, der fuldførte laktationen.

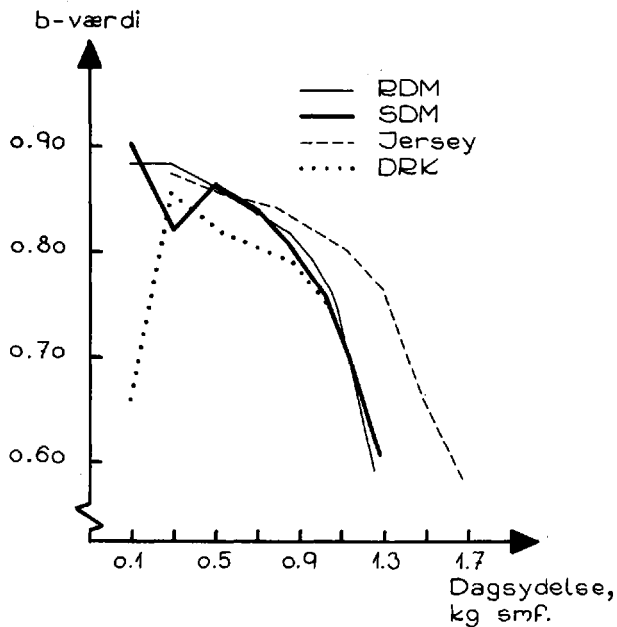
Specielt hos 1. kalvs køer synes resultaterne fra de indledende undersøgelser på nærværende materiale ikke at harmonere med dem, Auran (1977) fandt. Som det fremgår af figur 8, resulterer en lav ydelse i begyndelsen af laktationen tværtimod i, at b-værdien bliver større.

Figur 8. b-værdiens afhængighed af daglig smørfedtydelse. 1. kalvs køer, 61-91 dage efter kælvningen.

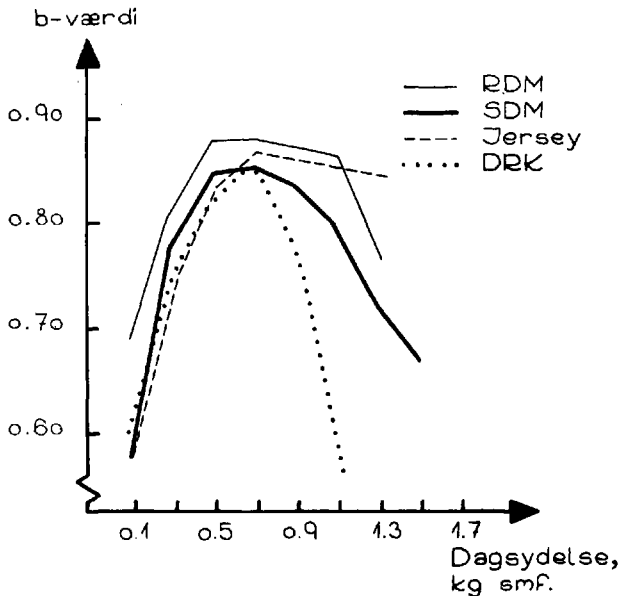
Figure 8. The influence of test-fat on the b-value, first lactation, 61-91 days after calving.

Senere i laktationen ændres denne sammenhæng mellem b-værdi og smørfedtydelse (figur 9 og 10) således, at b-værdien til slut er størst ved dagsydelser på 0.8 til 1.2 kg smørfedt, mens der ved såvel højere som lavere ydelser fås mindre værdier. Årsagen må være, at 1. kalvs køer ikke udsættes, selv om de påbegynder laktationen med en lav ydelse, eller at de på trods af en lav ydelse i begyndelsen af laktationen holder dette niveau gennem hele laktationen. Senere i laktationen ændres denne sammenhæng mellem ydelse ved kontrollering og b-værdi hen i retning mod den sammenhæng, som findes hos ældre køer, og som er beskrevet i det følgende.

Figur 9. b-værdiens afhængighed af daglig smørfedtydelse. 1.kalvs køer, 153-182 dage efter kælvningen.

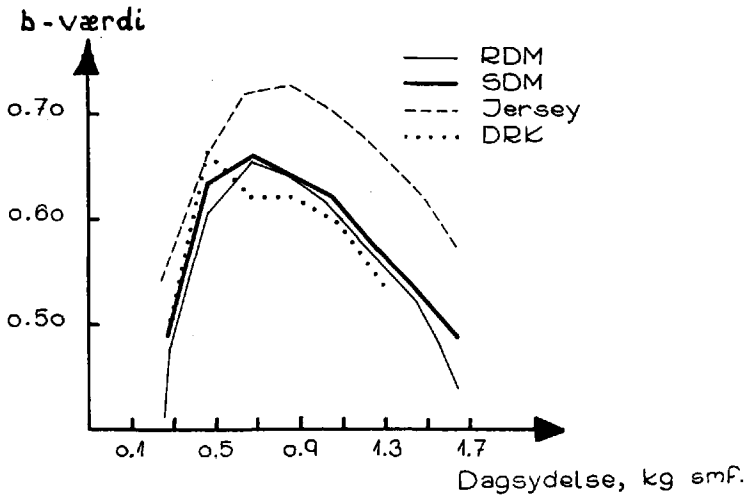
Figure 9. The influence of test-fat on the b-value, first lactation, 153-182 days after calving.

Figur 10. b-værdiens afhængighed af daglig smørfedtydelse. 1. kælvs køer 245-274 dage efter kælvningen.

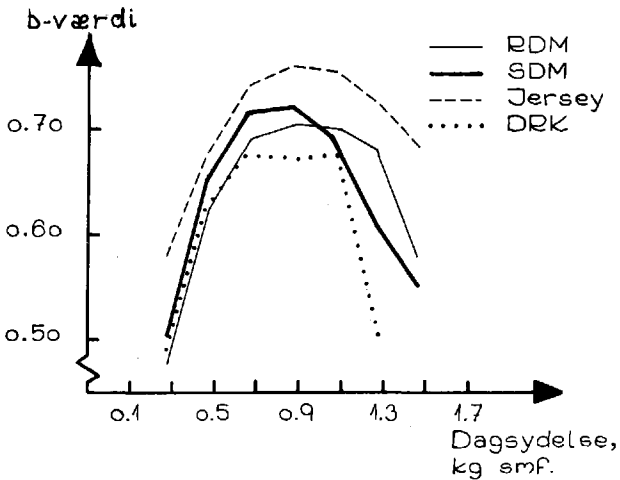
Figure 10. The influence of test-fat on the b-value. First lactation, 245-274 days after calving.

I figur 11, 12 og 13 er vist de tilsvarende kurver hos ældre køer. Billedet er generelt ens på alle laktationsstadier. Den maximale b-værdi opnås ved dagsydelse på 0.8 til 1.2 kg smørfedt. Bliver ydelsen lavere, falder b-værdien kraftigt, fordi kørerne bliver udsat hurtigt. Ved højere ydelser er b-værdien også mindre. Det hænger sandsynligvis sammen med, at laktationskurven oftere vil være stejle.

Figur 11. b-værdiens afhængighed af daglig smørfedtydelse. 2. kalvs køer, 61-91 dage efter kælvningen.

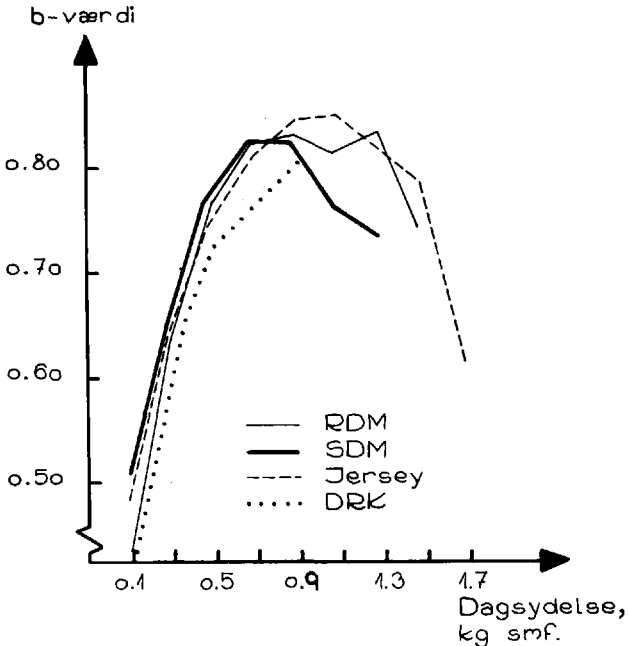
Figure 11. The influence of test-fat on the b-value. Second lactation 61-91 days after calving.

Figur 12. b-værdiens afhængighed af daglig smørfedtydelse. 2. kalvs køer, 153-182 dage efter kælvningen.

Figure 12. The influence of test-fat on the b-value. Second lactation 153-182 days after calving.

Det ses endvidere, at hos de ældre køer bliver b-værdierne større med stigende afstand fra kælvningen - en sammenhæng, som synes at være næsten uafhængig af daglig smørfedtydelse. Extremt højere b-værdier er fundet i den sidste måned af laktationen. (Appendix B, tabel B 15 - B 18). Det er utvivlsomt et resultat af den metode, hvorefter den akkumulerede ydelse beregnes, og det bør overvejes at anvende b-værdien 1.00, hvis kontrolleringen falder senere end 290-292 dage efter kælvningen. På dette tidspunkt vil den næste kontrol-
lering nemlig først blive foretaget ca. 15 dage efter 305-dages peri-
odens afslutning, og den reelle restlaktationsydelse vil da blive be-
regnet som produktet af daglig smørfedtydelse og antal dage i rest-
laktationen. Når det er tilfældet, vil b-værdien altid blive lig
1.00.

Figur 13. b-værdiens afhængighed af daglig smørfedtydelse. 2. kalvs køer, 245-274 dage efter kælvningen.

Figure 13. The influence of test-fat on the b-value. Second lactation, 245-274 days after calving.

Som tidligere nævnt har Wiggans & Van Vleck (1979) undersøgt b-værdiens afhængighed af laktationsstadiet og daglig smørfedtydelse. De fandt, at følgende funktion gav den bedste beskrivelse af sammenhængen:

$$f(n, Y_n) = a_1 + a_2 \cdot n + a_3/Y_n^2 + a_4 \cdot \sqrt{n}/Y_n^2$$

hvor

$f(n, Y_n)$ er b-værdien afhængig af laktationsstadium og daglig smørfedtydelse

a_1, a_2, a_3 og a_4 er konstanter (regressionskoefficienter), som bestemmes ved hjælp af least-square metoden.

n er laktationsstadium målt i dage fra kælvningen

Y_n er smørfedtydelsen på den n'te dag i laktationen

Konstanterne a_1, a_2, a_3 og a_4 i Wiggans & Van Vlecks (1979) undersøgelse blev beregnet særskilt for hver af nedennævnte faktorer og ikke som her på tværs af materialet.

1. Laktationsnummer (1. og øvrige)
2. Kælvningsårstid (6 grupper)
3. Besætningsgennemsnit (3 grupper)
4. Laktationsstadium (laktationen var opdelt i 3 særskilte afsnit, nemlig 0-50 dage, 51-265 dage og 266-305 dage).

Resultaterne fra de foreløbige opgørelser, - specielt resultaterne hos ældre køer - har desuden givet anledning til at undersøge, om nedenstående funktion giver en god beskrivelse af b-værdiens afhængighed af den aktuelle smørfedtydelse og laktationsstadium.

$$f(n, Y_n) = a_1 + a_2 \cdot Y_n + a_3 \cdot Y_n^2 + a_4 \cdot (305-n) + a_5 \cdot (305-n)^2$$

hvor

$f(n, Y_n)$ er b-værdien afhængig af laktationsstadium og daglig smørfedtydelse

a_1, a_2, a_3, a_4 og a_5 er konstanter, som bestemmes ved hjælp af least-square metoden

n er laktationsstadium målt i dage fra kælvningen

Y_n er smørfedtydelsen på den n'te dag i laktationen (kg smørfedt).

B-værdiernes afhængighed af laktationsstadium og daglig smørfedtydelse er tilsyneladende forskellig for 1. kalvs og ældre køer. Det er derfor undersøgt, om nedennævnte funktion, især for 1. kalvs køer, giver mere sikre estimater af den forventede 305-dages ydelse end den forannævnte. Der skulle være mulighed for, at denne funktionstype kan tage hensyn til de i figur 8, 9 og 10 viste variationer i sammenhængen mellem b-værdi på den ene side og laktationsstadium og dagsydelse på den anden.

$$\begin{aligned} f(n, Y_n) = & a_1 + a_2 \cdot Y_n + a_3 Y_n^2 \\ & + a_4 (305-n) + a_5 (305-n)^2 \\ & + a_6 Y_n \cdot (305-n) + a_7 \cdot Y_n^2 (305-n) \\ & + a_8 Y_n (305-n)^2 + a_9 \cdot Y_n^2 (305-n)^2 \end{aligned}$$

hvor

$f(n, Y_n)$ er b-værdien afhængig af laktationsstadium og daglig smørfedtydelse

$a_1, a_2, a_3, a_4, a_5, a_6, a_7, a_8$ og a_9 er konstanter (regressionskoefficienter), som bestemmes af least-square modellen

n er laktationsstadium målt i dage fra kælvningen

Y_n er smørfedtydelsen på den n 'te dag i laktationen (kg smørfedt).

3.1.6. Tidspunkt for drægtighedens indtræden

Adskillige undersøgelser har vist, at der er sammenhæng mellem kælvningsintervallets længde og 305-dages ydelsen (bl.a. Smith & Legates, 1962, Schaeffer & Henderson, 1972 og Auran, 1974). Denne effekt skyldes en ydelsesdepression, som indtræder 2-5 måneder efter, at koen er blevet drægtig. Der er altså tale om en ændring af laktationskurvens forløb, og det vil som tidligere nævnt medføre, at b-værdien bliver mindre. Ydelsesdepressionen synes i øvrigt at være størst hos højtydende køer. Det forhold er derfor en medvirkende årsag til, at højtydende køer generelt har en stejlere laktationskurve end lavtydende (Wood, 1969).

Af praktiske årsager er det desværre ikke muligt at inddrage oplysninger om drægtighedsforhold ved beregningen af den forventede 305-dages ydelse, idet denne information oftest først vil foreligge, når 305-dages perioden er afsluttet.

3.2. SAMLET OVERSIGT OVER DE UNDERSØGTE MODELLER FOR BEREGNING AF b-VÆRDIER

På grundlag af de i afsnit 3.1.2. til 3.1.5. omtalte delmodeller for beregning af b-værdien er formuleret 9 endelige modeller, som er sammenlignet med hensyn til deres evne til at give en sikker forudsigtelse af 305-dages ydelsen.

Som udgangspunkt er opstillet følgende model:

$$b = f_1(a) + f_2(m) + f_3(g) + f_4(n, Y_n)$$

hvor:

$f_1(a)$ er den funktion, der beskriver b-værdiens afhængighed af alderen. Hos 1. kalvs kør svarer $f_1(a)$ til den i afsnit 3.1.2. anførte $f(a)$. Hos ældre kør er $f_1(a)$ en diskontinuert funktion, hvor der til hvert laktationsnummer (2., 3. øvrige) knyttes en konstant

$f_2(m)$ er den funktion, der beskriver b-værdiens afhængighed af kælvningsårstiden. Der er anvendt 2 alternative funktioner benævnt henholdsvis modeltype A og modeltype B. Type A er en traditionel diskontinuert funktion, hvor der til hver kælvningsmåned knyttes en konstant, der angiver b-værdiens størrelse i den pågældende måned. Type B er den i afsnit 3.1.3. beskrevne funktion for en harmonisk svingning

$f_3(g)$ er den funktion, der beskriver b-værdiens afhængighed af besætningsgennemsnittet. Funktionen er beskrevet i afsnit 3.1.4.

$f_4(n, Y_n)$ er den funktion, der beskriver b-værdiens afhængighed af laktationsstadium og daglig smørfedtydelse. Her er som anført i afsnit 3.1.5. opstillet 3 alternative muligheder.

Der vil blive udregnet et sæt af konstanter og regressionskoefficienter for hver race og for 1. kalvs køer og ældre køer for sig. Derudover er der ved formuleringen af modellerne ikke taget hensyn til eventuelle samspil mellem de effekter, som de 4 ovennævnte delmodeller beskriver, (f.eks. at årstidsvariationens størrelse kan afhænge af besætningens ydelsesniveau). En undersøgelse og eventuel hensyntagen til sådanne effekter vil kræve enten en yderligere opdeling af analyserne ud over den, der er foretaget med hensyn til race og laktationsnummer, eller også en yderligere udbygning af modellerne. I begge tilfælde medfører det, at beregningen af b-værdien bliver så kompliceret, at metoden ikke er praktisk anvendelig.

Derimod er der undersøgt nogle alternativer, hvor modellen er yderligere forenklet, nemlig:

Model I, hvor b-værdien beregnes som et simpelt gennemsnit, og hvor der altså ikke tages til effekt af alder ved 1. kælvning/laktationsnummer, kælvningsårstid, besætningsgennemsnit, laktationsstadium og daglig smørfedtydelse.

Model II, hvor b-værdien beregnes på følgende måde:

$$b = f_1(a) + f_2(m) + f_3(g)$$

Den funktion, der tager hensyn til effekten af laktationsstadium og daglig smørfedtydelse, er udeladt. Det er denne model, der ligger nærmest den af Auran (1976b) foreslåede model, idet det må erindres, at Auran (1976b) korrigerede dagsydelse og de dertil hørende akkumulerede ydelser for systematiske miljøeffekter, inden den forventede 305-dages ydelse blev beregnet.

Afhængig af, hvilken type årstidskorrektur der anvendes, kaldes modellen II A eller II B.

Som tidligere nævnt afprøves 3 metoder til korrektion for effekt af laktationsstadium og daglig smørfedtydelse. For

hvert alternativ undersøges endvidere de 2 metoder til års-tidskorrektion. Modellerne har følgende betegnelser (symbolernes betydning er anført i afsnit 3.1.5.

Model III A
og III B, når:

$$f_4(n, Y_n) = a_1 + a_2 \cdot Y_n + a_3 \cdot Y_n^2 + a_4 \cdot (305-n) + a_5 \cdot (305-n)^2$$

Model IV A
og IV B, når:

$$f_4(n, Y_n) = a_1 + a_2 \cdot Y_n + a_3 \cdot Y_n^2 + a_4 \cdot (305-n) + a_5 \cdot (305-n)^2 + a_6 \cdot Y_n \cdot (305-n) + a_7 \cdot Y_n \cdot (305-n)^2 + a_8 \cdot Y_n^2 \cdot (305-n) + a_9 \cdot Y_n^2 \cdot (305-n)^2$$

Model V A
og V B, når:

$$f_4(n, Y_n) = a_1 + a_2 \cdot n + a_3/Y_n^2 + a_4 \sqrt{n/Y_n^2}$$

I alt er der 9 modeller: I, II A, II B, III A, III B, IV A, IV B, V A og V B. Til analysen er anvendt GLM-programmet (General Linear Models) fra statistiksystemet SAS (Statistical Analysis System, Barr et al 1979). Udgangspunktet for analysen er i alle tilfælde model (1) side 16, som svarer til model I, og som kan skrives på følgende måde:

$$I: \hat{Y}_{RR} = b \cdot (Y_n \cdot (305-n))_k + e_k$$

b-værdien er derefter specificeret på følgende måde:

1. kalvs køer

$$\begin{aligned} II A \quad b &= m_j + a_3 \cdot (a)_{jk} + a_4 (a^2)_{jk} + a_5 (g)_{jk} + a_6 (g^2)_{jk} \\ III A \quad b &= m_j + a_3 \cdot (a)_{jk} + a_4 (a^2)_{jk} + a_5 (g)_{jk} + a_6 (g^2)_{jk} \\ &+ a_7 (Y_n)_{jk} + a_8 (Y_n^2)_{jk} + a_9 (305-n)_{jk} + a_{10} ((305-n)^2)_{jk} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{IV A } b &= m_j + a_3(a)_{jk} + a_4(a^2)_{jk} + a_5(g)_{jk} + a_6(g^2)_{jk} \\
 &+ a_7(Y_n)_{jk} + a_8(Y_n^2)_{jk} + a_9(305-n)_{jk} \\
 &+ a_{10}((305-n)^2)_{jk} + a_{11}(Y_n(305-n))_{jk} \\
 &+ a_{12}(Y_n(305-n)^2)_{jk} + a_{13}(Y_n^2(305-n))_{jk} \\
 &+ a_{14}(Y_n^2(305-n)^2)_{jk}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{V A } b &= m_j + a_3(a)_{jk} + a_4(a^2)_{jk} + a_5(g)_{jk} + a_6(g^2)_{jk} \\
 &+ a_{15}(n)_{jk} + a_{16}((1/Y_n^2)_{jk} + a_{17}(\sqrt{n}/Y_n^2)_{jk}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{II B } b &= a_1(\sin(m^*))_k + a_2(\cos(m^*))_k + a_3(a)_k + a_4(a^2)_k \\
 &+ a_5(g)_k + a_6(g^2)_k
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{III B } b &= a_1(\sin(m^*))_k + a_2(\cos(m^*))_k + a_3(a)_k + a_4(a^2)_k \\
 &+ a_5(g)_k + a_6(g^2)_k + a_7(Y_n)_k + a_8(Y_n^2)_k \\
 &+ a_9(305-n)_k + a_{10}((305-n)^2)_k
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{IV B } b &= a_1(\sin(m^*))_k + a_2((\cos(m^*))_k + a_3(a)_k + a_4(a^2)_k \\
 &+ a_5(g)_k + a_6(g^2)_k + a_7(Y_n)_k + a_8(Y_n^2)_k \\
 &+ a_9(305-n)_k + a_{10}((305-n)^2)_k + a_{11}(Y_n(305-n))_k \\
 &+ a_{12}(Y_n(305-n)^2)_k + a_{13}(Y_n^2(305-n))_k + a_{14}(Y_n^2(305-n)^2)_k
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{V B } b &= a_1(\sin(m^*))_k + a_2(\cos(m^*))_k + a_3(a)_k + a_4(a^2)_k \\
 &+ a_5(g)_k + a_6(g^2)_k + a_{15}(n)_k + a_{16}(1/Y_n^2)_k \\
 &+ a_{17}(\sqrt{n}/Y_n^2)_k
 \end{aligned}$$

Eldre køer

$$\text{II A } b = l_i + m_j + a_5(g)_{ijk} + a_6(g^2)_{ijk}$$

$$\text{III A } b = l_i + m_j + a_5(g)_{ijk} + a_6(g^2)_{ijk} + a_7(Y_n)_{ijk} \\ + a_8(Y_n^2)_{ijk} + a_9(305-n)_{ijk} + a_{10}((305-n)^2)_{ijk}$$

$$\text{IV A } b = l_i + m_j + a_5(g)_{ijk} + a_6(g^2)_{ijk} + a_7(Y_n)_{ijk} \\ + a_8(Y_n^2)_{ijk} + a_9(305-n)_{ijk} + a_{10}((305-n)^2)_{ijk} \\ + a_{11}(Y_n(305-n))_{ijk} + a_{12}(Y_n(305-n)^2)_{ijk} \\ + a_{13}(Y_n^2(305-n))_{ijk} + a_{14}(Y_n^2(305-n)^2)_{ijk}$$

$$\text{V A } b = l_i + m_j + a_5(g)_{ijk} + a_6(g^2)_{ijk} \\ + a_{14}(n)_{ijk} + a_{16}(1/Y_n^2)_{ijk} + a_{17}(\sqrt{n}/Y_n^2)_{ijk}$$

$$\text{II B } b = l_i + a_1(\sin(m^*))_{ik} + a_2(\cos(m^*))_{ik} \\ + a_5(g)_{ik} + a_6(g^2)_{ik}$$

$$\text{III B } b = l_i + a_1(\sin(m^*))_{ik} + a_2(\cos(m^*))_{ik} \\ + a_5(g)_{ik} + a_6(g^2)_{ik} + a_7(Y_n)_{ik} + a_8(Y_n^2)_{ik} \\ + a_9(305-n)_{ik} + a_{10}((305-n)^2)_{ik}$$

$$\text{IV B } b = l_i + a_1(\sin(m^*))_{ik} + a_2(\cos(m^*))_{ik} + a_5(g)_{ik} \\ + a_6(g^2)_{ik} + a_7(Y_n)_{ik} + a_8(Y_n^2)_{ik} + a_9(305-n)_{ik} \\ + a_{10}((305-n)^2)_{ik} + a_{11}(Y_n(305-n))_{ik} + a_{12}(Y_n(305-n)^2)_{ik} \\ + a_{13}(Y_n^2(305-n))_{ik} + a_{14}(Y_n^2(305-n)^2)_{ik}$$

$$\text{V B } b = l_i + a_1(\sin(m^*))_{ik} + a_2(\cos(m^*))_{ik} + a_5(g)_{ik} \\ + a_6(g^2)_{ik} + a_{15}(n)_{ik} + a_{16}(1/Y_n^2)_{ik} \\ + a_{17}(\sqrt{n}/Y_n^2)_{ik}$$

Forklaringen på de anvendte symboler fremgår af det følgende.

Y_R er restlaktationsydelse, kg smørfedt

Y_n er dagsydelsen på sidste kontroldag, kg smørfedt

n er laktationsstadium målt i dage fra sidste kælving

m_j er effekten af den j 'te kælvningsmåned

$j = 1, 2, \dots, 12.$

m^* er kælvningsmåned omregnet til grund-enheden i en harmonisk svingning (se afsnit 3.1.3. side 29).

a er alderen ved 1. kælving målt i måneder

l_i er effekten af den i 'te laktation, $i = 2, 3, 4.$ (I laktationsnummer 4 er samlet alle øvrige laktationer)

g er besætningsgennemsnittet, målt i kg smørfedt

$a_1 - a_{17}$ er regressionskoefficienter

e er tilfældige effekter, som ikke beskrives af modellen i øvrigt

k er observationsnummer inden for hver underklasse

4. MODELLERNES EGENSKABER (RESULTATER)

4.1. MODELLERNES PRÆCISION

Korrelationerne mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ ($r_{Y_T \hat{Y}_T}$) for hver af de 9 modeller er vist i tabel 3. Det resultat, som fremtræder klarest, er, at den forventede 305-dages ydelse kan forudsiges mere sikkert i 1. laktation end i nogle af de øvrige laktationer. Hos 1. kalvs køer opnås den største præcision hos RDM, mens det er Jersey-køernes 305-dages ydelse, som kan forudsiges med størst sikkerhed i de øvrige laktationer.

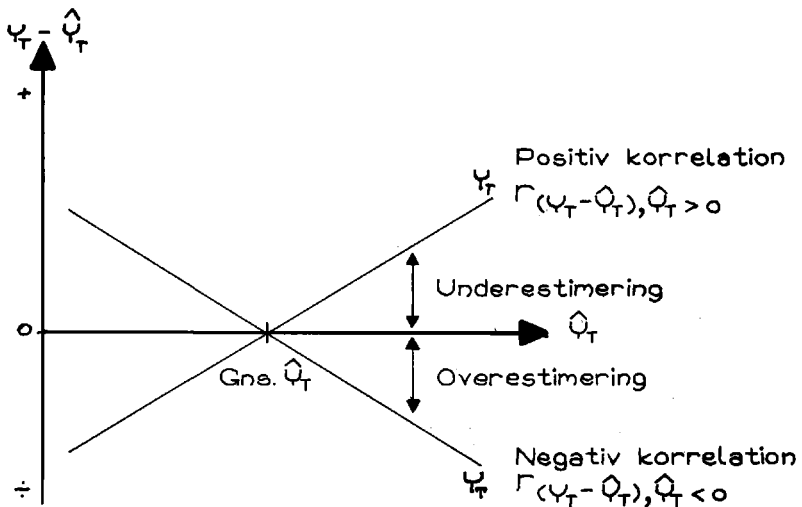
Tabel 3. Korrelationer mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ i de 9 modeller

Table 3. The correlations between Y_T and $\hat{Y}_T$ in the 9 models

Race	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
	<u>1. laktation</u>								
RDM	0.9364	0.9481	0.9379	0.9570	0.9570	0.9574	0.9572	0.9552	0.9549
SDM	0.9082	0.9251	0.9226	0.9372	0.9365	0.9372	0.9364	0.9327	0.9315
Jersey	0.9139	0.9254	0.9253	0.9369	0.9369	0.9373	0.9369	0.9349	0.9439
DRK	0.8907	0.9119	0.9105	0.9241	0.9219	0.9241	0.9220	0.9191	0.9173
	<u>2. laktation</u>								
RDM	0.8841	0.8962	0.8962	0.9002	0.9002	0.9016	0.9017	0.8989	0.8985
SDM	0.8696	0.8834	0.8836	0.8878	0.8877	0.8884	0.8882	0.8857	0.8773
Jersey	0.8884	0.8995	0.8992	0.9058	0.9058	0.9054	0.9054	0.9010	0.9018
DRK	0.8579	0.8750	0.8752	0.8807	0.8813	0.8815	0.8820	0.8773	0.8776
	<u>3. laktation</u>								
RDM	0.8589	0.8746	0.8745	0.8807	0.8807	0.8817	0.8819	0.8781	0.8783
SDM	0.8482	0.8651	0.8646	0.8716	0.8717	0.8724	0.8719	0.8687	0.8575
Jersey	0.8672	0.8794	0.8796	0.8886	0.8887	0.8884	0.8885	0.8845	0.8838
DRK	0.8254	0.8492	0.8462	0.8538	0.8513	0.8561	0.8535	0.8527	0.8500
	<u>Øvrige laktationer</u>								
RDM	0.8711	0.8877	0.8876	0.8923	0.8922	0.8924	0.8925	0.8906	0.8903
SDM	0.8503	0.8711	0.8708	0.8762	0.8755	0.8758	0.8758	0.8738	0.8620
Jersey	0.8935	0.9040	0.9035	0.9111	0.9113	0.9100	0.9106	0.9067	0.9067
DRK	0.8652	0.8780	0.8773	0.8818	0.8811	0.8816	0.8810	0.8798	0.8792

I alle tilfælde er det SDM- og DRK-kørerne, der har de laveste korrelationer mellem Y_T og $\hat{Y}_T$. Disse resultater kan kun forklares ved, at 1. kalvs kørerne og især RDM 1. kalvs kører har et mere regelmæssigt, og dermed lettere forudsigeligt, forløb end de andre racer og kører i øvrigt.

De i tabel 3 anførte korrelationskoefficienter blev sammenlignet med de tilsvarende forventede værdier beregnet ved hjælp af formel (4), afsnit 2.2.2. side 21. Herved fandtes en systematisk unøjagtighed, som ved nærmere undersøgelse har vist sig at være forårsaget af, at covariansen mellem $\hat{Y}_T$ og den tilfældige restvariation på estimatet $Y_T - \hat{Y}_T$, ikke var 0, som forudsat ved udledningen af såvel formel (3) som formel (4). Dette er udtryk for, at der er en systematisk fejl (bias) i estimaterne af 305-dages ydelsen. I figur 14 er problemstillingen skitseret, idet den reelle 305-dages ydelse (Y_T) er indtegnes som en funktion af den forventede 305-dages ydelse ($\hat{Y}_T$), når korrelationen mellem ($Y_T - \hat{Y}_T$) og $\hat{Y}_T$ er dels positiv og dels negativ. Når $Y_T - \hat{Y}_T$ er positiv, bliver Y_T underestimeret, og når

Figur 14. Skitse af fejlen på $\hat{Y}_T$, når $r(Y_T - \hat{Y}_T, \hat{Y}_T)$ er dels positiv, dels negativ

Figure 14. Illustration of the bias of $\hat{Y}_T$ when $r(Y_T - \hat{Y}_T, \hat{Y}_T)$ is positive and negative.

$Y_T - \hat{Y}_T$ er negativ, overvurderes Y_T . En positiv korrelation betyder altså, at Y_T undervurderes ved høje værdier af $\hat{Y}_T$ og overvurderes, når $\hat{Y}_T$ er lille. Er korrelationen negativ, underestimeres Y_T ved lave værdier af $\hat{Y}_T$ og overestimeres ved høje værdier.

I tabel 4 er korrelationen mellem $(Y_T - \hat{Y}_T)$ og $\hat{Y}_T$ vist for alle de undersøgte modeller. I de 3 store racer, hvor antallet af observationer bag hver korrelation er over 80.000, vil alle korrelationer, der er numerisk større end 0.005 være signifikant forskellig fra 0 på 5% niveau. For DRK, hvor antallet af observationer er ca. 6.000, er alle korrelationskoefficienter, som er numerisk større end 0.02, statistisk sikre på 5% niveauet.

Tabel 4. Korrelationen mellem $(Y_T - \hat{Y}_T)$ og $\hat{Y}_T$
 Table 4. The correlation between $(Y_T - \hat{Y}_T)$ and $\hat{Y}_T$

Race	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>1. laktation</u>									
RDM	-0.142	-0.184	-0.181	0.055	0.073	0.026	0.031	0.005	0.011
SDM	-0.172	-0.215	-0.149	0.062	0.106	0.046	0.041	-0.008	-0.009
Jersey	-0.143	-0.192	-0.234	0.061	0.064	0.034	0.028	-0.001	-0.007
DRK	-0.158	-0.178	-0.171	0.066	0.066	0.057	0.058	0.018	-0.021
<u>2. laktation</u>									
RDM	0.016	0.004	0.005	0.021	0.021	0.008	0.008	-0.014	-0.013
SDM	0.066	0.034	0.042	0.016	0.016	0.010	0.010	0.001	-0.001
Jersey	0.017	-0.034	-0.035	0.024	0.025	0.016	0.015	0.005	0.006
DRK	0.027	0.029	0.028	0.032	0.033	0.011	0.011	0.023	0.023
<u>3. laktation</u>									
RDM	0.029	0.033	0.032	0.053	0.053	0.037	0.037	0.002	0.002
SDM	0.029	0.025	0.026	0.030	0.032	0.023	0.023	-0.004	-0.004
Jersey	0.002	-0.051	-0.051	0.032	0.033	0.025	0.025	-0.017	-0.017
DRK	-0.056	-0.029	-0.033	-0.005	-0.009	-0.021	-0.023	-0.036	-0.036
<u>Øvrige laktationer</u>									
RDM	0.033	0.043	0.041	0.074	0.073	0.054	0.053	0.021	0.021
SDM	0.047	0.074	0.075	0.081	0.079	0.071	0.072	0.042	0.042
Jersey	-0.002	-0.029	-0.029	0.048	0.049	0.038	0.039	0.000	0.001
DRK	0.078	0.073	0.073	0.092	0.093	0.078	0.079	0.067	0.065

Det viser sig derfor, at den eneste model, hvor korrelationen mellem $\hat{Y}_T$ og $Y_T - \hat{Y}_T$ i nogle tilfælde - specielt hos 1. kalvs køer - ikke er signifikant forskellig fra 0, er model V. Det gælder for såvel model VA som model VB. Men i øvrigt er størrelsesordenen af denne korrelation betydeligt større hos 1. kalvs køer end hos andre køer.

For at få et skøn over, hvad denne korrelation betyder for estimatet af 305-dages ydelsen, er regressionen af $(Y_T - \hat{Y}_T)$ på $\hat{Y}_T$ beregnet. Resultaterne er vist i tabel 5. Ser man på værdierne for model III, IV og V, ligger størrelsesordenen af denne regression på 0.0 til 0.05. Det betyder altså, at hvis $\hat{Y}_T$ er 100 kg over gennemsnittet, vil fejlen $(Y_T - \hat{Y}_T)$ ikke være 0 som ventet, men $0.05 \cdot 100 = 5$ kg. Den reelle ydelse Y_T vil altså i gennemsnit være 5 kg større end den forlængede dellaktation $\hat{Y}_T$.

Tabel 5. Regressionen af $(Y_T - \hat{Y}_T)$ på $\hat{Y}_T$

Table 5. The regression of $(Y_T - \hat{Y}_T)$ on $\hat{Y}_T$

Race	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>1. laktation</u>									
RDM	-0.051	-0.065	-0.059	0.017	0.012	0.008	0.010	0.002	0.004
SDM	-0.074	-0.083	-0.059	0.024	0.042	0.017	0.015	-0.003	-0.003
Jersey	-0.060	-0.074	-0.074	0.023	0.024	0.013	0.010	-0.001	-0.003
DRK	-0.076	-0.075	-0.073	0.028	0.029	0.024	0.025	0.008	0.001
<u>2. laktation</u>									
RDM	0.010	0.002	0.003	0.010	0.010	0.004	0.004	-0.007	-0.006
SDM	0.039	0.021	0.023	0.008	0.008	0.005	0.005	0.000	-0.051
Jersey	0.009	0.016	-0.017	0.011	0.012	0.008	0.007	0.003	0.003
DRK	0.016	0.016	0.016	0.017	0.018	0.006	0.006	0.013	0.013
<u>3. laktation</u>									
RDM	0.017	0.019	0.018	0.030	0.030	0.020	0.020	0.001	0.001
SDM	0.018	0.014	0.015	0.017	0.018	0.013	0.013	-0.002	-0.059
Jersey	0.001	-0.027	-0.027	0.017	0.018	0.013	0.013	-0.009	-0.009
DRK	-0.037	-0.018	-0.021	-0.003	-0.005	-0.012	-0.014	-0.020	-0.022
<u>Øvrige laktationer</u>									
RDM	0.019	0.023	0.022	0.022	0.039	0.029	0.028	0.011	0.011
SDM	0.030	0.044	0.044	0.047	0.046	0.041	0.041	0.024	-0.039
Jersey	-0.001	-0.014	-0.014	0.022	0.023	0.017	0.018	0.000	0.000
DRK	0.047	0.042	0.042	0.052	0.053	0.044	0.044	0.036	0.037

Årsagen til denne systematiske fejl kan findes ved at undersøge forskellen mellem model V og de øvrige modeller hos 1. kalvs kjerne. Det viser sig, at ved meget høje smørfedydelser ved sidste kontrollering vil b-værdierne i model V være større end i model III og IV og mindre end i model I og II. Det bevirker åbenbart, at ydelsen i disse tilfælde bliver underestimeret i model III og IV og overestimeret i model I og II.

4.1.1. Sammenligning af modellerne på grundlag af deres præcision

Før forskellen mellem de fem modeltyper behandles, skal anføres, at når den af Snedecor og Cochran (1967) angivne metode til test af forskelle mellem 2 korrelationer anvendes på resultaterne i tabel 3, side 46 vil følgende generelle retningslinier være gældende:

1. Når korrelationerne er baseret på ca. 80.000 observationer (RDM, SDM og Jersey), vil alle forskelle, der er større end 0.001, være signifikante på 5% niveau.
2. Når korrelationerne er baseret på ca. 6.000 observationer (DRK), og de i øvrigt er af en størrelsesorden, som vist i tabel 3, vil ingen forskelle, der er mindre end 0.005, være statistisk sikre.

Forskellen mellem model I og II ligger oftest i området 0.01 til 0.02 idet model II altid har den største værdi af $r_{Y_T \hat{Y}_T}$. Denne forskel er statistisk sikker. Sammenlignes de 3 øvrige typer (III, IV, V) med model II, hvor der ikke er taget hensyn til størrelsen af den aktuelle smørfedydelse og laktationsstadiet, er forbedringen lidt mindre, nemlig fra 0.001 til 0.0125, men dog statistisk sikker. Model V er i alle tilfælde den dårligste af de 3 typer, og $r_{Y_T \hat{Y}_T}$ er oftest signifikant mindre end $r_{Y_T \hat{Y}_T}$ for model III, som på den anden side sjældent er mere end 0.001 under $r_{Y_T \hat{Y}_T}$ for model IV. Dette kan virke overraskende. Ud fra resultaterne fra de foreløbige undersøgelser skulle man forvente, at model IV - specielt hos 1. kalvs kjerne - ville være tydeligt bedre end model III.

Sammenlignes A- og B-modellerne, findes ikke forskelle, der er større end 0.001, og de er altså ikke signifikant forskellige. A-modellerne har dog i langt de fleste tilfælde større værdier af $r_{Y_T \hat{Y}_T}$ end B-modellerne.

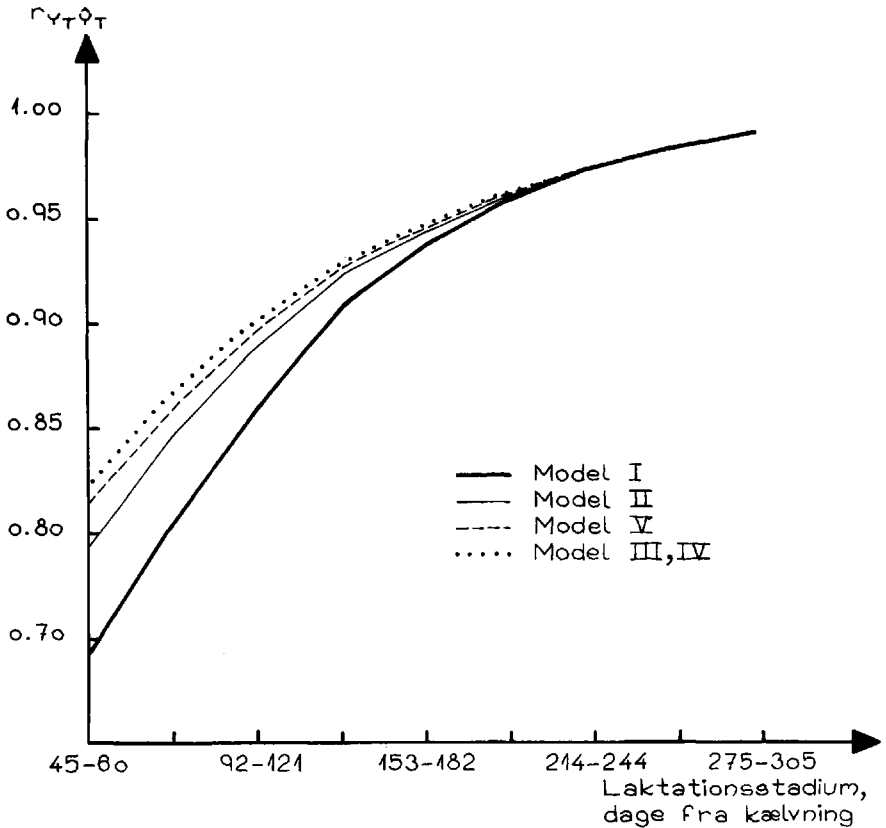
Med denne lille forskel taget i betragtning er det sandsynligt, at B-modellerne ville give de sikreste estimater af 305-dages ydelsen, hvis man i stedet for måned i året (afsnit 3.1.3. side 29) anvendte dag i året som basis for korrektionen for kælvningsårstiden. En mulighed, som imidlertid ikke har været taget i betragtning, da modellerne blev opstillet.

Ud fra disse resultater ser det altså ud til, at modeltype III og IV vil være at foretrække til beregningen af b-værdien i formel (2) afsnit 2.2.1. side 16. For at kunne drage den endelige konklusion på et så sikkert grundlag som muligt blev de forskellige modellers egenskaber undersøgt nærmere.

4.1.2. Modellernes præcision i relation til laktationsstadium

I figur 15 er vist størrelsen af $r_{Y_T \hat{Y}_T}$ på forskellige laktationsstadier hos RDM 1. kalvs køer. Tallene til denne figur er hentet fra appendix C, tabel C 19-20. Appendix C, tabel C 21 til C 26 indeholder resultaterne fra de øvrige racer. Det fremgår heraf, at resultaterne hos de øvrige racer og laktationer ikke afviger væsentligt fra de her viste.

I figur 15 er korrelationerne på hver af de 9 angivne laktationsstadier baseret på ca. 10.000 observationer. Det betyder stadig ifølge Snedecor & Cochran (1967), at alle forskelle, der er større end 0.01, er signifikant forskellige fra 0, når korrelationerne, der sammenlignes, er større end 0.70. Forskelle, der er større end 0.005, er ligeledes statistisk sikre, hvis $r_{Y_T \hat{Y}_T}$ er større end 0.85, mens forskelle på 0.001 kun er signifikante, hvis $r_{Y_T \hat{Y}_T}$ er større end 0.95.

Figur 15. Korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier.
RDM 1. kalvs køer.

Figure 15. The correlation between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different parts of the lactation.
RDM first lactation.

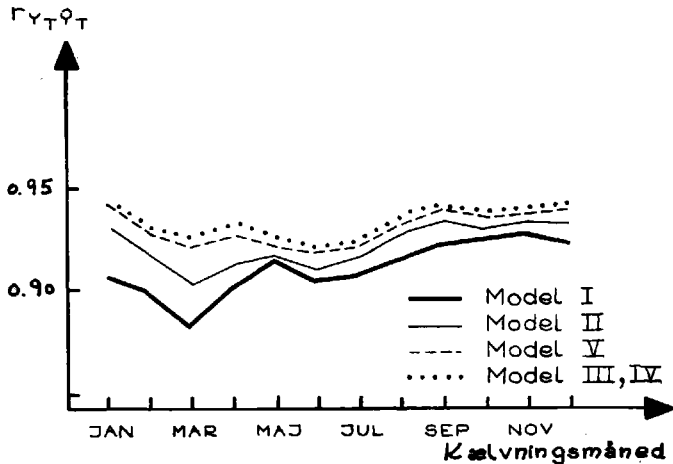
Når man herefter betragter resultaterne i figur 15, ses det, at der ikke er statistisk sikker forskel på modellerne i de sidste 3 laktationsmåneder. Før dette tidspunkt vil der være forskel mellem de 4 hovedgrupper af modeller, som er vist på figuren, mens forskellene mellem A- og B-modellerne og mellem type III og IV oftest er så små, at de ikke kan vises.

Disse resultater er i god overensstemmelse med dem, som blev fundet af Van Vleck og Henderson (1961b, 1961e) ved hjælp af en multipel regressionsmodel, og uden at der må lægges særlig vægt på sammenligningen, kan det endvidere nævnes, at korrelationerne, der er fundet ved brug af model III og IV, er større end dem, der blev fundet af Miller et al. (1972) og Auran (1976b - specielt i begyndelsen af laktationen. Wiggans & Van Vleck (1979) har ikke anført de tilsvarende korrelationer.

På grund af det store antal observationer, som danner grundlaget for resultaterne vist i figur 15 og i appendix C, tabel C 19-26 i øvrigt, vil selv meget små forskelle blive statistisk sikre. For at skabe et bedre grundlag for vurderingen af resultaterne er variansen på $(Y_T - \hat{Y}_T)$ angivet i appendix D, tabel D 29-36. Det viser sig, at spredningen på $Y_T - \hat{Y}_T$ i model V ikke på noget tidspunkt i laktationen er mere end 1 kg smørfedt større end i model IV. Sammenlignes model IV med model I og II, ses, at forskellene i spredningen er størst i 1. laktation og på ca. 5-8 kg smørfedt i begyndelsen af laktationen.

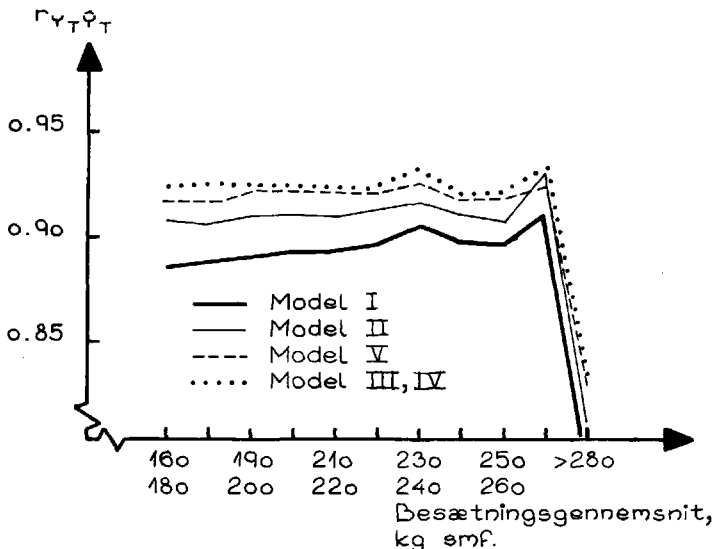
4.1.3. *Modellernes præcision i relation til kælvningsårstid, besætningsgennemsnit og alder ved 1. kælvning*

I figurerne 16, 17 og 18 er disse sammenhænge illustreret ved resultaterne fra RDM 1. kalvs køer. I alle tre tilfælde er rangeringen af modellerne ens og lig den i afsnit 4.1.1. og 4.1.2. angivne. Foruden så høje korrelationer som muligt ønskes i disse tilfælde, at de er nogenlunde ens i hele variationsområdet, idet det viser, at modellen er i stand til at korrigere for den effekt, som disse faktorer (kælvningsårstid, besætningsgennemsnit og alder ved 1. kælvning) har på ydelsesniveauet og på laktationskurven og dermed også på b-værdien. I alle tre figurer synes model III og IV at udvise de mindste udsving i størrelsen af $r_{Y_T \hat{Y}_T}$. Det må bemærkes, at ved høje besætningsniveauer øges variationen i $r_{Y_T \hat{Y}_T}$, hvilket sandsynligvis skyldes, at antallet af observationer bag hvert resultat bliver stærkt formindsket (appendix A, tabel A 2). Det samme gælder, når kælvningsalderen er henholdsvis meget lille eller meget stor, (appendix A, tabel A 9).

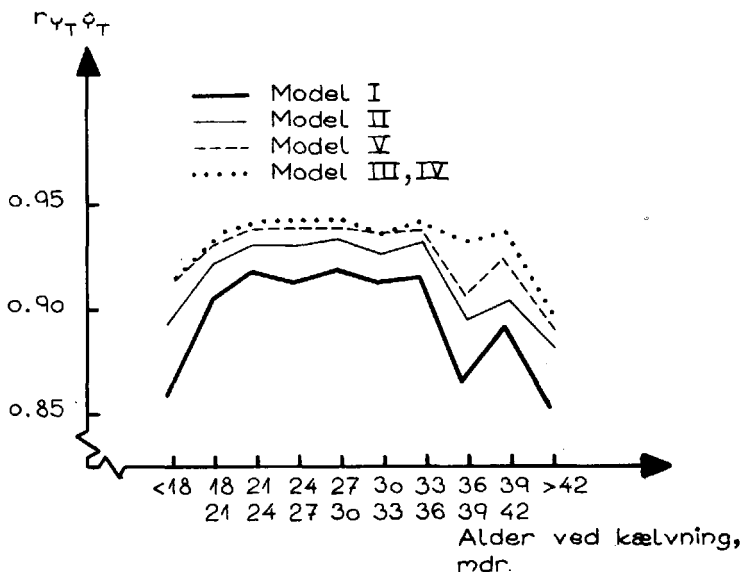
Figur 16. Korrelationerne mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige kælvningsårstider. RDM 1. kalvs køer

Figure 16. The correlation between Y_T and $\hat{Y}_T$ in relation to month of calving. RDM, first lactation

Figur 17. Korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ ved forskellige besætningsgennemsnit. RDM 1. kalvs køer.

Figure 17. The correlation between Y_T and $\hat{Y}_T$ in relation to herd level. RDM, first lactation.

Figur 18. Korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ ved forskellig kælvningsalder. RDM 1. kalvs køer

Figure 18. The correlation between Y_T and $\hat{Y}_T$ in relation to age at first calving. RDM, first lactation.

4.1.4. Vurdering af modellernes præcision på grundlag af resultater fra "restmaterialet"

Som omtalt i afsnit 2.2.2. side 22 blev kun en del af det eksisterende datamateriale hos SDM anvendt, da koefficienterne i modellerne skulle bestemmes. Det overskydende materiale "restmaterialet" er blevet anvendt som en kontrol på, at de hidtil omtalte resultater også vil være gældende, når metoden anvendes i andre populationer. Man må imidlertid forvente, at fejlen på estimerterne forøges, og dermed vil korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ ($r_{Y_T \hat{Y}_T}$) blive mindre. Når datamaterialet er så omfattende, som det er tilfældet her, vil ændringerne imidlertid kun blive meget små (se f.eks. Snedecor, & Cochran (1967)). I tabel 6 er vist korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ bestemt dels i restmaterialet og dels i det originale materiale (tabel 3). Hos 1. kalvs køer og 2. kalvs køer er korrelationen mel-

lem Y_T og $\hat{Y}_T$ som ventet blevet mindre, mens den hos ældre køer er steget, hvilket må skyldes tilfældighedernes spil. Alt i alt må man dog sige, at præcision ikke ændres ud over det forventede, og hvad der er mere væsentligt - forskellene mellem de enkelte modeltyper er uændrede. I appendix C, tabel C 27-28 er korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ i restmaterialet vist for hvert laktationsstadium for sig.

Tabel 6. Korrelationer mellem Y_T og $\hat{Y}_T$, beregnet på grundlag af originalmaterialet (SDM) og dels på "restmaterialet" (SDM_R)

Table 6. The correlation between Y_T and $\hat{Y}_T$, from the original data (SDM) and from extra material (SDM_R) respectively

Model	1. laktation		2. laktation		3. laktation		Øvrige laktationer	
	SDM	SDM_R	SDM	SDM_R	SDM	SDM_R	SDM	SDM_R
I	0.9082	0.9042	0.8696	0.8692	0.8482	0.8613	0.8503	0.8557
II A	0.9251	0.9215	0.8834	0.8824	0.8651	0.8780	0.8712	0.8756
II B	0.9226	0.9200	0.8836	0.8822	0.8646	0.8777	0.8708	0.8761
III A	0.9372	0.9338	0.8878	0.8872	0.8716	0.8835	0.8760	0.8804
III B	0.9365	0.9330	0.8877	0.8873	0.8715	0.8833	0.8755	0.8801
IV A	0.9372	0.9343	0.8884	0.8875	0.8725	0.8837	0.8758	0.8809
IV B	0.9364	0.9335	0.8882	0.8873	0.8719	0.8837	0.8758	0.8811
V A	0.9317	0.9276	0.8857	0.8852	0.8687	0.8804	0.8738	0.8775
V B	0.9325	0.9295	0.8773	0.8783	0.8575	0.8714	0.8620	0.8702

4.2. KOEFFICIENTER TIL FORLÆNGELSE AF DELLAKTATIONER (SAMMENLIGNING AF MODELLERNE)

I appendix E, tabel E 37 - 47 er angivet de konstanter og regressionskoefficienter, som er fundet i de 9 modeller for beregning af b-værdien i formel (2), side 16. Som eksempel kan b-værdien beregnes for en 1. kalvs ko af RDM, som har kælvet i juni måned 29 måneder gammel, og som står i en besætning med et gennemsnit på 220 kg smørfedt. Når model III A anvendes, beregnes b-værdien på følgende måde (jævnfør afsnit 3.2. side 42):

$$b = m + a_3a + a_4a^2 + a_5g + a_6g^2 + a_7Y_n + a_8Y_n^2 + a_9(305-n) + a_{10}(305-n)^2$$

hvor

m er en konstant, hvis værdi er afhængig af kælvningsmåned (m). Værdierne er anført i tabel E 41 (f.eks. i juni er værdien 0.3371)

a_3 regressionskoefficient for alder (a). Værdien findes i tabel E 37 til $0.2501 \cdot 10^{-1}$

a_4 regressionskoefficienten for alder i anden (a^2). Værdien findes i tabel E 37 til $-0.3687 \cdot 10^{-3}$.

a_5 regressionskoefficienten for besætningsgennemsnit (g). Værdien findes i tabel E 37 til $0.2404 \cdot 10^{-2}$.

a_6 regressionskoefficienten for det kvadrerede besætningsgennemsnit (g). Værdien findes i tabel E 37 til $-0.1676 \cdot 10^{-5}$.

a_7 regressionskoefficienten for aktuell smørfedtydelse (Y_n). Værdien findes i tabel E 37 til -0.5094 .

a_8 regressionskoefficienten for aktuell smørfedtydelse kvadreret (Y_n^2). Værdien findes i tabel E 37 til $0.7608 \cdot 10^{-1}$

a_9 regressionskoefficienten til restlaktationens længde ($305-n$). Værdien findes i tabel E 37 til $0.5234 \cdot 10^{-3}$.

a_{10} regressionskoefficienten til restlaktationens længde kvadreret ($305-n$)². Værdien findes i tabel E 37 til $-0.1233 \cdot 10^{-5}$.

Når koen på den 150'ende dag i laktationen giver 0.80 kg smørfedt, bliver:

$$\begin{aligned} b &= 0.3371 + 0.2501 \cdot 10^{-1} \cdot 29 - 0.3687 \cdot 10^{-3} \cdot 29^2 \\ &\quad + 0.2404 \cdot 10^{-2} \cdot 220 - 0.1676 \cdot 10^{-5} \cdot 220^2 \\ &\quad - 0.5094 \cdot 0.8 + 0.7608 \cdot 10^{-1} \cdot 0.8^2 \\ &\quad + 0.5234 \cdot 10^{-3} \cdot (305-150) - 0.1233 \cdot 10^{-5} (305-150)^2 \\ &= 0.8928 \end{aligned}$$

Restlaktationen vil ifølge formel (1) side 16 være:

$$Y_R = b \cdot Y_n(305-n) = 0.8928 \cdot 0.8(305-155) = 110.70 \text{ kg smørfedt.}$$

For at finde den totale forventede 305-dages ydelse (Y_T) skal hertil lægges den ydelse, der er opnået, indtil den 150'ende dag i laktationen (A_n).

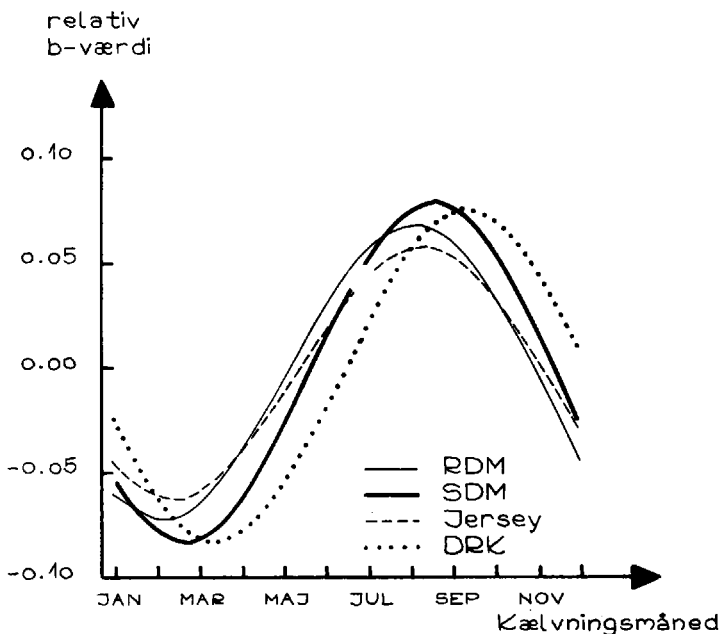
I appendix F, tabel F 48 - F 55, er den statistiske signifikans af samtlige effekter i alle de afprøvede modeller angivet. Effekten af kælvningsårstid og alder ved 1. kælvning på b-værdien i alle tilfælde er statistisk sikker på 5% niveau og i langt de fleste tilfælde også på 0.01% niveau. Besætningsniveauets indvirkning på b-værdien er ligeledes signifikant i modellerne III, IV og V, medens det tilsyneladende spiller en mindre rolle, når model II anvendes, især når b-værdien skal bestemmes hos SDM-og DRK-køer. Det er tidligere nævnt, at med stigende besætningsniveau fås en fladere laktationskurve og en større b-værdi. Fastholdes besætningsniveauet, viser det sig imidlertid, at med højere dagsydelse og dermed også en større ydelse, fås en mindre b-værdi. Udelades derfor korrektionen for laktationsstadium og daglig smørfedydelse ved hjælp af funktionen $f_4(n, Y_n)$ (jævnfør afsnit 3.2 side 42), som det er tilfældet i model II, vil den sidstnævnte effekt kunne ophæve en del af besætningseffekten.

Når effekten af laktationsstadium og daglig smørfedt beskrives som i model V (afsnit 3.2, side 42) er alle led i $f_4(n, Y_n)$ statistisk sikre på 0.01% niveau. Det samme gælder med enkelte undtagelser for model III. Derimod er der oftest et eller flere af leddene i $f_4(n, Y_n)$ nonsignifikante, når model IV anvendes. Det må imidlertid bemærkes, at selv meget små effekter vil blive statistisk sikre, når antallet af observationer er så stort som i nærværende undersøgelse.

På grundlag af tabellerne E 37 til E 47 i appendix E er det vanskeligt at danne sig et overblik over, hvorledes de viste konstanter og regressionskoefficienter påvirker det endelige resultat (b-værdien). Som udgangspunkt for sammenligning af modellerne er valgt at vise resultaterne fra model III B, men de tilsvarende kurver for de øvrige modeller kan fremstilles ud fra tabellerne i appendix E, tabel E 37 til E 47.

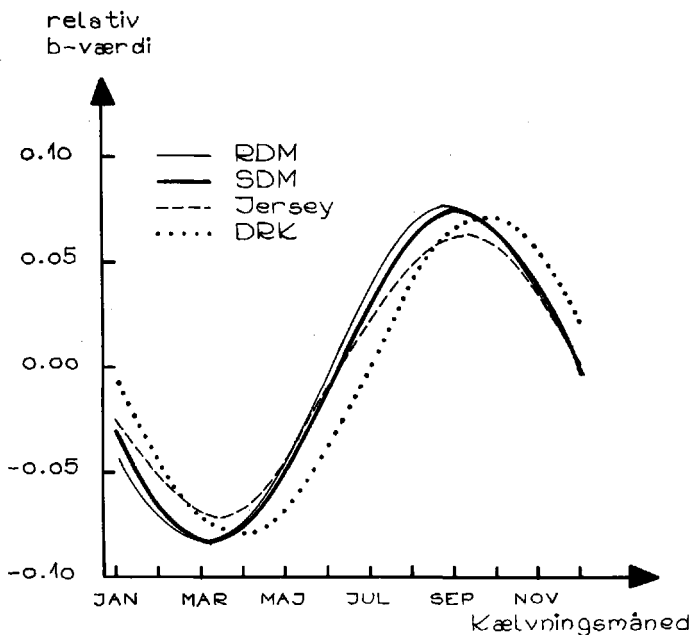
4.2.1 Kælvningsårstidens indflydelse på b-værdien

I figur 19 og 20 er årstidsvariationen i b-værdierne hos henholdsvis 1. kalvs køer og ældre køer vist. b-værdierne er angivet i relation til det totale gennemsnit inden for hver race, og derfor kan kun kurvernes forløb sammenlignes. Hos 1. kalvs køer af racerne RDM, SDM og Jersey fås den største b-værdi, når kvien kælver i august måned, og hos ældre køer en halv til en hel måned tidligere. Hos DRK findes topunktet i b-værdierne ca. 1 måned senere end hos de andre racer.

Figur 19. Kælvningsmånedens indflydelse på b-værdien. Model III B, 1. kalvs køer. B-værdien er inden for hver race målt i relation til den gennemsnitlige b-værdi.

Figure 19. The influence of month of calving on the b-value. Model III B, first lactation. The b-value is in each breed measured in relation to the average b-value.

Figur 20. Kælvningsårstidens indflydelse på b-værdien. Model III B, ældre køer. b-værdien er inden for hver race målt i relation til den gennemsnitlige b-værdi.

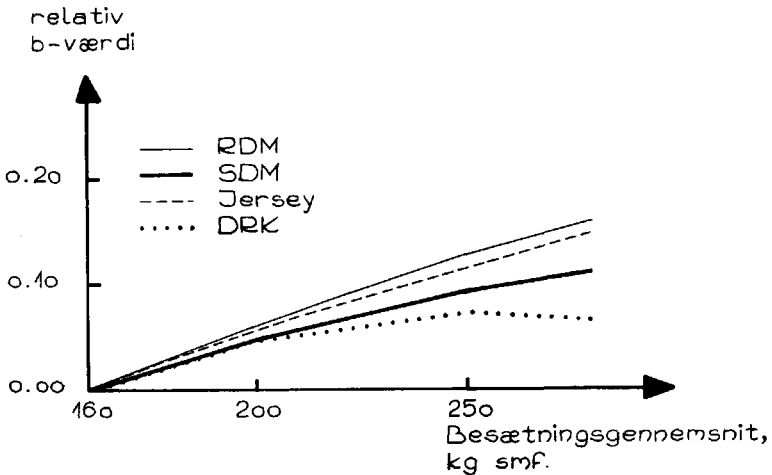
Figure 20. The influence of month of calving on the b-value. Model III B, later lactations. The b-value is in each breed measured in relation to the average b-value.

Når effekten af kælvningsårstid bestemmes med modellerne III, IV og V, vil der næsten ikke være forskelle i kurvernes forløb og beliggenhed. Anvendes derimod model II, viser det sig, at udsvinget (d.v.s. forskellen mellem største og mindste b-værdi), bliver lidt større, og der sker en mindre vandret forskydning af kurverne, således at den maximale b-værdi findes ca. en halv måned tidligere. Det hænger sammen med, at korrektionen for effekt af laktationsstadium og daglig smørfedtydelse gennem funktionen $f_4(n, Y_n)$ er udeladt i model II (jævnfør afsnit 3.2, side 42). En lille del af den variation i b-værdierne, som i modellerne III, IV og V beskrives af $f_4(n, Y_n)$, bliver i model II beskrevet ved hjælp af kælvningsårstiden.

4.2.2. Besætningsgennemsnittets indflydelse på b-værdien

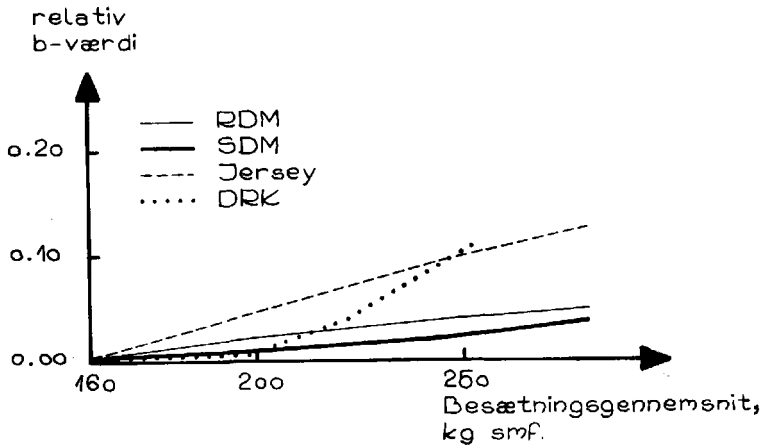
I figur 21 og 22 er b-værdien hos alle racer målt i relation til den gennemsnitlige b-værdi, når besætningsgennemsnittet er 160 kg smørfedt. Det fremgår af figur 21, at hos RDM og Jersey anvendes næsten samme korrektionsfaktor for besætningsgennemsnit i området 160 kg til 280 kg, og at den for begge racer er næsten lineær. Kurverne hos SDM og DRK stiger med samme faktor som hos RDM og Jersey, indtil besætningsgennemsnittet når op på ca. 200 kg smørfedt, men derefter får det en aftagende indflydelse på størrelsesordenen af b-værdien hos disse to racer.

Hos ældre køer er det, som det fremgår af figur 22, RDM og SDM, som har et nogenlunde ens og næsten lineært kurveforløb. Effekten af besætningsgennemsnittet er hos Jersey og DRK generelt større end hos de andre racer.

Figur 21. Besætningsgennemsnittets indflydelse på b-værdien. Model III B, 1. kalvs køer. b-værdien er inden for hver race målt i relation til den gennemsnitlige værdi ved et besætningsgennemsnit på 160 kg smørfedt.

Figure 21. The influence of herd level on the b-value. Model III B, first lactation. The b-value is in each breed measured in relation to the b-value at a herd level of 160 kg of fat.

Figur 22. Besætningsgennemsnittets indflydelse på b-værdien. Model III B. Ældre køer. b-værdien er inden for hver race målt i relation til den gennemsnitlige værdi ved et besætningsgennemsnit på 160 kg smørfedt.

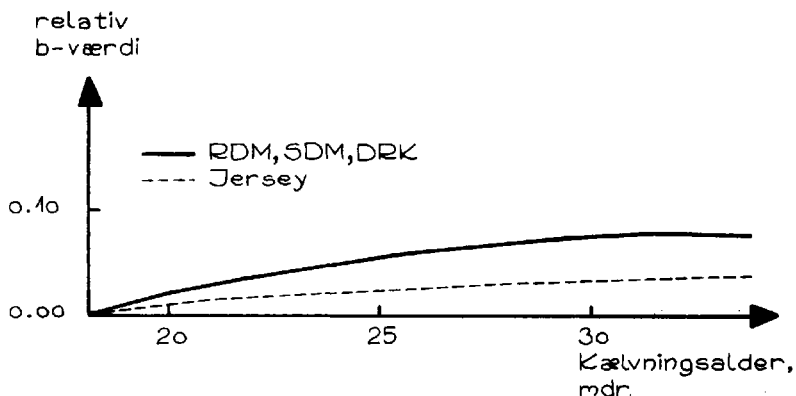
Figure 22. The influence of herd level on the b-value. Model III B, later lactations. The b-value is in each breed measured in relation to the b-value at a herd level of 160 kg of fat.

Sammenlignes kurverne fra model III i figurerne 21 og 22 med tilsvarende kurver for model II, IV og V, viser det sig atter, at model III, IV og V er nogenlunde ens, mens model II adskiller sig ved, at besætningseffekten ca. halveres. Det hænger, som det også blev nævnt i afsnit 4.2. side 58, sammen med, at de to faktorer - besætningsgennemsnit og individuelt ydelsesniveau - har modsat rettet indflydelse på b-værdien. Når korrektionen for daglig smørfedydelse udelades, som i model II, vil ydelsesniveauets effekt på b-værdien tilsløre besætningsgennemsnittets indflydelse.

4.2.3. Kælvningsalderens indflydelse på b-værdien

Sammenhængen mellem b-værdien og alderen ved 1. kælving er vist i figur 23. Hos racerne RDM, SDM og DRK fås de største b-værdier, når kvierne er 32-35 måneder ved 1. kælving, mens maximumspunktet hos Jersey først falder ved en kælvningsalder på 43-44 måneder. Til gengæld er forskellen mellem største og mindste b-værdi hos Jersey kun på 0.06, mens den for de øvrige racer er på ca. 0.03.

Ligesom det var tilfældet ved effekten af besætningsgennemsnit, vil anvendelse af model II medføre, at effekten af alder ved 1. kælving vil halveres hos racerne RDM, SDM og DRK, og at den hos Jersey bliver meget nær 0.

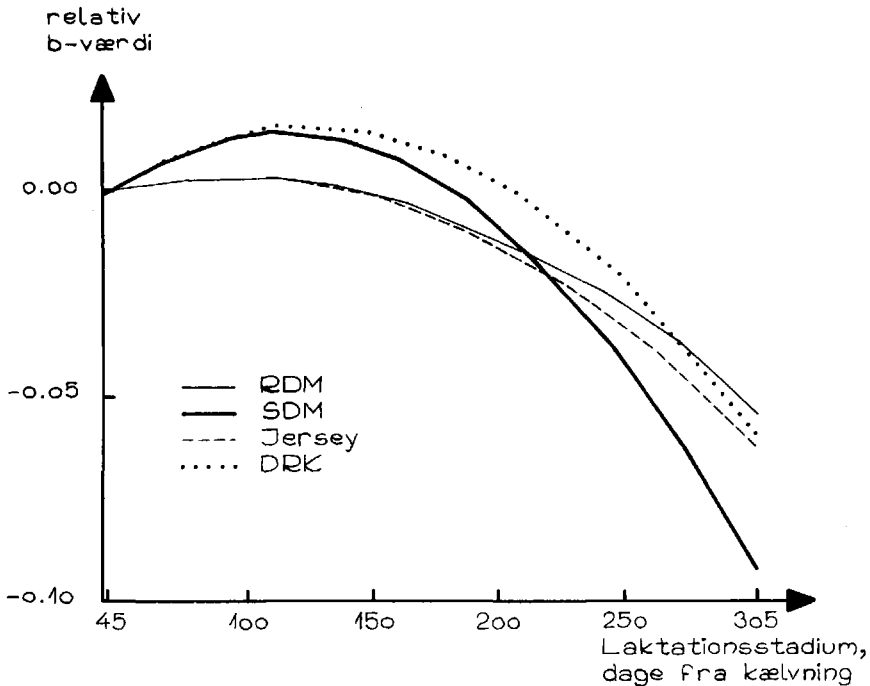
Figur 23. Kælvningsalderens indflydelse på b-værdien. Model III B. b-værdierne er inden for hver race målt i relation til den gennemsnitlige b-værdi, når kælvningsalderen er 18 måneder.

Figure 23. The influence of age at first calving on the b-value. Model III B. The b-value is in each breed measured in relation to average b-value at an age of 18 months at first calving.

4.2.4. Laktationsstadiets og den daglige smørfedtydelses indflydelse på b-værdien

I model IV og V vil det være umuligt at redegøre for laktationsstadiets indflydelse på b-værdien uden samtidig at behandle b-værdiens afhængighed af daglig smørfedtydelse. I model III derimod beskrives de to effekter uafhængigt af hinanden, som det fremgår af det følgende.

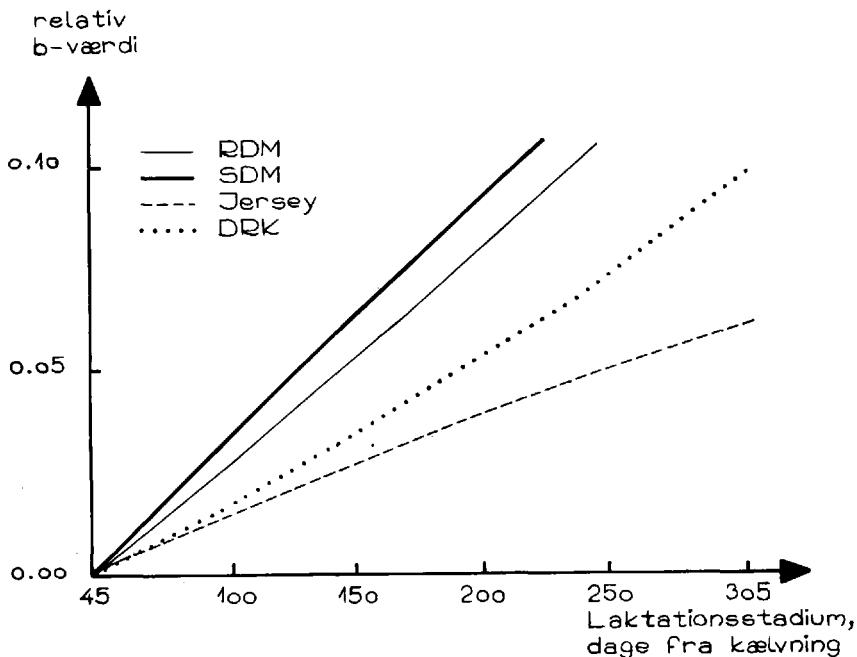
I figur 24 og 25 er sammenhængen mellem b-værdien og laktationsstadiet vist hos 1. kalvs køer og ældre køer henholdsvis.

Figur 24. Laktationsstadiets indflydelse på b-værdien. Model III B, 1. kalvs køer. b-værdien er inden for hver race målt i relation til den gennemsnitlige b-værdi 45 dage efter kælvningen.

Figure 24. The influence of stage of lactation on the b-value. Model III B, first lactation. The b-value is in each breed measured in relation to average b-value 45 days after the calving.

Figur 25. Laktationsstadiets indflydelse på b-værdien. Model III B, ældre køer. b-værdien er inden for hver race målt i relation til den gennemsnitlige b-værdi 45 dage efter kælvningen.

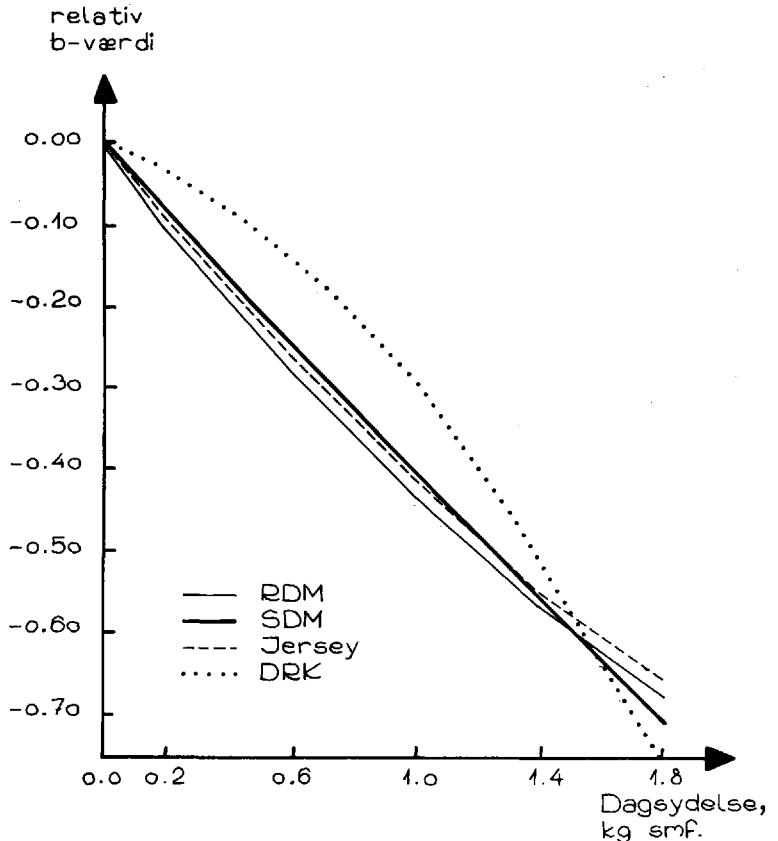
Figure 25. The influence of stage of lactation on the b-value. Model III B, later lactations. The b-value is in each breed measured in relation to average b-value 45 days after the calving.

Hos 1. kalvs kørerne (figur 24) opnås den maksimale b-værdi, når der mangler 180-215 dage af laktationen, og den mindste b-værdi findes i slutningen af laktationen. Forskellen mellem største og mindste b-værdi er hos SDM ca. 0.11, mens den hos de øvrige racer ligger i området 0.06 til 0.08.

Hos ældre køer er sammenhængen næsten omvendt. Her findes de mindste b-værdier i begyndelsen af laktationen og de største til slut. Sammenhængen mellem laktationsstadium og b-værdi synes hos alle

racere at være næsten lineær. Forskellen mellem største og mindste værdi er hos SDM og RDM på ca. 0.15, mens den hos Jersey og DRK er på kun 0.06 og 0.09 henholdsvis. Forskellen mellem 1. kalvs køer og ældre køer med hensyn til sammenhængen mellem laktationsstadium og b-værdi må skyldes den store forskel i laktationskurvens form mellem 1. kalvs køer og ældre køer.

I figur 26 er sammenhængen mellem b-værdi og daglig smørfedtydelse vist. Det fremgår, at den er nogenlunde ens hos racerne RDM, SDM og

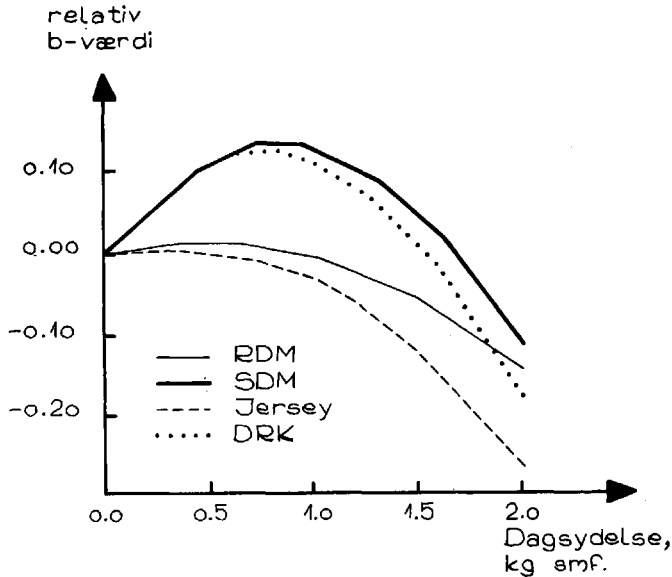

Figur 26. Smørfedtydelsens indflydelse på b-værdien. Model III B, 1. kalvs køer. b-værdien er inden for hver race målt i relation til den gennemsnitlige b-værdi ved en dagsydelse på 0 kg smørfedt.

Figure 26. The influence of test fat yield on the b-value. Model III B first lactation. The b-value is in each breed measured in relation to the average b-value at a test-fat yield at 0 kg of butterfat.

Jersey i området 0.0 kg til 1.5 kg smørfedt. DRK adskiller sig fra de øvrige racer, og især synes lave smørfedydelser ikke at påvirke b-værdien så stærkt som hos de andre racer.

I figur 27 er de tilsvarende resultater vist for de ældre køer. De adskiller sig som ventet betydeligt fra 1. kalvs kørerne. I kurverne hos SDM, DRK og til en vis grad også hos Jersey er kurveforløbet nogenlunde ens, idet faldet i b-værdien ved lave ydelser dog ikke er så udtalt hos Jersey som hos de øvrige to racer. Hos SDM og DRK findes den største b-værdi ved ydelser på ca. 0.8 kg smørfedt daglig, mens maksimumsværdien opnås ved ydelser på 0.4-0.5 kg hos RDM og Jersey. Generelt synes b-værdien hos de ældre RDM-køer at være mindre påvirket af den aktuelle smørfedydelse end hos de 3 andre racer.

Figur 27. Smørfedydelsens indflydelse på b-værdien. Model III B, ældre køer. b-værdien er inden for hver race målt i relation til den gennemsnitlige b-værdi ved en dagsydelse på 0 kg smørfedt.

Figure 27. The influence of test-fat yield on the b-value is in each breed measured in relation to the average b-value at a test-fat yield of 0 kg butterfat.

5. DEN GENETISKE UNDERSØGELSE

5.1. GENETISKE PARAMETRE I FORBINDELSE MED FORLÆNGEDE DELLAKTATIONER

5.1.1. Beregning af avlsværditallet, når afkortede laktationer indgår

Christensen (1980) har vist, at en afkortet laktation kan indregnes i en tyrs avlsværdital (afprøvningsindex) på følgende måde:

$$I = b_1 I_* + b_2 I_D \quad (5)$$

hvor

I er tyrens nye afprøvningsindex

I_* er tyrens hidtidige afprøvningsindex, som kan være baseret på en blanding af fuldstændige og ufuldstændige laktationsydelser.

I_D er den nye datters afprøvningsindex. Det kan være baseret på en fuldstændig eller en dellaktation, således at formel (5) gælder, uanset hvilken type af laktationer der skal inkluderes i afprøvningsindexet.

$$b_1 = \frac{4 - h^2 \cdot a}{4 - r_*^2 h^2 \cdot a^2 / r_a^2}$$

$$b_2 = \frac{2(1 - b_1)}{h^2 \cdot a}$$

h^2 er heritabiliteten for smørfedtydelse (305 dage)

r_*^2 er sikkerheden på det gamle afprøvningsindex (I_*)

$$a = r_a r_x / r_{a_*}$$

r_a er den genetiske korrelation mellem den nye datters laktation og den fuldstændige laktationsydelse. Hvis der er tale om en fuldstændig laktation, er r_a selvfølgelig lig 1.00, og i øvrigt er den en funktion af laktationsstadiet (Searle 1961b, Van Vleck & Henderson 1961a, Auran 1976a).

r_{a_*} er den genetiske korrelation mellem et afvejet gennemsnit af de laktationer, hvorpå I_* er baseret, og de tilsvarende fuldstændige laktationer.

r_x er den genetiske korrelation mellem et afvejet gennemsnit af de laktationer, hvorpå I_* er baseret og den nye datters laktation.

Anvendes direkte opdatering af afprøvningsindexet, som beskrevet af Christensen (1980), kan a imidlertid beregnes tilnærmelsesvis ved følgende formel (n er antal døtre, som indgår i det hidtidige afprøvningsindex):

$$a = \frac{1/4 n h^2 r_a^2}{(1 + (n-1) 1/4 h^2) r_*^2}$$

Sikkerheden på det nye afprøvningsindex, I (formel (5)) kan stadig ifølge Christensen (1980) beregnes således:

$$r^2 = b_1^2 r_*^2 + b_2^2 r_D^2 + b_1 b_2 r_*^2 h^2 a$$

Endelig skal det nævnes, at den nye datters afprøvningsindex

I_D (formel (5)) kan beregnes på følgende måde:

$$I_D = b \cdot p$$

hvor

p er den korrigerede, forlængede dellaktations afvigelse fra racegennemsnittet

$$b = \frac{r_a}{r_p} \cdot h_p \cdot h$$

r_a er den genetiske korrelation, som tidligere er beskrevet

r_p er den fænotypiske korrelation, som tidligere er omtalt og benævnt $r_{Y_T \hat{Y}_T}$ mellem den fuldstændige og den ufuldstændige laktation. r_p er en funktion af laktationsstadiet.

h er kvadratroden af heritabiliteten på smørfedtydelsen i en fuldstændig laktation.

h_p er kvadratroden af heritabiliteten på den forventede 305-dages ydelse.

Sikkerheden på den nye datters afprøvningsindex, I_D er

$$r_D^2 = r_a^2 \cdot h_p^2$$

De faktorer, der skal beregnes, for at de forlængede dellaktationer kan indregnes i tyrenes afprøvningsindex, er da:

- r_a er den genetiske korrelation mellem en forlænget laktation og en fuldstændig laktation ($r_{G_{Y_n} G_{Y_n}^{\wedge}}$)
- h_p^2 er heritabiliteten på en forlænget dellaktation ($h_{Y_T}^2$)
- r_p er den fænotypiske korrelation mellem en forlænget laktation og en fuldstændig laktation ($r_{Y_T Y_T^{\wedge}}$)

5.1.2. Heritabilitet og genetiske correlationer i relation til forlængede dellaktationer

Heritabiliteten på den forventede 305-dages ydelse vil være afhængig af de additivt genetiske og de fænotypiske varianser på den akkumulerede ydelse og den aktuelle smørfedydelse samt af laktationsstadiet på følgende måde:

Idet

$$\begin{aligned} \hat{Y}_T &= A_n + b(305-n)Y_n \\ &= G_{A_n} + E_{A_n} + b(305-n)(G_{Y_n} + E_{Y_n}) \end{aligned}$$

hvor:

- $\hat{Y}_T$ er den forventede 305-dages ydelse
- A_n er den akkumulerede ydelse indtil sidste kontrollering
- G_{A_n} er den del af A_n , som er bestemt af additivt virkende gener
- E_{A_n} er den del af A_n , som er bestemt af tilfældige miljøeffekter
- Y_n er smørfedydelsen ved den sidste kontrollering (på dagen n)
- G_{Y_n} er den del af Y_n , som er bestemt af additivt virkende gener
- E_{Y_n} er den del af Y_n , som er bestemt af tilfældige miljøeffekter
- n er tidspunktet for sidste kontrollering målt i dage fra kælvningen
- b er den i formel (1) og (2) side 16 omtalte b-værdi.

Den additivt genetisk bestemte del af den forventede 305-dages ydelse er da:

$$G_{Y_T}^{\hat{}} = G_{A_n} + b(305-n)G_{Y_n}$$

Under forudsætning af, at

$$\sigma_{G_{A_n} E_{A_n}} = \sigma_{G_{Y_n} E_{A_n}} = \sigma_{G_{A_n} E_{Y_n}} = \sigma_{G_{Y_n} E_{Y_n}} = 0$$

fås, at

$$\begin{aligned} 1. \quad \sigma_{\hat{Y}_T}^2 &= E((A_n + b \cdot Y_n(305-n))^2) \\ &= \sigma_{A_n}^2 + b^2(305-n)^2 \sigma_{Y_n}^2 + 2b(305-n) \sigma_{A_n Y_n} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2. \quad \sigma_{G_{Y_T}^{\hat{}}}^2 &= E((G_{A_n} + b(305-n)G_{Y_n})^2) \\ &= \sigma_{G_{A_n}}^2 + b^2(305-n)^2 \sigma_{G_{Y_n}}^2 + 2b(305-n) \sigma_{G_{A_n} G_{Y_n}} \end{aligned}$$

Heritabiliteten på $\hat{Y}_T$ bliver da:

$$h_{Y_T}^2 = \frac{\sigma_{G_{Y_T}^{\hat{}}}^2}{\sigma_{\hat{Y}_T}^2} = \frac{\sigma_{G_{A_n}}^2 + b^2(305-n)^2 \sigma_{G_{Y_n}}^2 + 2b(305-n) \sigma_{G_{A_n} G_{Y_n}}}{\sigma_{A_n}^2 + b^2(305-n)^2 \sigma_{Y_n}^2 + 2b(305-n) \sigma_{A_n Y_n}} \quad (6)$$

Til sammenligning hermed kan nævnes, at heritabiliteten på den akkumulerede ydelse er:

$$h_{A_n}^2 = \frac{\sigma_{G_{A_n}}^2}{\sigma_{A_n}^2}$$

og at heritabiliteten på den forventede restlaktationsydelse ($\hat{Y}_R$) er:

$$h_{Y_R}^2 = \frac{\sigma_{G_{Y_n}}^2}{\sigma_{Y_n}^2}$$

Heraf ses, at heritabiliteten på Y_T ikke er en direkte funktion af heritabiliteten på den akkumulerede ydelse og dagsydelsen ved sidste kontrollering, men derimod af de genetiske og fænotypiske varianser og covarianser på de to størrelser, samt af restlaktationens længde og b-værdien. Det vil være vanskeligt at forudsige det endelige resultat, da samtlige størrelser på en eller anden måde er afhængige af laktationsstadiet. Det må dog antages, at heritabiliteten på $\hat{Y}_T$ vil nærme sig heritabiliteten på den akkumulerede ydelse frem gennem laktationen, idet de 2 sidste led i såvel tæller som nævner i formel (6) vil få aftagende indflydelse på det endelige resultat, når man nærmer sig slutningen af laktationen (d.v.s. 305-n nærmer sig værdien 0).

Idet Y_T betegner den reelle 305-dages ydelse og G_{Y_T} er den del af Y_T , som bestemmes af additivt virkende gener, vil den genetiske korrelation mellem den forventede 305-dages ydelse og den reelle 305-dages ydelse være:

$$r_{G_{Y_T} \hat{G}_{Y_T}} = \frac{\sigma_{G_{Y_T} G_{A_n}} + b(305-n) \sigma_{G_{Y_T} G_{Y_n}}}{\sigma_{G_{Y_T}} \sqrt{\sigma_{G_{A_n}}^2 + b^2(305-n)^2 \sigma_{G_{Y_n}}^2 + 2b(305-n) \sigma_{G_{Y_T} G_{A_n}}} \quad (7)$$

Mod slutningen af laktationen vil den akkumulerede ydelse A_n nærme sig den reelle 305-dages ydelse Y_T , og dermed vil $\sigma_{G_{A_n}}^2$ og $\sigma_{G_{Y_T} G_{A_n}}$ blive nær $\sigma_{G_{Y_T}}^2$. Samtidig vil de sidste led i tælleren og de to sidste led under kvadratrodstegnet i nævneren nærme sig nul og dermed vil $r_{G_{Y_T} \hat{G}_{Y_T}}$ nærme sig værdien 1,00.

5.1.3. Beregning af de genetiske parametre

Med henblik på at finde de nævnte genetiske parametre blev datamaterialet for hver af de 4 racer opdelt i 9 grupper på basis af laktationsstadiet. Ved hver enkelt kontrollering findes oplysninger om den reelle 305-dages ydelse samt den forlængede dellaktation. Der er kun medtaget oplysninger fra 1. kalvs kør og fra døtre efter

ungtyre, således at materialet for hver af de 3 store racer må anses for at være et repræsentativt udsnit af populationen. Blandt DRK 1. kalvs kørerne var der - selv om ældre tyre blev inddraget - kun afkom efter 11 tyre, som kunne anvendes i en genetisk analyse. Dette materiale er for spinkelt til at danne grundlag for en genetisk undersøgelse.

I tabel 7 er der givet en oversigt over antallet af observationer, som indgår i undersøgelsen af de genetiske parametre på de forskellige laktationstrin. Det må bemærkes, at der kun er medtaget én observation pr. datter på hvert enkelt laktationsstadium, selv om den, på grund af at kontrolleringerne ligger tæt på hinanden, har 2 observationer i den angivne periode. Blandt SDM-kørerne er der fundet et overraskende lille antal observationer, idet kun 12% af 1. kalvs kørerne kunne anvendes i den genetiske undersøgelse, mens de tilsvarende tal for RDM og Jersey var 40% og 42% henholdsvis. Blandt de ca. 38.000 SDM- 1.kalvs kør, som indgik i undersøgelsen (tabel 1) var ca. 25.500 kør efter ukendte tyre eller tyre, som er udeladt, fordi de har fået R-tal før 1973. Yderligere 7500 kør var efter privattyre eller tyre af udenlandsk oprindelse.

Tabel 7. Antal observationer og tyre på hvert enkelt laktationsstadium

Table 7. Number of observations and sires in each stage of lactation

Laktationsstadium	RDM-114 tyre		SDM-126 tyre		Jersey--97 tyre	
	Antal obs.	Effektive døtre/tyr	Antal obs.	Effektive døtre/tyr	Antal obs.	Effektive døtre/tyr
45 - 60	3411	27.6	2780	21.3	2565	25.8
61 - 91	5951	48.4	4758	36.6	4516	45.0
92 - 121	5660	47.1	4677	36.0	4478	44.6
122 - 152	5982	48.7	4807	37.0	4532	45.1
153 - 182	5915	48.1	4718	36.3	4512	44.9
183 - 213	5909	48.1	4730	36.3	4536	45.1
214 - 244	5800	47.3	4634	35.6	4460	44.4
245 - 274	5732	46.7	4479	34.3	4336	43.2
275 - 305	5218	42.5	3973	30.5	3718	37.0

Følgende model er anvendt ved den genetiske undersøgelse på hvert enkelt laktationsstadium.

$$\hat{Y}_T, Y_T = \mu + m_i + s_j + a_1 a_{ijk} + a_2 g_{ijk} + e_{ijk}$$

hvor

Y_T er den forlængede dellaktationsydelse

Y_T er den reelle laktationsydelse

μ er det totale gennemsnit

m_i er effekten af den i 'te kælvningsmåned, $i = 1-12$ (fixeret)

s_j er effekten af den j 'te tyr (tilfældig)

a_{ijk} er alder ved 1. kælvning hos den k 'te ko efter den j 'te tyr, og som har kælvet i den i 'te måned (fixeret)

g_{ijk} er besætningsgennemsnittet hos den k 'te ko efter den j 'te tyr, og som har kælvet i den i 'te måned (fixeret)

a_1 er regressionen af ydelse ($\hat{Y}_T, Y_T$) på alder ved 1. kælvning

a_2 er regressionen af ydelse ($\hat{Y}_T, Y_T$) på besætningsgennemsnit

e_{ijk} er tilfældige effekter

I denne model korrigeres ydelserne for kælvningsmåned, alder ved 1. kælvning og besætningsgennemsnit efter samme metode, som anvendes i kontrolforeningsløsningen. Beregningerne er foretaget ved hjælp af EDB-programmet LSBLUP (Petersen, 1980).

5.2. RESULTATER FRA DEN GENETISKE UNDERSØGELSE

De genetiske undersøgelser blev gennemført som beskrevet i foregående afsnit. Herved fås et estimat af heritabiliteten på den reelle 305-dages ydelse (Y_T) på basis af de dyr, der indgår i hver af de 9 perioder, som laktationen er inddelt i. Kriteriet for, at en ko bliver medtaget i undersøgelsen for den pågældende periode er, at den har haft en enkeltkontrollering, som falder i perioden. I tabel 8 er der givet en oversigt over disse heritabiliteter sammen med den heritabilitet, som findes, når samtlige døtre inddrages. Teoretisk burde alle de viste heritabiliteter være ens, men i praksis vil der være en vis variation på grund af, at det ikke er helt de samme kvier, der indgår i undersøgelsen i hver periode.

Tabel 8. Heritabiliteten på Y_T i hvert laktationsstadiumTable 8. Heritability of Y_T in each stage of lactation

Laktations- stadium	RDM		SDM		Jersey		
	Dage	h^2	σ_h^2	h^2	σ_h^2	h^2	σ_h^2
45 - 60		0.142	0.007	0.335	0.013	0.218	0.010
61 - 91		0.221	0.005	0.300	0.008	0.206	0.006
92 - 121		0.185	0.005	0.319	0.008	0.189	0.006
122 - 152		0.221	0.005	0.317	0.008	0.186	0.006
153 - 182		0.201	0.005	0.331	0.008	0.195	0.006
183 - 213		0.220	0.005	0.332	0.008	0.188	0.006
214 - 244		0.219	0.005	0.305	0.008	0.201	0.006
245 - 274		0.214	0.005	0.316	0.008	0.208	0.006
275 - 305		0.222	0.007	0.270	0.008	0.196	0.007
Alle		0.201	0.005	0.304	0.008	0.194	0.006

Man må antage, at det vil være tilfældigt, når en datter ikke er blevet kontrolleret i en bestemt periode, undtagen henimod slutningen af laktationen, hvor der sandsynligvis er en overvægt af lavtydende køer, som mangler på grund af, at de er udgået eller blot blevet golde.

Bortset fra den heritabilitet på Y_T , som er målt på de RDM-køer, der indgår i den allerførste periode (45-60 dage) og hos SDM-køer i den sidste periode (275-305 dage) falder de fundne resultater inden for grænserne af de forventede, når spredningen på heritabilitetsestimaterne tages i betragtning (beregnet som angivet af Cunningham (1969)).

Heritabiliteten for 305-dages smørfedtydelse kan derefter på grundlag af dette materiale siges at være 0.20 hos RDM, 0.30 hos SDM og 0.19 hos Jersey. Værdierne hos hos RDM ligger i underkanten af de forventede og hos SDM måske i overkanten. Et andet resultat, som er vigtigt i forbindelse med de følgende undersøgelser, er, at man må antage, at de døtre, som indgår hos RDM i den første periode og hos SDM i den sidste periode, er atypiske for racen og perioden.

I tabel 9 er vist heritabiliteten på akkumuleret smørfedtydelse (A_n), daglig smørfedtydelse samt den genetiske korrelation mellem de to størrelser.

Både hvad angår akkumuleret smørfedtydelse og aktuel smørfedtydelse ses en meget stor stigning i heritabiliteten gennem hele laktationen. I modsætning hertil viser andre undersøgelser oftest (Searle 1961a, Van Vleck & Henderson 1961a, Auran 1976a), at heritabiliteten for akkumuleret smørfedtydelse kun stiger svagt og især i begyndelsen af laktationer, og når det drejer sig om smørfedtydelsen ved sidste kontrollering, vil heritabiliteten oftest falde mod slutningen af laktationen efter at have nået et maximum ca. 150 dage efter kælvningen.

Den genetiske korrelation mellem den akkumulerede smørfedtydelse og den aktuelle smørfedtydelse starter som forventet med at være i nærheden af 1.0 og falder derefter frem gennem laktationen til værdier omkring 0.8. Gennemgående synes den at være lavest hos RDM.

Tabel 9. Heritabiliteter på smørfedtydelsen (Y_n) ved sidste kontrollering og akkumuleret smørfedtydelse (A_n) samt de genetiske korrelationer mellem Y_n og A_n ($r_{G_{Y_n} G_{A_n}}$)

Table 9. The heritability of test fat (Y_n) and accumulated fat yield (A_n) and the genetic correlations between Y_n and A_n ($r_{G_{Y_n} G_{A_n}}$)

Laktations- stadium	RDM			SDM			Jersey		
	$h_{Y_n}^2$	$h_{A_n}^2$	$r_{G_{A_n} G_{Y_n}}$	$h_{Y_n}^2$	$h_{A_n}^2$	$r_{G_{A_n} G_{Y_n}}$	$h_{Y_n}^2$	$h_{A_n}^2$	$r_{G_{A_n} G_{Y_n}}$
45 - 60	0.121	0.128	1.000	0.226	0.184	0.937	0.118	0.069	0.956
61 - 91	0.105	0.147	0.907	0.202	0.150	0.956	0.123	0.082	0.983
92 - 121	0.102	0.139	0.930	0.209	0.195	0.976	0.113	0.093	0.955
122 - 152	0.143	0.169	0.845	0.251	0.240	0.922	0.145	0.110	0.997
153 - 182	0.169	0.160	0.803	0.229	0.267	0.935	0.156	0.131	0.911
183 - 213	0.198	0.170	0.816	0.249	0.264	0.901	0.179	0.150	0.948
214 - 244	0.210	0.195	0.769	0.260	0.250	0.917	0.196	0.177	0.896
245 - 274	0.255	0.188	0.800	0.263	0.287	0.895	0.214	0.193	0.845
275 - 305	0.263	0.215	0.787	0.197	0.269	0.830	0.194	0.190	0.836

5.2.1. Heritabiliteten på den forlængede dellaktation

Itabel G 56 er vist de heritabiliteter, som er fundet i hver periode og for de enkelte modeller. Størrelsen af disse heritabiliteter skulle, som det er vist i afsnit 5.1.2. nærme sig heritabiliteten på den reelle 305-dages ydelse (Y_T) mod slutningen af laktationen. Det fremgår at der ikke er forskel på heritabiliteten i A- og B-modellerne, og det ser endvidere ud til, at udsvingene i heritabiliteterne på Y_T afspejles i størrelsen af heritabiliteten på $\hat{Y}_T$ (undtagen hos RDM i perioden 45-60 dage).

I afsnit 5.1.2, side 71, blev sandsynliggjort, at heritabiliteten på $\hat{Y}_T$ på en eller anden måde var en funktion af laktationsstadiet. Det er derfor undersøgt, hvilken funktion der giver den bedste beskrivelse af udviklingen i heritabiliteterne på Y_T frem gennem laktationen, når den udtrykkes i relation til heritabiliteten på Y_T i den pågældende periode. Det blev fundet, at en simpel lineær funktion var næsten lige så præcis som en andengradslikning og bedre end en potensfunktion. Ca. 90% af variationen i de fundne heritabiliteter bliver beskrevet ved hjælp af følgende lineære funktion

$$f(n) = a_1 + a_2 n$$

$$\text{hvor } f(n) = \frac{h_{\hat{Y}_T}^2}{h_{Y_T}^2} \cdot 100$$

n er den gennemsnitlige afstand fra kælvning i hver af de 9 perioder

a_1 og a_2 er konstanter, som bestemmes ved hjælp af least-square metoden.

Resultaterne er vist i tabel 10, hvor der dels er angivet, hvor stor en procentdel $h_{\hat{Y}_T}^2$ udgør af $h_{Y_T}^2$ 45 dage efter kælvningen, og dels hvor

meget denne procentdel stiger pr. dag frem gennem laktationen. I samtlige modeller vil heritabiliteten på $\hat{Y}_T$ blive lig med heritabiliteten på Y_T , når der mangler 30-35 dage af laktationen. Det fremgår, at størrelsen af heritabiliteten på $\hat{Y}_T$ hos de 3 racer og i de forskellige modeller bliver forholdsvis mindre, jo mere kompliceret modellen er (model III, IV, V) hos SDM og Jersey, mens det omvendte sker hos RDM.

Tabel 10. Heritabilitetens afhængighed af laktationsstadiet. $h^2_{Y_T}$ er udtrykt i procent af $h^2_{Y_T}$

Table 10. *The heritability dependent of stage of lactation. $h^2_{Y_T}$ is measured in percentage of $h^2_{Y_T}$*

Model	RDM		SDM		Jersey	
	Ved 45 dage	Stigning pr. dag	Ved 45 dage	Stigning pr. dag	Ved 45 dage	Stigning pr. dag
I	60.8	0.172	67.6	0.144	60.0	0.173
II	63.9	0.158	66.8	0.147	59.0	0.177
III	71.7	0.132	62.9	0.162	58.7	0.178
IV	69.0	0.138	61.1	0.169	56.9	0.115
V	74.6	0.112	55.9	0.189	47.3	0.222

5.2.2. *Den genetiske korrelation mellem en fuldständig og en forlænget laktation*

I appendix G, tabel G 57, er disse genetiske korrelationer vist. som forventet nærmer den sig 1.00 mod slutningen af laktationen, men sammenhængen mellem laktationsstadiet og den genetiske korrelation kan ikke beskrives ved hjælp af en lineær funktion, som det var tilfældet med heritabiliteterne. Derimod vil følgende potensfunktion beskrive 99% af variationer i de genetiske korrelationer.

$$f(n) = a_1/n + a_2/n^2 + 1$$

hvor $f(n)$ er den genetiske korrelation mellem Y_T og Y_T

n er afstanden fra kælvningen i hver af de 9 perioder

a_1 og a_2 er konstanter, som findes ved hjælp af least-square metoden.

De fundne regressionskoefficienter er vist i tabel 11. For at lette overblikket kan det siges, at det første led i funktionen sjældent vil ændre resultatet væsentligt, og at en højere værdi af a_2 betyder, at den endelige funktionsværdi bliver mindre. Den genetiske korrelation mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ er betydeligt lavere hos RDM end hos de andre to racer i den første del af laktationen. Efter den 5. laktationsmåned er alle genetiske korrelationer større end 0.95 og meget nær lig hinanden for alle racer og modellerne. Forskellen mellem model I, II, III og IV er ikke særlig stor, mens de genetiske korrelationer, der blev fundet ved hjælp af model V, gennemgående var lavere end i de øvrige modeller.

Tabel 11. Sammenhængen mellem de genetiske korrelationer og laktationsstadiet (n) beskrevet ved hjælp af konstanterne (a_1, a_2) fra følgende funktion: $r_{G_{Y_T} \hat{G}_{Y_T}} = f(n) = a_1/n + a_2/n^2 + 1$

Table 11. *The relationship between the genetic correlations and stage of lactation (n) described by the constants (a_1, a_2) from following function: $r_{G_{Y_T} \hat{G}_{Y_T}} = f(n) = a_1/n + a_2/n^2 + 1$*

Model	RDM		SDM		Jersey	
	a_1	a_2	a_1	a_2	a_1	a_2
I	3.70 **	-1264***	-0.51 ^{ns}	-301***	-4.01*	-154*
II	2.87 *	-1193***	-0.46 ^{ns}	-274**	-4.57**	-171*
III	-0.33 ^{ns}	-997***	-1.11 ^{ns}	-271*	-5.55**	-367**
IV	-0.14 ^{ns}	-1012***	-1.12 ^{ns}	-284***	-4.86**	-465***
V	-0.25 ^{ns}	-1214***	-0.75 ^{ns}	-483***	-4.58*	-889***

ns : nonsignifikant, * : P < 0.05, ** : P < 0.01
 *** : P < 0.001

5.2.3. Den fænotypiske korrelation mellem en forlænget og en fuld-
stændig laktation

Disse korrelationer og deres afhængighed af laktationsstadiet er tid-
ligere omtalt i afsnit 4.1.2, side 51, og resultaterne er vist i
appendix C, tabel C 19 - C 26. Sammenhængen mellem den fænotypiske
korrelation og laktationsstadiet er søgt beskrevet af følgende funk-
tion:

$$f(n) = a_1/n + a_2/n^2 + 1$$

hvor $f(n)$ er den fænotypiske korrelation mellem Y_T og $\hat{Y}_T$

n er afstanden fra kælvningen i hver af de 9 laktations-
perioder

a_1 og a_2 er konstanter, som bestemmes ved hjælp af least-square
metoden.

Tabel 12. Sammenhængen mellem de fænotypiske korrelationer og lakta-
tionsstadiet (n) beskrevet ved hjælp af konstanterne (a_1, a_2)
fra følgende funktion: $r_{Y_T \hat{Y}_T} = f(n) = a_1/n + a_2/n^2 + 1$

Table 12. The relationship between the phenotypic correlations and
stage of lactation (n) described by the constants (a_1, a_2)
from following function $r_{Y_T \hat{Y}_T} = f(n) = a_1/n + a_2/n^2 + 1$

Model	RDM		SDM		Jersey	
	a_1	a_2	a_1	a_2	a_1	a_2
I	-8.24*	-327*	-9.65*	-264 ^{ns}	-8.24*	-338*
II	-6.93**	-225 ^{ns}	-7.78***	-205 ^{ns}	-8.12***	-187 ^{ns}
III	-6.85**	-236*	-7.69***	-227 ^{ns}	-8.05***	-194 ^{ns}
IV	-6.58***	-158 ^{ns}	-7.53***	-134 ^{ns}	-8.27***	-63 ^{ns}
V	-6.54***	-164 ^{ns}	-7.40***	-148 ^{ns}	-8.26***	-68 ^{ns}

ns : nonsignifikant, * : $P < 0.05$ ** : $P < 0.01$,

***: $P < 0.001$

De fundne konstanter er vist i tabel 12, og forskellene mellem racer-
ne og modellerne er beskrevet i afsnit 4.1.1 og 4.1.2. side 50. Det skal nævnes, at
denne funktion beskriver 95-97% af variationen i de fænotypiske kor-
relationer og endvidere, at det oftest er konstanten a_1 , der har
størst betydning for det endelige resultat.

6. DISKUSSION OG KONKLUSION

Som fremhævet i indledningen, er hovedformålet med denne undersøgelse at finde det sæt af konstanter, som er nødvendigt for ud fra dellaktationer at kunne bestemme den forventede 305-dages smørfedtydelse, når der anvendes det princip, som blev foreslået af Auran (1976b). Denne metode gav mere præcise estimater af 305-dages ydelsen end den hidtil anvendte forholdstalsmetode. Beregningen af den forlængede dellaktation foregår ved at beregne ydelsen i den resterende del af laktationen og dertil lægge den allerede kendte akkumulerede ydelse. Restlaktationsydelsen findes ved at gange produktet af smørfedtydelsen ved sidste kontrollering og antal dage i restlaktationen med en konstant (b -værdien), som angiver, hvor stor en del restlaktationen udgør af produktet.

Direkte anvendelse af Aurans (1976b) model kræver imidlertid, at den akkumulerede ydelse og ydelsen ved sidste kontrollering er korrigeret for alder ved 1. kælving (eller laktationsnummer), kælvningsårstid og besætningsgennemsnit. Resultatet bliver da en korrigeret 305-dages ydelse, som direkte kan indgå i beregningen af avlsværditallet. I nærværende undersøgelse er i modsætning hertil stillet det krav, at den forventede 305-dages ydelse bliver et ukorrigeret tal. Det er derfor nødvendigt at inddrage de miljøeffekter, som påvirker restlaktationsydelsens størrelse i modellen til beregning af b -værdien.

Der er undersøgt 5 modeller til beregning af b -værdien, og desuden er der for 4 af modellerne undersøgt to alternative årstidskorrektioner. Model type II svarer til den af Auran (1976b) opstillede model med de ændrede forudsætninger taget i betragtning. Inspireret af en undersøgelse af Wiggans & Van Vleck (1979) er derudover undersøgt nogle modeller, hvor der ud over de nævnte miljøfaktorer tages hensyn til laktationsstadium og ydelse ved sidste kontrollering for om muligt at opnå endnu højere sikkerhed på estimatet. Som en slags reference er ligeledes medtaget en model I, hvor der hverken tages hensyn til systematiske miljøfaktorer eller andre faktorer i øvrigt.

Ved vurdering af de enkelte modeller er der en række forhold, der bør tages i betragtning:

1. Praktisk anvendelse. Den forventede 305-dages ydelse skal beregnes hos hver eneste kontrollerede ko ved alle enkeltkontrolleringer, som falder inden for perioden 45-305 dage efter kælvningen. Skønsmæssigt skal den udregnes 6 millioner gange på et år. Selv om der er stor forskel på komplikationsgraden og antallet af udregninger mellem de enkelte modeller, er det samlede antal udregninger i EDB-sammenhæng ikke så stort, at det af den grund bliver nødvendigt at foretrække den ene model frem for den anden.

Hvis man modsat står i den situation at skulle bruge et hurtigt skøn over den forventede 305-dages ydelse, og udregningen skal foretages pr. håndkraft, er der kun model I, som er anvendelig. Hvis man ikke har de 8 tal (b-værdierne), som er angivet i appendix E, tabel E 37-47, for hånden, kan man som huskeregel sige, at den forventede 305-dages ydelse hos 1. kalvs køer er lig med den akkumulerede ydelse plus 0.8 gange produktet af smørfedydelsen ved sidste kontrollering og antal dage i restlaktationen (305 minus antal dage fra kælvningen). Hos ældre køer skal faktoren 0.8 erstattes med 0.6 hos RDM, SDM og DRK og hos Jersey med 0.7.

Et helt andet forhold, som også kan omtales i denne forbindelse, er, at besætningsgennemsnittet er inddraget i modellerne, selv om det i afsnit 3.1.4 blev nævnt, at den danske kontrolforeningsløsning for øjeblikket ikke levner mulighed for at tage hensyn til denne faktor. På den anden side har både Auran (1976b), Wiggans & Van Vleck (1979) og resultaterne i denne undersøgelse vist, at der er en betydelig forskel i b-værdierne ved lavt og ved højt besætningsgennemsnit. Indtil der bliver mulighed for at inddrage besætningsgennemsnittet på en eller anden måde (det behøver nødvendigvis ikke at være det sidst opdaterede gennemsnit), er der to mulige løsninger på problemet. Man kan her anvende de her fundne konstanter (Appendix E, tabel E 37-40) og lade racens gennemsnit indgå i stedet for besætningsgennemsnittet, eller man kan, når man i øvrigt har besluttet, hvilke modeltyper der skal bruges, foretage en ny beregning af konstanter og re-

gressionskoefficienter alene for denne model, idet besætningsgennemsnittet udelades. Den sidste løsning vil være at foretrække.

Som afslutning på dette punkt kan nævnes, at de fleste nok vil foretrække, at der anvendes samme modeltype til samtlige racer og laktationer, hvis der ikke er forhold, som taler direkte imod.

2. Modellernes præcision. Evnen til at forudsige 305-dages ydelsen vil være det vigtigste kriterium for valg af model. Det er fundet, at modellerne - uanset race og laktationsnummer - med hensyn til deres sikkerhed kan rangeres på følgende måde:
  1. Model IV, III. Skønt der ikke er signifikant forskel mellem de to modeller, er type IV oftest den sikreste.
  2. Model V
  3. Model II
  4. Model I.

Forskellen mellem A- og B-modellerne, (d.v.s. den måde, sæsonvariationen indregnes på), er sjældent statistisk sikker, men der er dog en sikker tendens til, at A-modellerne giver de mest præcise estimater. B-modellernes præcision kan sandsynligvis øges, hvis basis for korrektion i stedet for måned i året bliver dag i året. Denne mulighed er desværre ikke taget i betragtning, da modellerne blev udviklet.

Det kan tilføjes, at korrelationerne i model III, IV og V mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ er af samme størrelsesorden eller højere end dem, der blev fundet af Auran (1976b) og af Van Vleck & Henderson (1961b, 1961e), selv om der i den sidste blev brugt multipel regression af alle kendte enkeltkontrolleringer på 305-dages ydelse.

På grund af det store antal observationer, der danner basis for denne undersøgelse, vil selv meget små forskelle være statistisk sikre, og for at afgøre, om en funden forskel mellem modellerne er af en væsentlig størrelsesorden, er det lettest at betragte spredningen på forskellen mellem den reelle 305-dages ydelse og den forventede 305-dages ydelse. (Variansen er anført i appendix D, tabel D 29-36.) Der må her lægges

speciel vægt på forskellene i den første del af laktationen, for efter 5.-6. laktationsmåned må man fastslå, at der ikke er væsentlige forskelle mellem nogen af modellerne. Forskellen i spredningen på $(Y_T - \hat{Y}_T)$ mellem model III, IV og V overstiger i intet tilfælde 1 kg smørfedt, mens spredningen er op til 8 kg større i model I og op til 6 kg i model II sammenlignet med gennemsnittet af model III, IV og V.

På denne baggrund kan det konkluderes, at Model III, IV eller V vil være at foretrække, men at der ikke er væsentlige forskelle mellem de modeller. Derimod vil model I og II give et mere usikkert estimat af den forventede 305-dages ydelse indtil 4-5. laktationsmåned. Derefter er der ikke forskel mellem nogle af modellerne hvad angår præcision.

3. Systematisk fejl (bias). Det, at korrelationen mellem fejlen på estimatet og størrelsesordenen af den forventede 305-dages ydelse er forskellig fra 0, har ikke så stor betydning, når estimerne skal bruges som vejledning for landmanden. Men når de forventede 305-dages ydelser indregnes i afprøvningsindexet for en tyr, vil en positiv korrelation bevirke, at avlsværdier over gennemsnittet underestimeres, mens de, der ligger under, overvurderes. Omvendt vil en negativ korrelation medvirke til, at plus-tyre bliver overvurderet og minus tyre undervurderet.

Da forskellen mellem model III, IV og V, hvad angår præcision, er meget lille, og model V i langt de fleste tilfælde giver den mindste bias, vil modeltype V være at foretrække, når 305-dages ydelsen skal bestemmes ud fra en afkortet laktation.

Den genetiske undersøgelse af materialet viste, at heritabiliteten for 305-dages smørfedtydelse var 0.20 hos RDM, 0.30 hos SDM og 0.19 hos Jersey. Disse resultater er nogenlunde i overensstemmelse med resultaterne fra lignende undersøgelser fra de senere år. Heritabiliteten hos RDM er måske en smule lavere end forventet.

Derimod er de fundne heritabiliteter på den daglige og den akkumulerede smørfedtydelse ikke helt i overensstemmelse med dem, der

blev fundet af Searle 1961a, Van Vleck & Henderson 1961a og Auran 1976a. Begge heritabiliteter synes at være støt stigende gennem hele laktationen, mens de nævnte forfattere fandt, at heritabiliteten for daglig smørfedtydelse nåede sit maximum ca. 150 dage efter kælvningen, og at heritabiliteten på den akkumulerede smørfedtydelse allerede tidligt i laktationen opnåede værdier, der var i nærheden af heritabiliteten på en endelig 305-dages ydelse. Der synes ikke at være nogen umiddelbar forklaring på disse forskelle.

Heritabiliteten på den forventede 305-dages ydelse vil være en funktion af de fænotypiske og genetiske varianser på den akkumulerede og den aktuelle smørfedtydelse, samt af covariansen mellem de to størrelser. Den aktuelle smørfedtydelse må forventes at spille den største rolle for det endelige resultat i begyndelsen af laktationen, mens heritabiliteten på den akkumulerede smørfedtydelse først senere i laktationen øver væsentlig indflydelse på heritabiliteten på den forventede 305-dages ydelse. Resultaterne synes at bekræfte denne antagelse. Derimod er det uventet, at heritabiliteten hos SDM og Jersey bliver mindre, når den forventede 305-dages ydelse bestemmes ved hjælp af model III, IV og V, end når model I og II anvendes.

Den genetiske korrelation mellem den forventede 305-dages ydelse og den reelle 305-dages ydelse er for samtlige racer og modeller over 0.95, når afstanden fra kælvningen er større end 150 dage. Værdierne er gennemgående lavest hos RDM, og når model V anvendes.

7. SAMMENDRAG

Formålet med denne undersøgelse har været at finde det sæt af konstanter, som er nødvendige, hvis det af Auran (1976b) foreslåede princip til forlængelse af dellaktationer skal tages i anvendelse i Danmark. Princippet går ud på at bestemme den forventede 305-dages ydelse ved hjælp af den allerede kendte akkumulerede ydelse plus restlaktationsydelsen, som findes ved at gange en konstant (b-værdien) med produktet af smørfedydelsen ved sidste kontrollering og antal dage i restlaktationen.

Med henblik på at beregne b-værdien er opstillet 5 modeltyper, hvoraf den ene (model II) nøje svarer til Aurans (1976b) model. Derudover er afprøvet en endnu simplere model (I) og 3 mere komplicerede modeller (III, IV, V), som er opbygget dels på grundlag af resultaterne fra de indledende undersøgelser af materialet (model III og IV) og dels på grundlag af en model, som blev foreslået af Wiggans & Van Vleck (1979) (model V).

Det viser sig, at efter 5-6 måneder er der ikke forskel på modellerens præcision, hvilket ikke er uventet, da den akkumulerede ydelse efter dette tidspunkt udgør hovedparten af den forventede 305-dages ydelse. Før dette tidspunkt kan modellerne rangeres således: IV, III, V, II, I, når deres evne til at give et præcist estimat af 305-dages ydelsen danner grundlag for vurderingen. Selv om model V's præcision afviger signifikant fra den, der findes for model III og IV, er forskellen mellem dem dog ikke af en væsentlig størrelsesorden.

Det viser sig imidlertid, at alle modeller udviser en større eller mindre bias, d.v.s. at korrelationen mellem fejlen på estimatet og selve estimatet er signifikant forskellig fra 0. Da model V i alle tilfælde giver mindst bias, er der konkluderet, at model V vil være at foretrække, når den forventede 305-dages ydelse skal beregnes.

I undersøgelsen er endvidere gjort rede for, hvorledes disse forlængede dellaktationer skal indregnes i avlsværditallet for en tyr, idet de af Christensen (1980) foreslåede metoder danner grundlaget. Det er nødvendigt at kende de tre genetiske parametre, nemlig: heritabiliteten på den forventede 305-dages ydelse samt genetiske og fæno-

typiske korrelationer mellem den forventede og den reelle 305-dages ydelse. Alle tre parametre er afhængige af laktationsstadiet. Laktationsperioden er derfor opdelt i 9 afsnit, og hver af de 3 størrelser er beregnet særskilt for hver periode. Sammenhængen mellem laktationsstadie og hver af de genetiske parametre er derefter beskrevet ved en simpel funktion.

8. SUMMARY

During the last twenty years many studies have dealt with part lactations in order to estimate the total lactation yield. There are different reasons for estimating the total lactation yield from part lactations: 1) The ranking of cows within herds can be made independent of stage of lactation. 2) Including part lactations in sire evaluation will increase the precision. 3) Including only complete lactations in progeny proofs may bias the estimates of the breeding value because of the relationship between rate of culling and level of production in daughter groups.

It has been shown that the most precise method of estimating total lactation from part lactation records is the method of multiple regression, however, because of its simplicity the ratio method has been widely used. In the last decade several authors have shown that a method based on predicting the remaining part of the lactation by means of the last test day yield would be more precise than the ratio method and equally simple.

The objective of this investigation was to analyse this method under Danish conditions and to calculate the genetic parameters necessary, when using extended part lactations in sire evaluation.

The principle of the method can be described by the following model (formula (2), page 16):

$$\hat{Y}_T = A_n + \hat{Y}_R = A_n + b \cdot Y_n \cdot (305-n)$$

where

$\hat{Y}_T$ is the estimate of 305-days fat yield

$\hat{Y}_R$ is the estimate of fat yield in the remaining part of the lactation

A_n is the fat yield accumulated to the last test day

Y_n is the fat yield on the last test day

b is the coefficient of regression

n is the last test day

This model was analysed in first and later lactations separately and in the four Danish dairy breeds: Red Danish (RDM), Danish Friesian (SDM),

Danish Jersey (Jersey) and Danish Red and White (DRK). The number of observations in each of the subclasses is shown in table 1 on page 14.

Because of special conditions in the Danish recording system, the accumulated fat yield and test fat yield cannot be preadjusted for the effects of age, month of calving and herd level. Therefore additional 8 models were analysed:

Model I: This is the model mentioned without further specification of the b-value.

Model IIIA and IIB: The b-value is a function of age at first calving (a)/parity later lactations (l), herd level (g) and season of calving (m).

Model IIIA, IIIB, IVA, IVB, VA, VB: The b-value is a function of age at first calving (a)/parity in later lactations (l), herd level (g), season of calving (m) and in addition stage of lactation (n) and test fat yield (Y_n). Three different functions describing the latter two effects were investigated.

In model II, III, IV and V the effects of season on the b-values are described in two different ways. In models named A, a traditional discontinuous function of month of calving was used, while in models named B a sine function as described on page 29 and in figure 5, page 29, was used. All models investigated are listed on page 42 to 44.

Results on the precision of the models are outlined in table 3, page 38, figure 15, page 52 and in appendix C and D, table 19 to 36. After the fifth to sixth month of lactation there were no differences between any of the models. Before the fifth to sixth month the ranking of the models was: 1. Model IV Model III, 3. Model V, 4. Model II, 5. Model I. There were no differences between A-models and B-models.

When the evaluation of the models was based on the variance of $Y_T - \hat{Y}_T$ (appendix D, table 29 to 36) it appeared that even if there were differences ($P < 0.05$) in the models III, IV and V, the magnitude of those differences was not essential.

In most of the models a bias measured by a positive or a negative correlation between $(Y_T - \hat{Y}_T)$ and $\hat{Y}_T$ was found (table 4, page 48). It

appeared that model V gave the least biased estimates and therefore the conclusion is that model V should be used in extending part lactations.

In chapter 5, part 5.1.1. on page 68 the method of sire evaluation using both part and complete lactation records developed by Christensen (1980) is described.

The heritability of the extended part lactation is given in formula (6), page 71. (Subscript G means that the variance or covariance is additive genetic). The genetic correlations between extended and complete lactations are shown in formula (7), page 72. The total number of observations and the effective number of daughters per sire available for the genetic part of the investigation are shown in table 7, page 73. On the same page the model used in the genetic analysis is given.

The results are presented in appendix G, table 56 and 57. The heritability of an extended part lactation was nearly linear dependent on the stage of lactation. At day 45 post partum the heritability of $\hat{Y}_T$ made out 55% to 70% of the heritability of Y_T . The increase of this percentage was 0.13-0.19 per day up to 270-275 days post partum. At this stage of lactation the heritabilities of Y_T and $\hat{Y}_T$ became equal.

The genetic correlations between $\hat{Y}_T$ and Y_T ($r_{G\hat{Y}_T Y_T}$) were also dependent on the stage of lactation. The relationship appears from table 11, page 79, where the function used and constants calculated are listed. This function described 99% of the variation in the genetic correlations during the lactations.

The phenotypic correlations between $\hat{Y}_T$ and Y_T were described by a similar function and the results are shown in table 12, page 80.

9. LITTERATUR

- Appleman, R.D., S.D.Musgrave & R.D.Morrison. 1969. Extending Incomplete Lactation Records of Holstein Cows with Varying Levels of Production. *J. Dairy Sci.* 52: 360-368.
- Auran, T. 1973. Studies on Monthly and Cumulative Monthly Milk Yield Records. I. The Effect of Age, Month of Calving, Herd and Length of First Test Period. *Acta Agric.Scand.* 23: 189-199.
- Auran, T. 1974. Studies on Monthly and Cumulative Monthly Milk Yield Records. II. The Effect of Calving Interval and Stage in Pregnancy. *Acta Agric. Scand.*, 24: 339-347.
- Auran, T. 1976a. Studies on Monthly and Cumulative Monthly Milk Yield Records. III. Genetic and Phenotypic studies. *Acta Agric. Scand.* 26: 3-9.
- Auran, T. 1976b. Studies on Monthly and Cumulative Monthly Milk Yield Records. IV. Estimating Total Lactation from Part-lactation. *Acta Agric. Scand.* 26: 10-17.
- Auran, T. 1977. Studies on Monthly and Cumulative Monthly Milk Yield Records. V. Estimating Total Lactation from Part-lactation Records from Culled Cows and from Cows with Different Production Level. *Acta Agric. Scand.* 27: 190-196.
- Barr, A.J., J.H.Goodnight, P.S.Sall, W.H.Blair & D.M.Chilko, 1979. S.A.S. User's Guide. 1979. Edition, S.A.S. Institute Inc., Raleigh, North Carolina. 494 pp.
- Brugerhåndbog. 1972. Brugerhåndbog, Kontrolforeningerne. Landsudvalget for Kvæg, Århus.
- Brugerhåndbog. 1979. Brugerhåndbog, Kontrolforeningerne. Landsudvalget for Kvæg, Århus.
- Christensen, L.G. 1970. Progeny Testing of Dairy Sires based on Field and Teststation Data. I. Phenotypic and Genetic Relations. *Acta Agric. Scand.* 20: 293-301.
- Christensen, L.G. 1980. Direkte opdatering som metode til avlsværdi-vurdering i kvægavlen. Beretning fra Statens Husdyrbrugsforsøg nr. 489. København pp 270.
- Christensen, N.B. 1976. Metoder til estimering af den totale laktationsydelse ud fra dellaktationer. Hovedopgave i Kvægets Avl. Husdyrbrugsinstituttet, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, København. 50 pp.
- Cunningham, E.P. 1969. Animal Breeding Theory. Universitetsforlaget. Norges Landbohøgskole, Oslo. 272 pp.
- Danell, B. 1979. Calculations of Selection Indexes that Include Highly Correlated Traits. *Acta Agric. Scand.* 29: 103-107.
- Elleby, F. 1965. Undersøgelse over første kalvs køers ydelse. Landbr. Produktivitetsudv., Husdyrbrugsudvalget, Århus, 23 pp.

- Frits, G.R., L.D.McGilliard & D.E.Madden. 1960. Environmental Influences on Regression Factors for Estimating 305-day Production from Part Lactations. J. Dairy Sci. 43: 1108-1117.
- Keown, J.F. & L.D.Van Vleck. 1973. Extending Lactation Records in Progress to 305-Day Equivalent. J.Dairy Sci., 56: 1070-1079.
- Lamb, R.C. & L.D.McGilliard. 1960. Variables Affecting Ratio Factors for Estimating 305-Day Production from Part Lactation. J. Dairy Sci., 43: 519-528.
- Lamb, R.C. & L.D.McGilliard. 1967. Ratio Factors to Estimate 305-Day Production from Lactation Records in Progress. J. Dairy Sci., 50: 1101-1108.
- Madden, D.E., L.D.McGilliard & N.P.Ralston. 1959. Relations Between Test-day, Milk Production of Holstein Cows. J.Dairy Sci. 42: 319-326.
- Madsen, P. 1978. Avlsværdivurdering af malkekøer ved hjælp af Y-tal og BLUP. Licentiatafhandling, Husdyrbrugsinstituttet, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, København. 82 pp.
- Madsen, O. 1974. Undersøgelser vedrørende laktationskurvens form hos malkekvæg. Licentiatafhandling, Husdyrbrugsinstituttet, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, København. 71 pp.
- Miller, R.H., R.E.Pearson, M.H.Fohrman & M.E.Creegan. 1972. Methods of Projecting complete Lactation Production from Part-lactation Yield. J.Dairy Sci. 55: 1602-1606.
- Mocquot, J.C. & T.Auran. 1975. Etudes sur la production laitière des bovins. II. Intérêt des lactations partielles pour la sélection (b). Relations entre productions partielles ou dernier contrôle et totales. Ann. Génét. Select Anim. 7: 59-71.
- Pedersen, J. 1976. Metoder til bestemmelse af 305-dages ydelser ud fra dellaktationer. Seminar i Statistik. Stencileret, 19 pp.
- Petersen, P.H. 1980. LSBLUP. Et EDB-program til Least-squares og BLUP-analyser. Husdyrbrugsinstituttet, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, København. 7 pp.
- Schaeffer, L.R. & C.R.Henderson. 1972. Effect of Days Dry and Days Open on Holstein Milk Production. J.Dairy Sci. 55: 107-112.
- Searle, S.R. 1961a. Part Lactations II. Genetic and Phenotypic studies of monthly milk fat Yield. J.Dairy Sci. 44: 282-295.
- Searle, S.R. 1961b. Part Lactations III. Progeny testing with part lactation records. J. Dairy Sci. 44: 921-927.
- Smith, J.W. & J.E. Legates. 1962. Relation of days open and days dry to lactation milk and fat yields. J. Dairy Sci. 45: 1192-1198.
- Snedecor, G.W. & W.G.Cochran, 1967. Statistical Methods. Sixth Edition The Iowa State University Press, Ames. 593 pp.
- Van Vleck, L.D. & C.R.Henderson. 1961a. Estimates of Genetic Parameter of some Functions of Part Lactation Milk Records. J. Dairy Sci. 44: 1073-1084.
- Van Vleck, L.D. & C.R.Henderson, 1961b. Regression Factors for Extending Part Lactation Milk Records. J.Dairy Sci. 44: 1085-1092.

- Van Vleck, L.D. & C.R.Henderson. 1961c. Ratio Factors for Adjusting Monthly Test-Day Data for Age and Season for Calving and Ratio Factors for Extending Part-Lactation Records. 44: 1093-1102.
- Van Vleck, L.D. & C.R.Henderson. 1961d. Use of Part Lactation Records in Sire Evaluation. J. Dairy Sci. 44: 1511-1518.
- Van Vleck, L.D. & C.R.Henderson. 1961e. Extending Part Lactation Milk Records by Regression Ignoring Herd Effects. J. Dairy Sci. 44: 1519-1528.
- Van Vleck, L.D. & C.R.Henderson. 1961f. Utilizing both Part and Complete Daughter Records in Sire Evaluation. J. Dairy Sci.44: 2068-2076.
- Wiggans, G.R. & L.D. Van Vleck. 1978. Effect of Proportion of Concentrates in Herd Ration on Lactation Curves. J. Dairy Sci. 61: 135-140.
- Wiggans, G.R. & L.D.Van Vleck. 1979. Extending Partial Lactation Milk and Fat Records with a Function of Last-Sample Production. J. Dairy Sci. 62: 316-325.
- Wood, P.D.P. 1969. Factors Affecting the Shape of the Lactation Curve in Cattle. Anim. Prod. 11: 307-316.
- Arsberetning. 1980. Arsberetning for Landsudvalget for Kvæg. 1979. Århus.

10. APPENDIX

	<u>Tabel</u>	<u>Side</u>
A. Tabeller over antal observationer	A 1 - A 9	95-103
B. Tabeller over gennemsnitlige b-værdier	B 10 - B 18	103-111
C. Tabeller over korrelationskoefficienter mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ afhængigt af laktationsstadium	C 19 - C 28	112-121
D. Tabeller over variansen på $(Y_T - \hat{Y}_T)$ afhængigt af laktationsstadiet	D 29 - D 36	122-129
E. Tabeller med konstanter og regressionskoefficienter i de 9 modeller	E 37 - E 47	130-140
F. Tabeller over den statistiske signifikans af konstanter og regressionskoefficienter i de 9 modeller	F 48 - F 55	141-148
G. Tabeller over heritabiliteter og genetiske correlationer	G 56 - G 57	149-150

Tabel A 1. Antal observationer fordelt på kælvningsmåned, race og laktationsnummer

Table A 1. Number of observations in the different breeds, lactations and months of calving

Kælvnings- måned	RDM laktations nr.				SDM laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
JAN	12795	14256	8695	9118	27977	29193	18435	26071
FEB	9282	13947	10677	12159	24874	39576	32335	49341
MARTS	7767	15936	12508	15243	18121	36904	30596	46901
APRIL	5656	8446	6422	8505	18705	20268	14818	23157
MAJ	3983	5614	3651	4978	13737	12685	9370	14517
JUNI	3135	4073	3138	3890	10039	11513	8323	11465
JULI	3086	4482	2865	3509	11328	14088	9371	11277
AUG	7716	8443	4428	4412	25636	24199	12750	13842
SEP	17807	11383	5682	5514	49579	29500	14940	15564
OKT	19237	14245	7618	8104	46673	32941	17159	18774
NOV	16519	16051	9805	9644	39519	32125	20152	23092
DEC	15025	18852	11854	11618	35203	36779	22939	29491

	Jersey laktations nr.				DRK laktations nr.			
	1	2	3	>3	1	2	3	> 3
JAN	10422	11627	8516	14887	742	867	568	626
FEB	9263	11250	9139	17879	732	771	463	684
MARTS	8835	11306	9619	21011	533	704	421	976
APRIL	5280	6898	4720	10521	376	396	248	664
MAJ	3372	3752	2866	6673	354	200	209	408
JUNI	1973	2769	2144	4520	267	264	139	390
JULI	2187	2625	2105	4267	237	312	195	266
AUG	3849	4619	2996	6152	363	516	323	218
SEP	8506	6547	4577	9189	1037	607	337	322
OKT	11493	9941	7367	13144	1088	687	362	399
NOV	12177	12780	9270	16614	852	697	418	523
DEC	12060	15227	10904	19625	828	859	611	779

Tabel A 2. Antal observationer fordelt med hensyn til besætningsgennemsnit, race og laktationsnummer

Table A 2. *Number of observations in the different breeds, lactations and herd levels*

Besætnings- gennemsnit, kg	RDM laktations nr.				SDM laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
< 160	6533	6783	5251	7126	28180	29025	19937	28034
160 - 180	15466	18414	13035	15540	76002	76084	50385	69361
180 - 190	14003	16447	10111	12226	48510	49814	32862	42538
190 - 200	16357	18485	12684	13795	47157	48288	31604	41649
200 - 210	25874	26273	17226	19423	76549	69824	47068	64532
210 - 220	16454	18107	11125	11296	23931	23283	15207	19359
220 - 230	10491	12564	6817	7096	12070	13623	8431	10876
230 - 240	7670	8506	5148	4833	5320	5910	3419	4338
240 - 250	4819	5249	3076	2908	2451	2823	1523	1937
250 - 260	2494	2573	1618	1364	898	804	595	690
260 - 280	1586	2053	1102	891	170	293	153	169
280 <	261	334	150	196	53	0	4	9

	Jersey laktations nr.				DRK laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
< 160	1678	2317	1661	4225	1494	1591	901	1618
160 - 180	5325	6274	4907	9706	2224	2010	1301	2051
180 - 190	4703	5379	3971	8074	939	1093	616	733
190 - 200	6906	8171	6462	12936	887	692	491	668
200 - 210	14243	13740	10865	21430	1513	1259	825	1023
210 - 220	10572	12330	8298	17142	193	127	106	106
220 - 230	10651	11514	9176	16638	136	75	47	48
230 - 240	11005	11882	8592	16453	15	17	7	-
240 - 250	8036	9485	7096	13755	8	16	-	-
250 - 260	7002	7838	5548	9774	-	-	-	-
260 - 280	6731	7621	5596	10296	-	-	-	-
280 <	2565	2790	2051	4053	-	-	-	-

Tabel A 3. Antal observationer fordelt med hensyn til laktationsstadium, laktationsnummer og race

Table A 3. Number of observations in the different breeds, lactations and stages of lactations

Laktations- stadium, dage	RDM laktations nr.				SDM laktations nr.			
	1	2	3	>3	1	2	3	> 3
45 - 60	7778	10191	6653	7453	20652	23043	15230	21192
61 - 91	14908	18791	12173	13640	39867	44191	28947	39494
92 - 121	14190	17518	11379	12744	37961	41404	26990	37013
122 - 152	14959	17700	11260	12744	39892	41282	26876	36133
153 - 182	14370	16825	10906	12016	38426	39487	26052	34998
183 - 213	14610	16386	10560	11519	39156	38961	25890	34728
214 - 244	14181	13779	9436	10338	37303	35073	23520	31081
245 - 274	13967	13064	8299	9027	36073	31552	21052	27525
275 - 305	13045	10494	6577	7113	32061	24778	16631	21328

	Jersey laktations nr.				DRK laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
45 - 60	5805	7069	5179	10541	495	495	319	491
61 - 91	10932	13156	9703	19223	932	961	620	889
92 - 121	10525	12408	9225	18142	883	918	574	827
122 - 152	10920	12647	9416	18359	922	911	577	854
153 - 182	10655	12137	8988	17638	896	870	533	788
183 - 213	10840	12011	8999	17386	900	846	516	755
214 - 244	10536	11216	8399	16170	889	780	479	676
245 - 274	10225	10268	7803	14855	812	646	407	569
275 - 305	8979	8429	6511	12168	680	453	275	406

Tabel A 4. Antal observationer fordelt med hensyn til smørfedtydelse, laktationsnummer og racer

Table A 4. Number of observations in the different breeds, lactations and at different test-fat yield

Smørfedt- ydelse,kg	RDM laktations nr.				SDM laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
0.0 - 0.2	925	3617	2244	2335	3091	6747	4148	6012
0.2 - 0.4	9824	15097	8817	9837	35509	38898	21346	29692
0.4 - 0.6	40179	33663	19106	21351	130251	96240	52186	67722
0.6 - 0.8	48599	42657	25111	27016	118434	104365	65488	83263
0.8 - 1.0	18654	26832	18532	20339	29674	52376	42573	57690
1.0 - 1.2	3409	10712	9645	10731	3944	17071	19113	28595
1.2 - 1.4	357	2502	2815	3235	397	3307	4823	7920
1.4 - 1.6	41	492	793	922	57	559	1076	1933
1.6 - 1.8	15	116	197	223	19	149	246	475
1.8 - 2.0	3	30	52	71	8	37	51	122
2.0 - 2.2	1	7	17	17	2	12	25	44
2.2 - 2.4	1	3	14	17	5	10	13	24

	Jersey laktations nr.				DRK laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
0.0 - 0.2	543	1052	694	1407	144	252	156	220
0.2 - 0.4	4531	4833	3153	6823	1367	1108	646	888
0.4 - 0.6	19171	15114	9148	18521	3365	2332	1231	1693
0.6 - 0.8	34435	28034	17973	34827	2107	2142	1317	1833
0.8 - 1.0	22547	27328	20232	37927	372	820	682	1050
1.0 - 1.2	7184	16530	15212	28644	46	181	214	456
1.2 - 1.4	887	5067	5779	11692	6	34	38	91
1.4 - 1.6	95	1100	1570	3485	1	7	6	17
1.6 - 1.8	18	228	343	860	-	3	2	6
1.8 - 2.0	2	40	81	208	1	1	1	1
2.0 - 2.2	3	12	28	56	-	-	1	-
2.2 - 2.4	1	3	10	32	-	-	-	-

Tabel A 5. Antal observationer fordelt med hensyn til smørfedtydelse, laktationsstadium og race i 1. laktation

Table A 5. Number of observations in the different breeds, stages of lactation and at different test-fat yield. First lactation.

Smørfedt- ydelse,kg	RDM laktationsstadium, dage				SDM laktationsstadium, dage			
	61-91	153-182	245-273	274-305	61-91	153-183	245-273	273-305
0.0-0.2	2	22	263	466	27	123	847	1280
0.2-0.4	242	698	2228	3020	971	3211	7591	9269
0.4-0.6	2994	4804	6133	5883	11254	16766	17506	15277
0.6-0.8	6859	6358	4253	3039	19109	15124	8824	5633
0.8-1.0	3793	2150	960	575	7080	2929	1221	558
1.0-0.2	883	312	123	56	1280	235	71	37
1.2-1.4	117	18	6	5	123	27	12	6
1.4-1.6	15	5	1	1	12	6	1	1
1.6-1.8	5	2	-	-	9	1	-	-
1.8-2.0	-	1	-	-	2	1	-	-
2.0-2.2	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2-2.4	-	-	-	-	-	3	-	-

	Jersey laktationsstadium, dage				DRK laktationsstadium, dage			
	61-91	153-182	245-273	274-305	61-91	153-182	245-273	274-305
0.0-0.2	4	21	137	238	2	2	46	61
0.2-0.4	84	301	1126	1398	45	134	279	274
0.4-0.6	1017	2184	3435	3280	343	462	360	283
0.6-0.8	3760	4559	3853	2938	420	265	115	59
0.8-1.0	4006	2821	1393	974	105	29	10	1
1.0-1.2	1739	703	266	138	15	4	2	2
1.2-1.4	284	59	15	9	1	-	-	-
1.4-1.6	31	5	-	3	1	-	-	-
1.6-1.8	5	2	-	1	-	-	-	-
1.8-2.0	2	-	-	-	-	-	-	-
2.0-2.2	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2-2.4	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel A 6. Antal observationer fordelt med hensyn til smørfedtydelse, laktationsstadium og race i 2.laktation

Table A 6. Number of observations in the different breeds, stages of lactation and at different test-fat yields. Second lactation

Smørfedt- ydelse,kg	RDM laktationsstadium,dage				SDM laktationsstadium,dage			
	61-91	153-182	245-273	274-305	61-91	153-182	245-273	274-305
0.0-0.2	26	127	1063	1394	49	253	1929	2769
0.2-0.4	258	1349	3547	3506	752	3498	9196	9013
0.4-0.6	1797	4909	4944	3633	6039	14135	13249	9254
0.6-0.8	5636	6647	2758	1620	15847	15516	6052	3252
0.8-1.0	6351	3035	659	300	13988	5125	1020	432
1.0-1.2	3577	676	85	38	5998	830	99	52
1.2-1.4	905	73	6	3	1240	105	7	5
1.4-1.6	189	8	2	-	205	16	-	1
1.6-1.8	39	1	-	-	50	8	-	-
1.8-2.0	8	-	-	-	14	1	-	-
2.0-2.2	3	-	-	-	3	-	-	-
2.2-2.4	2	-	-	-	6	-	-	-

	Jersey laktationsstadium,dage				DRK laktationsstadium,dage			
	61-91	153-182	245-273	274-305	61-91	153-182	245-273	274-305
0.0-0.2	9	32	305	415	4	7	81	83
0.2-0.4	62	334	1238	1425	23	127	235	201
0.4-0.6	592	1690	2910	2669	181	385	233	142
0.6-0.8	2303	4140	3441	2505	416	283	88	24
0.8-1.0	4111	3852	1807	1078	253	61	9	2
1.0-1.2	4023	1703	483	287	69	5	-	1
1.2-1.4	1588	330	71	40	11	2	-	-
1.4-1.6	385	47	9	10	2	-	-	-
1.6-1.8	68	7	4	-	2	-	-	-
1.8-2.0	10	1	-	-	-	-	-	-
2.0-2.2	3	1	-	-	-	-	-	-
2.2-2.4	2	-	-	-	-	-	-	-

Tabel A 7. Antal observationer fordelt med hensyn til smørfedtydelse, laktationsstadium og race i 3. laktation

Table A 7. Number of observations in the different breeds, stages of lactation and at different test-fat yields. Third lactation

Smørfedt- ydelse,kg	<u>RDM laktationsstadium, dage</u>				<u>SDM laktationsstadium,dage</u>			
	<u>61-91</u>	<u>153-182</u>	<u>245-273</u>	<u>274-305</u>	<u>61-91</u>	<u>153-182</u>	<u>245-273</u>	<u>274-305</u>
0.0-0.2	3	73	706	945	9	109	1259	1876
0.2-0.4	85	705	2230	2214	223	1423	5616	5935
0.4-0.6	733	2819	2963	2094	2009	7352	8709	6057
0.6-0.8	2828	4155	1807	1062	7510	10949	4465	2351
0.8-1.0	4015	2346	510	222	10130	5021	886	379
1.0-1.2	3068	687	71	35	6620	1050	105	30
1.2-1.4	1049	107	11	5	1921	122	10	2
1.4-1.6	249	12	1	-	411	19	1	1
1.6-1.8	64	1	-	-	90	4	1	-
1.8-2.0	23	1	-	-	15	2	-	-
2.0-2.2	5	-	-	-	8	1	-	-
2.2-2.4	6	-	-	-	1	-	-	-

	<u>Jersey laktationsstadium,dage</u>				<u>DRK laktationsstadium,dage</u>			
	<u>61-91</u>	<u>153-183</u>	<u>245-273</u>	<u>274-305</u>	<u>61-91</u>	<u>153-183</u>	<u>245-273</u>	<u>274-305</u>
0.0-0.2	2	17	202	324	-	4	61	45
0.2-0.4	33	190	851	1107	14	59	150	130
0.4-0.6	255	912	2005	1881	79	202	140	81
0.6-0.8	1127	2571	2565	1879	223	200	48	19
0.8-1.0	2619	2974	1528	938	200	57	8	-
1.0-1.2	3206	1830	544	328	82	11	-	-
1.2-1.4	1788	407	96	44	18	-	-	-
1.4-1.6	523	70	12	9	4	-	-	-
1.6-1.8	111	12	-	1	-	-	-	-
1.8-2.0	28	4	-	-	-	-	-	-
2.0-2.2	7	1	-	-	-	-	-	-
2.2-2.4	4	-	-	-	-	-	-	-

Tabel A 8. Antal observationer fordelt med hensyn til smørfedtydelse laktationsstadium og race. Ældre køer

Table A 8. Number of observations in the different breeds, stages of lactation and at different test-fat yields. Later lactations

Smørfedt- ydelse, kg	RDM laktationsstadium, dage				SDM laktationsstadium, dage			
	61-91	153-182	245-273	274-305	61-91	153-182	245-273	274-305
	0.0-0.2	8	71	736	1001	19	114	1827
0.2-0.4	143	802	2532	2351	354	1980	8147	7981
0.4-0.6	874	3096	3190	2289	2600	9647	10890	7351
0.6-0.8	2992	4588	1921	1161	9356	14187	5411	2632
0.8-1.0	4481	2538	539	263	13341	7123	1085	416
1.0-1.2	3516	798	95	40	9742	1694	149	62
1.2-1.4	1183	100	12	5	3099	210	14	7
1.4-1.6	340	16	2	3	743	27	1	1
1.6-1.8	70	5	-	-	174	10	-	-
1.8-2.0	20	1	-	-	43	4	-	-
2.0-2.2	8	1	-	-	14	1	1	-
2.2-2.4	5	-	-	-	9	1	-	-

	Jersey laktationsstadium, dage				DRK laktationsstadium, dage			
	61-91	153-182	245-273	274-305	61-91	153-182	245-273	274-305
	0.0-0.2	11	36	426	645	1	9	72
0.2-0.4	91	404	1864	2210	10	89	209	175
0.4-0.6	576	1959	3899	3542	99	276	200	113
0.6-0.8	2285	4980	4694	3444	272	293	69	22
0.8-1.0	4924	5693	2791	1699	296	96	15	8
1.0-1.2	6250	3438	964	534	162	23	3	-
1.2-1.4	3447	921	187	80	41	2	1	-
1.4-1.6	1216	172	27	9	8	-	-	-
1.6-1.8	320	29	-	4	-	-	-	-
1.8-2.0	64	5	1	-	-	-	-	-
2.0-2.2	25	1	-	-	-	-	-	-
2.2-2.4	14	-	2	1	-	-	-	-

Tabel A 9. Antal observationer fordelt med hensyn til alder ved 1.kælvning og race

Table A 9. Number of observations in the four breeds and at different ages at first calving

<u>Alder ved 1.kælvning,mdr.</u>	<u>RDM</u>	<u>SDM</u>	<u>JERSEY</u>	<u>DRK</u>
15-18	9	145	105	5
18-21	282	914	1701	27
21-24	7702	17454	26304	363
24-27	30261	69242	30242	1238
27-30	23286	65719	10870	1605
30-33	23188	59237	4914	1499
33-36	15595	30233	2577	736
36-39	6340	10865	921	419
39-42	1200	2120	278	121
42-45	665	948	67	24
45-48	282	349	59	9
ukendt	13098	64165	11379	1363

Tabel B 10. Effekt af alder ved 1. kælvning på b-værdien

Table B 10. The influence of age at first calving on the b-value

<u>Alder ved 1.kælvning,mdr.</u>	<u>RDM</u>	<u>SDM</u>	<u>JERSEY</u>	<u>DRK</u>
15-18	0.93	0.75	0.82	0.32
18-21	0.87	0.83	0.87	0.92
21-24	0.86	0.83	0.86	0.84
24-27	0.86	0.83	0.84	0.79
27-30	0.88	0.86	0.86	0.82
30-33	0.90	0.88	0.88	0.87
33-36	0.88	0.89	0.86	0.82
36-39	0.86	0.86	0.85	0.83
39-42	0.86	0.84	0.84	0.80
42-45	0.89	0.87	0.80	0.76
45-48	0.80	0.84	0.89	0.83
ukendt	0.84	0.82	0.82	0.80

Tabel B 11. Kælvningsårstidens indflydelse på b-værdien

Table B 11. The influence of season of calving on the b-value in the different breeds and lactations

Kælvnings- måned	RDM laktations nr.				SDM laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
JAN	0.84	0.63	0.61	0.62	0.82	0.67	0.66	0.64
FEB	0.83	0.61	0.60	0.60	0.80	0.66	0.65	0.63
MARTS	0.84	0.62	0.60	0.59	0.77	0.62	0.63	0.60
APRIL	0.85	0.62	0.61	0.59	0.76	0.61	0.61	0.59
MAJ	0.88	0.67	0.64	0.64	0.79	0.66	0.65	0.62
JUNI	0.92	0.71	0.68	0.69	0.83	0.68	0.68	0.65
JULI	0.94	0.73	0.72	0.73	0.87	0.70	0.71	0.69
AUG	0.94	0.76	0.76	0.75	0.93	0.76	0.75	0.74
SEP	0.92	0.78	0.79	0.76	0.91	0.78	0.77	0.76
OKT	0.88	0.74	0.79	0.74	0.87	0.77	0.76	0.75
NOV	0.85	0.71	0.70	0.70	0.85	0.74	0.73	0.72
DEC	0.84	0.67	0.65	0.66	0.84	0.70	0.69	0.68

	Jersey laktations nr.				DRK laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
JAN	0.83	0.72	0.72	0.72	0.77	0.60	0.62	0.62
FEB	0.83	0.72	0.70	0.69	0.75	0.60	0.57	0.59
MARTS	0.83	0.69	0.70	0.69	0.77	0.58	0.52	0.56
APRIL	0.82	0.70	0.71	0.69	0.73	0.55	0.57	0.55
MAJ	0.84	0.73	0.73	0.71	0.77	0.49	0.61	0.59
JUNI	0.88	0.76	0.77	0.74	0.80	0.73	0.56	0.63
JULI	0.91	0.79	0.86	0.77	0.86	0.72	0.57	0.65
AUG	0.93	0.82	0.85	0.82	0.92	0.72	0.72	0.64
SEP	0.91	0.82	0.83	0.81	0.92	0.70	0.76	0.71
OKT	0.87	0.81	0.81	0.80	0.86	0.71	0.72	0.69
NOV	0.84	0.78	0.78	0.77	0.83	0.70	0.66	0.67
DEC	0.83	0.75	0.75	0.75	0.81	0.67	0.65	0.66

Table B 12. Besætningsgennemsnittets indflydelse på b-værdien

Table B 12. The influence of herd level on the b-value in the different breeds and lactations

Besætnings- gennemsnit, kg	RDM laktations nr.				SDM laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
	<160	0.86	0.65	0.67	0.64	0.82	0.67	0.64
160 - 180	0.85	0.66	0.64	0.63	0.84	0.69	0.67	0.64
180 - 190	0.86	0.67	0.64	0.63	0.85	0.69	0.67	0.64
190 - 200	0.87	0.67	0.66	0.65	0.85	0.70	0.69	0.66
200 - 210	0.87	0.69	0.67	0.68	0.85	0.72	0.71	0.68
210 - 220	0.88	0.68	0.68	0.68	0.87	0.71	0.69	0.67
220 - 230	0.87	0.68	0.67	0.67	0.88	0.72	0.69	0.68
230 - 240	0.89	0.69	0.68	0.68	0.89	0.72	0.70	0.68
240 - 250	0.90	0.68	0.67	0.68	0.87	0.69	0.69	0.67
250 - 260	0.91	0.69	0.69	0.67	0.88	0.70	0.75	0.66
260 - 280	0.92	0.68	0.67	0.70	0.88	0.61	0.75	0.61
280 <	0.91	0.73	0.72	0.74	0.74	-	0.19	0.90

	Jersey laktations nr.				DRK laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
	<160	0.77	0.65	0.65	0.62	0.82	0.63	0.60
160 - 180	0.83	0.70	0.70	0.69	0.83	0.64	0.64	0.61
180 - 190	0.83	0.73	0.71	0.71	0.84	0.68	0.67	0.63
190 - 200	0.83	0.73	0.74	0.72	0.83	0.65	0.61	0.59
200 - 210	0.85	0.75	0.75	0.74	0.80	0.67	0.63	0.65
210 - 220	0.84	0.75	0.75	0.73	0.87	0.68	0.63	0.79
220 - 230	0.85	0.76	0.75	0.73	0.89	0.67	0.71	0.59
230 - 240	0.86	0.77	0.77	0.75	0.66	0.83	0.42	-
240 - 250	0.87	0.77	0.78	0.76	0.94	0.64	-	0.86
250 - 260	0.87	0.78	0.78	0.76	-	-	-	-
260 - 280	0.88	0.77	0.78	0.77	-	-	-	-
280 <	0.88	0.79	0.80	0.78	-	-	-	-

Tabel B 13. Laktationsstadiets indflydelse på b-værdien fordelt på laktationsnummer og race

Table B 13. The influence of stage of lactation on the b-value in the different breeds and lactations

Laktations- stadiet, dage	RDM laktations nr.				SDM laktations nr.			
	1	2	3	>3	1	2	3	> 3
45 - 60	0.84	0.62	0.59	0.58	0.81	0.63	0.61	0.59
61 - 91	0.85	0.63	0.61	0.60	0.83	0.65	0.63	0.60
92 - 121	0.86	0.65	0.62	0.62	0.84	0.66	0.65	0.62
122 - 152	0.87	0.65	0.63	0.63	0.85	0.67	0.66	0.63
153 - 182	0.87	0.66	0.63	0.63	0.85	0.68	0.67	0.64
183 - 213	0.86	0.66	0.64	0.64	0.85	0.69	0.67	0.65
214 - 244	0.86	0.68	0.66	0.67	0.84	0.70	0.69	0.67
245 - 273	0.87	0.73	0.72	0.73	0.83	0.74	0.73	0.71
274 - 305	0.95	0.91	0.93	0.92	0.93	0.93	0.91	0.91

	Jersey laktations nr.				DRK laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
45 - 60	0.82	0.69	0.68	0.67	0.79	0.61	0.60	0.59
61 - 91	0.83	0.71	0.71	0.69	0.80	0.63	0.61	0.59
92 - 121	0.85	0.73	0.73	0.71	0.82	0.65	0.61	0.59
122 - 152	0.85	0.74	0.74	0.72	0.84	0.64	0.62	0.60
153 - 182	0.85	0.75	0.74	0.73	0.83	0.64	0.62	0.58
183 - 213	0.85	0.74	0.75	0.73	0.83	0.62	0.60	0.60
214 - 244	0.84	0.76	0.75	0.74	0.80	0.62	0.60	0.61
245 - 273	0.84	0.77	0.77	0.77	0.79	0.66	0.64	0.66
274 - 305	0.94	0.92	0.95	0.92	0.92	0.88	0.90	0.87

Tabel B 14. Smørfedtydelsens indflydelse på b-værdien fordelt på laktationsnumre og race

Table B 14 The influence of test-fat on the b-value in the different breeds and lactations

Smørfedt- ydelse,kg	RDM laktations nr.				SDM laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
0.0 - 0.2	0.80	0.56	0.68	0.64	0.82	0.64	0.64	0.66
0.2 - 0.4	0.88	0.63	0.62	0.63	0.84	0.66	0.66	0.65
0.4 - 0.6	0.90	0.69	0.66	0.67	0.86	0.71	0.70	0.67
0.6 - 0.8	0.87	0.71	0.69	0.68	0.83	0.72	0.71	0.68
0.8 - 1.0	0.83	0.67	0.67	0.66	0.79	0.69	0.68	0.66
1.0 - 1.2	0.78	0.64	0.63	0.63	0.71	0.64	0.64	0.62
1.2 - 1.4	0.70	0.58	0.58	0.58	0.63	0.58	0.59	0.58
1.4 - 1.6	0.58	0.52	0.63	0.55	0.55	0.53	0.53	0.54
1.6 - 1.8	0.56	0.46	0.50	0.51	0.46	0.48	0.51	0.50
1.8 - 2.0	0.44	0.45	0.43	0.43	0.43	0.43	0.45	0.43
2.0 - 2.2	0.43	0.38	0.46	0.45	0.39	0.32	0.38	0.43
2.2 - 2.4	0.26	0.30	0.30	0.35	0.28	0.31	0.37	0.36

	Jersey laktations nr.				DRK laktations nr.			
	1	2	3	> 3	1	2	3	> 3
0.0 - 0.2	0.94	0.70	0.86	0.70	0.79	0.54	0.55	0.53
0.2 - 0.4	0.84	0.68	0.69	0.71	0.84	0.61	0.58	0.60
0.4 - 0.6	0.88	0.74	0.75	0.73	0.84	0.67	0.65	0.64
0.6 - 0.8	0.86	0.77	0.78	0.76	0.81	0.69	0.67	0.63
0.8 - 1.0	0.84	0.77	0.77	0.75	0.75	0.64	0.61	0.63
1.0 - 1.2	0.79	0.74	0.75	0.73	0.65	0.61	0.58	0.59
1.2 - 1.4	0.73	0.70	0.71	0.69	0.51	0.55	0.55	0.56
1.4 - 1.6	0.63	0.64	0.66	0.66	0.59	0.43	0.63	0.54
1.6 - 1.8	0.57	0.58	0.61	0.60	-	0.36	0.47	0.48
1.8 - 2.0	0.59	0.55	0.54	0.55	0.32	0.34	0.33	0.52
2.0 - 2.2	0.44	0.47	0.59	0.50	-	-	0.46	-
2.2 - 2.4	0.39	0.51	0.41	0.45	-	-	-	-

Tabel B. 16. Smørfedtydelsens og laktationsstadiets indflydelse på b-værdien i 2. laktation

Table B 16. The influence of test-fat and stage of lactation on the b-value. Second lactation.

Smørfedt- ydelse,kg	RDM laktationsstadium,dage				SDM laktationsstadium,dage			
	61-91	152-183	244-274	275-305	61-91	152-183	244-274	275-305
0.0 - 0.2	0.18	0.27	0.43	0.85	1.14	0.32	0.52	0.91
0.2 - 0.4	0.48	0.48	0.65	0.89	0.51	0.52	0.66	0.91
0.4 - 0.6	0.62	0.63	0.77	0.93	0.64	0.67	0.78	0.95
0.6 - 0.8	0.66	0.70	0.83	0.95	0.67	0.72	0.83	0.97
0.8 - 1.0	0.65	0.72	0.84	0.96	0.65	0.73	0.83	0.93
1.0 - 1.2	0.62	0.71	0.82	0.95	0.62	0.70	0.76	0.89
1.2 - 1.4	0.57	0.69	0.84	0.64	0.58	0.62	0.74	0.82
1.4 - 1.6	0.53	0.58	0.75	-	0.54	0.55	-	0.82
1.6 - 1.8	0.44	0.26	-	-	0.49	0.44	-	-
1.8 - 2.0	0.39	-	-	-	0.39	0.44	-	-
2.0 - 2.2	0.31	-	-	-	0.34	-	-	-
2.2 - 2.4	0.36	-	-	-	0.30	-	-	-
	Jersey laktationsstadium,dage				DRK laktationsstadium,dage			
	61-91	152-183	244-274	275-305	61-91	152-183	244-274	275-305
0.0 - 0.2	1.47	2.23	0.50	0.81	0.50	0.26	0.42	0.91
0.2 - 0.4	0.56	0.59	0.60	0.91	0.50	0.53	0.61	0.87
0.4 - 0.6	0.67	0.68	0.75	0.91	0.67	0.64	0.73	0.87
0.6 - 0.8	0.73	0.75	0.82	0.92	0.63	0.69	0.77	0.90
0.8 - 1.0	0.73	0.77	0.85	0.94	0.63	0.68	0.81	0.89
1.0 - 1.2	0.71	0.77	0.86	0.94	0.61	0.69	-	0.92
1.2 - 1.4	0.68	0.74	0.83	0.96	0.55	0.51	-	-
1.4 - 1.6	0.63	0.70	0.79	0.91	0.37	-	-	-
1.6 - 1.8	1,58	0.76	0.62	-	0.44	-	-	-
1.8 - 2.0	0.57	0.61	-	-	-	-	-	-
2.0 - 2.2	0.46	0.50	-	-	-	-	-	-
2.2 - 2.4	0.42	-	-	-	-	-	-	-

Tabel B 17. Smørfedtydelse og laktationsstadiets indflydelse på b-værdien i 3. laktation

Table B 17. The influence of test-fat and stage of lactation on the b-value. Third lactation

Smørfedtydelse, kg	RDM laktationsstadium, dage				SDM laktationsstadium, dage			
	61-91	152-183	244-274	275-305	61-91	152-183	244-274	275-305
0.0 - 0.2	0.06	0.22	0.46	1.07	0.58	0.45	0.50	0.87
0.2 - 0.4	0.43	0.46	0.63	0.87	0.46	0.50	0.65	0.89
0.4 - 0.6	0.57	0.58	0.76	0.92	0.60	0.63	0.77	0.92
0.6 - 0.8	0.63	0.67	0.82	0.95	0.65	0.70	0.82	0.93
0.8 - 1.0	0.62	0.73	0.84	0.93	0.65	0.71	0.83	0.95
1.0 - 1.2	0.61	0.69	0.81	0.94	0.62	0.69	0.78	0.88
1.2 - 1.4	0.57	0.66	0.80	0.94	0.58	0.64	0.70	0.85
1.4 - 1.6	0.57	0.58	0.75	-	0.54	0.55	0.55	0.79
1.6 - 1.8	0.49	0.63	-	-	0.52	0.53	0.56	-
1.8 - 2.0	0.44	0.58	-	-	0.45	0.36	-	-
2.0 - 2.2	0.51	-	-	-	0.41	0.48	-	-
2.2 - 2.4	0.29	-	-	-	0.48	-	-	-

	Jersey laktationsstadium, dage				DRK laktationsstadium, dage			
	61-91	152-183	244-274	275-305	61-91	152-183	244-274	275-305
0.0 - 0.2	0.01	1.02	0.46	1.31	-	0.28	0.48	0.92
0.2 - 0.4	0.58	0.59	0.62	0.86	0.50	0.43	0.57	0.87
0.4 - 0.6	0.70	0.69	0.75	0.91	0.61	0.63	0.74	0.92
0.6 - 0.8	0.73	0.73	0.81	1.00	0.65	0.67	0.79	0.93
0.8 - 1.0	0.73	0.76	0.84	0.95	0.59	0.65	0.70	-
1.0 - 1.2	0.71	0.76	0.85	0.94	0.57	0.56	-	-
1.2 - 1.4	0.69	0.76	0.82	0.93	0.54	-	-	-
1.4 - 1.6	0.65	0.71	0.82	0.95	0.49	-	-	-
1.6 - 1.8	0.60	0.67	-	0.92	-	-	-	-
1.8 - 2.0	0.54	0.60	-	-	-	-	-	-
2.0 - 2.2	0.58	0.35	-	-	-	-	-	-
2.2 - 2.4	0.38	-	-	-	-	-	-	-

Tabel B 18. Smørfedtydelsens og laktationsstadiets indflydelse på b-værdien, øvrige laktationer

Table B 18. The influence of test-fat and stage of lactation on the b-value. Later lactations

Smørfedt- ydelse,kg	RDM laktationsstadium,dage				SDM laktationsstadium,dage			
	61-91	152-183	244-274	275-305	61-91	152-183	244-274	275-305
	0.0 - 0.2	0.34	0.26	0.56	0.86	0.61	0.50	0.48
0.2 - 0.4	0.51	0.48	0.63	0.89	0.49	0.49	0.64	0.89
0.4 - 0.6	0.54	0.59	0.77	0.97	0.56	0.60	0.75	0.91
0.6 - 0.8	0.61	0.65	0.82	0.94	0.61	0.66	0.80	0.93
0.8 - 1.0	0.62	0.68	0.85	0.95	0.62	0.69	0.82	0.93
1.0 - 1.2	0.60	0.69	0.82	0.98	0.60	0.69	0.81	0.92
1.2 - 1.4	0.57	0.68	0.81	0.98	0.58	0.65	0.75	0.85
1.4 - 1.6	0.54	0.65	0.94	1.01	0.54	0.59	0.56	0.79
1.6 - 1.8	0.50	0.56	-	-	0.50	0.51	-	-
1.8 - 2.0	0.41	0.34	-	-	0.46	0.45	-	-
2.0 - 2.2	0.43	0.45	-	-	0.44	0.50	0.57	-
2.2 - 2.4	0.43	-	-	-	0.36	0.50	-	-

	Jersey laktationsstadium,dage				DRK laktationsstadium,dage			
	61-91	152-183	244-274	275-305	61-91	152-183	244-274	275-305
	0.0 - 0.2	2.12	0.42	0.52	0.84	8.12	0.17	0.44
0.2 - 0.4	0.81	0.62	0.63	0.90	0.52	0.39	0.63	0.89
0.4 - 0.6	0.65	0.66	0.75	0.91	0.54	0.60	0.72	0.92
0.6 - 0.8	0.69	0.72	0.82	0.94	0.59	0.62	0.75	0.95
0.8 - 1.0	0.70	0.75	0.84	0.94	0.61	0.64	0.79	0.93
1.0 - 1.2	0.69	0.75	0.83	0.96	0.56	0.72	0.71	-
1.2 - 1.4	0.68	0.72	0.83	0.95	0.56	0.68	0.24	-
1.4 - 1.6	0.65	0.69	0.79	0.91	0.50	-	-	-
1.6 - 1.8	0.60	0.65	-	0.91	-	-	-	-
1.8 - 2.0	0.54	0.55	0.56	-	-	-	-	-
2.0 - 2.2	0.49	0.62	-	-	-	-	-	-
2.2 - 2.4	0.43	-	0.46	0.87	-	-	-	-

Tabel C 19. Korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos RDM-køer
1. og 2. laktation

Table C 19. *The correlation between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different stages of the lactation -
Red Danish (RDM). First and second lactation*

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>RDM 1. laktation</u>									
45 - 60	0.7435	0.7984	0.7960	0.8275	0.8258	0.8287	0.8273	0.8181	0.8157
61 - 91	0.8071	0.8511	0.8507	0.8705	0.8702	0.8709	0.8711	0.8648	0.8641
92 - 121	0.8528	0.8934	0.8938	0.9062	0.9063	0.9061	0.9059	0.9004	0.9010
122 - 152	0.9144	0.9292	0.9297	0.9345	0.9345	0.9333	0.9342	0.9311	0.9315
152 - 182	0.9431	0.9491	0.9489	0.9525	0.9534	0.9533	0.9531	0.9503	0.9496
183 - 213	0.9660	0.9662	0.9650	0.9686	0.9680	0.9684	0.9686	0.9669	0.9660
214 - 244	0.9823	0.9807	0.9808	0.9824	0.9818	0.9822	0.9811	0.9809	0.9811
245 - 274	0.9934	0.9920	0.9922	0.9921	0.9920	0.9929	0.9920	0.9922	0.9918
275 - 305	0.9993	0.9993	0.9997	0.9989	0.9984	0.9990	0.9991	0.9991	0.9990
<u>RDM 2. laktation</u>									
45 - 60	0.6461	0.6867	0.6868	0.6978	0.6978	0.7003	0.7002	0.6864	0.6863
61 - 91	0.7119	0.7495	0.7494	0.7560	0.7561	0.7563	0.7561	0.7492	0.7494
92 - 121	0.7973	0.8203	0.8204	0.8225	0.822	0.8214	0.8215	0.8103	0.8199
122 - 152	0.8572	0.8718	0.8717	0.8717	0.8719	0.8720	0.8725	0.8717	0.8716
153 - 182	0.9076	0.9149	0.9148	0.9151	0.9152	0.9158	0.9157	0.9163	0.9162
183 - 213	0.9457	0.9487	0.9488	0.9481	0.9500	0.9503	0.9503	0.9460	0.9499
214 - 244	0.9731	0.9731	0.9735	0.9742	0.9742	0.9751	0.9750	0.9745	0.9743
245 - 274	0.9891	0.9897	0.9894	0.9905	0.9906	0.9908	0.9908	0.9897	0.9897
275 - 305	0.9970	0.9972	0.9971	0.9971	0.9974	0.9976	0.9977	0.9973	0.9974

Tabel C 20. Korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos RDM-køer 3. og øvrige laktationer

Table C 20. The correlation between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different stages of the lactation - Red Danish (RDM). Third and later lactations

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>RDM 3. laktation</u>									
45 - 60	0.5314	0.6733	0.6731	0.6864	0.6863	0.6881	0.6880	0.6740	0.6739
61 - 91	0.8111	0.7447	0.7443	0.7537	0.7539	0.7531	0.7532	0.7449	0.7447
92 - 121	0.8008	0.8264	0.8262	0.8249	0.8250	0.8281	0.8277	0.8258	0.8260
122 - 152	0.8639	0.8764	0.8767	0.8777	0.8778	0.8776	0.8776	0.8768	0.8767
153 - 182	0.9124	0.9185	0.9188	0.9196	0.9192	0.9202	0.9204	0.9193	0.9197
183 - 213	0.9491	0.9515	0.9513	0.9521	0.9522	0.9533	0.9532	0.9524	0.9526
214 - 244	0.9758	0.9758	0.9761	0.9775	0.9781	0.9781	0.9783	0.9769	0.9774
245 - 274	0.9912	0.9917	0.9919	0.9924	0.9987	0.9933	0.9930	0.9922	0.9920
275 - 305	0.9992	0.9989	0.9990	0.9993	0.9994	0.9992	0.9994	0.9985	0.9986
<u>RDM øvrige laktationer</u>									
45 - 60	0.6611	0.7017	0.7015	0.7126	0.7185	0.7121	0.7119	0.7020	0.7013
61 - 91	0.7297	0.7674	0.7675	0.7738	0.7736	0.7746	0.7740	0.7676	0.7675
92 - 121	0.8016	0.8281	0.8280	0.8292	0.8289	0.8308	0.8307	0.8283	0.8280
122 - 152	0.8632	0.8776	0.8779	0.8785	0.8785	0.8779	0.8778	0.8775	0.8777
153 - 182	0.9105	0.9182	0.9184	0.9189	0.9189	0.9184	0.9189	0.9181	0.9186
183 - 213	0.9473	0.9508	0.9508	0.9515	0.9513	0.9524	0.9521	0.9515	0.9515
214 - 244	0.9749	0.9755	0.9757	0.9769	0.9767	0.9768	0.9768	0.9769	0.9765
245 - 274	0.9915	0.9918	0.9917	0.9926	0.9925	0.9928	0.9933	0.9920	0.9919
275 - 305	0.9990	0.9989	0.9987	0.9988	0.9988	0.9989	0.9991	0.9988	0.9988

Tabel C 21. Korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos SDM-køer
1. og 2. laktation

Table 21 C. The correlation between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different stages of the lactation.
Danish Friesian (SDM). First and second lactation

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>SDM 1. laktation</u>									
45 - 60	0.7374	0.7886	0.7823	0.8174	0.8148	0.8175	0.8160	0.8065	0.8058
61 - 91	0.7986	0.8442	0.8409	0.8630	0.8615	0.8634	0.8619	0.8539	0.8522
92 - 121	0.8606	0.8927	0.8915	0.9044	0.9031	0.9040	0.9031	0.8982	0.8980
122 - 152	0.9017	0.9210	0.9216	0.9277	0.9287	0.9278	0.9280	0.9236	0.9245
153 - 182	0.9330	0.9443	0.9441	0.9443	0.9480	0.9484	0.9471	0.9442	0.9445
183 - 213	0.9562	0.9608	0.9603	0.9634	0.9623	0.9627	0.9622	0.9602	0.9599
214 - 244	0.9740	0.9741	0.9736	0.9754	0.9753	0.9754	0.9746	0.9738	0.9734
245 - 274	0.9893	0.9881	0.9886	0.9889	0.9885	0.9883	0.9884	0.9876	0.9882
275 - 305	0.9934	0.9986	0.9981	0.9982	0.9980	0.9982	0.9984	0.9988	0.9985
<u>SDM 2. laktation</u>									
45 - 60	0.6746	0.7118	0.7116	0.7197	0.7190	0.7190	0.7189	0.7119	0.7023
61 - 91	0.7306	0.7642	0.7640	0.7692	0.7685	0.7700	0.7693	0.7646	0.7527
92 - 121	0.8035	0.8295	0.8293	0.8328	0.8320	0.8333	0.8326	0.8295	0.8183
122 - 152	0.8599	0.8773	0.8773	0.8793	0.8791	0.8795	0.8791	0.8777	0.8646
153 - 182	0.9041	0.9127	0.9130	0.8792	0.9141	0.9147	0.9147	0.9132	0.9032
183 - 213	0.9295	0.9329	0.9330	0.9331	0.9335	0.9335	0.9344	0.9331	0.9387
214 - 244	0.9677	0.9687	0.9692	0.9693	0.9695	0.9694	0.9695	0.9687	0.9660
245 - 274	0.9852	0.9858	0.9856	0.9861	0.9859	0.9863	0.9861	0.9851	0.9847
274 - 305	0.9921	0.9921	0.9922	0.9922	0.9922	0.9987	0.9930	0.9921	0.9924

Tabel C 22. Korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos SDM-køer.
3. og øvrige laktationer

Table C 22. The correlation between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different stages of the lactation
Danish Friesian (SDM). Third and later lactations

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>SDM 3. laktation</u>									
45 - 60	0.6478	0.6841	0.6829	0.6916	0.6901	0.6937	0.6922	0.6845	0.6730
61 - 91	0.7139	0.7489	0.7481	0.7566	0.7562	0.7573	0.7564	0.7505	0.7418
92 - 121	0.7906	0.8205	0.8201	0.8255	0.8254	0.8261	0.8258	0.8197	0.8089
122 - 152	0.8530	0.8781	0.8718	0.8730	0.8727	0.8731	0.8734	0.8718	0.8595
153 - 182	0.9015	0.9110	0.9116	0.9124	0.9121	0.9124	0.9124	0.9109	0.9014
183 - 213	0.9371	0.9420	0.9316	0.9429	0.9327	0.9429	0.9430	0.9425	0.9364
214 - 244	0.9669	0.9679	0.9680	0.9686	0.9688	0.9685	0.9685	0.9687	0.9660
245 - 274	0.9860	0.9859	0.9861	0.9870	0.9872	0.9873	0.9870	0.9862	0.9859
275 - 305	0.9943	0.9943	0.9943	0.9946	0.9946	0.9946	0.9946	0.9943	0.9942
<u>SDM øvrige laktationer</u>									
45 - 60	0.6673	0.6993	0.6986	0.7017	0.7009	0.7054	0.7046	0.6989	0.6922
61 - 91	0.7327	0.7696	0.7694	0.7772	0.7766	0.7776	0.7772	0.7703	0.7620
92 - 121	0.8009	0.8305	0.8299	0.8334	0.8328	0.8331	0.8325	0.8306	0.8217
122 - 152	0.8588	0.8773	0.8775	0.8789	0.8783	0.8770	0.8767	0.8767	0.8669
153 - 182	0.9088	0.9138	0.9132	0.9139	0.9137	0.9130	0.9129	0.9133	0.9042
183 - 213	0.9413	0.9465	0.9458	0.9469	0.9461	0.9464	0.9473	0.9465	0.9408
214 - 244	0.9722	0.9736	0.9740	0.9746	0.9742	0.9742	0.9746	0.9745	0.9712
245 - 274	0.9910	0.9918	0.9914	0.9917	0.9924	0.9916	0.9919	0.9920	0.9908
275 - 305	0.9993	0.9993	0.9994	0.9994	0.9996	0.9993	0.9991	0.9992	0.9990

Tabel C 23. Korrelationer mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos Jersey-køer, 1. og 2. laktation

Table C 23. *The correlations between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different stages of lactation. Jersey. First and second lactation*

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>Jersey 1. laktation</u>									
45 - 60	0.7351	0.7882	0.7864	0.8294	0.8278	0.8305	0.8287	0.8164	0.8148
61 - 91	0.8105	0.8466	0.8461	0.8672	0.8668	0.8670	0.8667	0.8618	0.8614
92 - 121	0.8667	0.8861	0.8867	0.8969	0.8971	0.8975	0.8972	0.8941	0.8939
122 - 152	0.9085	0.9183	0.9181	0.9242	0.9247	0.9242	0.9249	0.9216	0.9210
153 - 182	0.9376	0.9413	0.9410	0.9445	0.9440	0.9441	0.9434	0.9420	0.9417
183 - 213	0.9600	0.9599	0.9598	0.9615	0.9608	0.9613	0.9607	0.9605	0.9596
214 - 244	0.9776	0.9769	0.9768	0.9774	0.9769	0.9769	0.9772	0.9766	0.9765
245 - 274	0.9899	0.9889	0.9890	0.9893	0.9891	0.9892	0.9888	0.9896	0.9892
275 - 305	0.9984	0.9980	0.9985	0.9984	0.9982	0.9982	0.9979	0.9988	0.9980
<u>Jersey 2. laktation</u>									
45 - 60	0.6831	0.7297	0.7295	0.7502	0.7504	0.7505	0.7504	0.7309	0.7309
61 - 91	0.7491	0.7792	0.7791	0.7895	0.7895	0.7895	0.7897	0.7795	0.7800
92 - 121	0.8133	0.8332	0.8334	0.8378	0.8375	0.8379	0.8380	0.8338	0.8339
122 - 152	0.8649	0.8765	0.8765	0.8780	0.8781	0.8781	0.8778	0.8759	0.8754
153 - 182	0.9087	0.9134	0.9131	0.9134	0.9139	0.9140	0.9319	0.9127	0.9125
183 - 213	0.9439	0.9449	0.9452	0.9452	0.9455	0.9457	0.9454	0.9447	0.9453
214 - 244	0.9712	0.9709	0.9709	0.9709	0.9713	0.9709	0.9711	0.9708	0.9713
245 - 274	0.9881	0.9883	0.9884	0.9882	0.9883	0.9884	0.9883	0.9886	0.9887
275 - 305	0.9971	0.9970	0.9967	0.9973	0.9974	0.9968	0.9969	0.9969	0.9969

Tabel C 24. Korrelationer mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos Jersey-køer, 3. og senere laktationer

Table C 24. The correlations between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different stages of lactation. Jersey. Third and later lactations

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>Jersey 3. laktation</u>									
45 - 60	0.6687	0.7170	0.7168	0.7350	0.7348	0.7370	0.7367	0.7189	0.7182
61 - 91	0.7300	0.7628	0.7626	0.7771	0.7770	0.7772	0.7771	0.7661	0.7655
92 - 121	0.7987	0.8214	0.8215	0.8282	0.8282	0.8285	0.8279	0.8223	0.8223
122 - 152	0.8581	0.8694	0.8697	0.8726	0.8727	0.8735	0.8730	0.8689	0.8695
153 - 182	0.9038	0.9083	0.9085	0.9100	0.9100	0.9099	0.9097	0.9086	0.9083
183 - 213	0.9406	0.9423	0.9419	0.9428	0.9438	0.9431	0.9487	0.9423	0.9423
214 - 244	0.9672	0.9674	0.9676	0.9676	0.9678	0.9678	0.9678	0.9673	0.9677
245 - 274	0.9861	0.9858	0.9858	0.9860	0.9858	0.9861	0.9864	0.9864	0.9867
275 - 305	0.9951	0.9951	0.9947	0.9956	0.9955	0.9955	0.9955	0.9949	0.9946
<u>Jersey, øvrige laktationer</u>									
45 - 60	0.6846	0.7240	0.7238	0.7400	0.7396	0.9414	0.7411	0.7256	0.7253
61 - 91	0.7401	0.7715	0.7710	0.7851	0.7848	0.7854	0.7852	0.7739	0.7736
92 - 121	0.8116	0.8318	0.8317	0.8376	0.8372	0.8374	0.8372	0.8327	0.8325
122 - 152	0.8648	0.8754	0.8756	0.8779	0.8781	0.8777	0.8779	0.8752	0.8752
153 - 182	0.9072	0.9129	0.9126	0.9138	0.9140	0.9136	0.9136	0.9120	0.9122
183 - 213	0.9423	0.9442	0.9440	0.9446	0.9442	0.9447	0.9440	0.9435	0.9435
214 - 244	0.9718	0.9717	0.9716	0.9719	0.9716	0.9720	0.9720	0.9714	0.9716
245 - 275	0.9899	0.9893	0.9895	0.9899	0.9894	0.9899	0.9900	0.9900	0.9900
275 - 305	0.9987	0.9987	0.9986	0.9989	0.9989	0.9984	0.9985	0.9987	0.9988

Tabel C 25. Korrelationer mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos DRK-køer. 1. og 2. laktation

Table C 25. The correlations between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different stages of lactation. Danish Red and White (DRK). First and second lactation

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>DRK 1. laktation</u>									
45 - 60	0.6865	0.7485	0.7416	0.7777	0.7669	0.7774	0.7662	0.7597	0.7514
61 - 91	0.7837	0.8314	0.8302	0.8471	0.8440	0.8478	0.8449	0.8395	0.8375
92 - 121	0.8361	0.8807	0.8805	0.8893	0.8895	0.8896	0.8899	0.8817	0.8828
122 - 152	0.8785	0.9015	0.8992	0.9141	0.9112	0.9141	0.9115	0.9054	0.9022
153 - 182	0.9236	0.9355	0.9331	0.9383	0.9353	0.9381	0.9351	0.9372	0.9343
183 - 213	0.9434	0.9502	0.9476	0.9529	0.9499	0.9523	0.9492	0.9510	0.9480
214 - 244	0.9682	0.9680	0.9671	0.9704	0.9695	0.9702	0.9694	0.9683	0.9675
245 - 274	0.9875	0.9871	0.9871	0.9875	0.9874	0.9876	0.9876	0.9870	0.9871
275 - 305	0.9988	0.9988	0.9987	0.9987	0.9987	0.9988	0.9988	0.9988	0.9987
<u>DRK 2. laktation</u>									
45 - 50	0.6392	0.6960	0.6949	0.7169	0.7177	0.7167	0.7174	0.5945	0.6935
61 - 91	0.7328	0.7684	0.7661	0.7747	0.7731	0.7753	0.7740	0.7684	0.7663
92 - 121	0.8168	0.8385	0.8408	0.8400	0.8414	0.8399	0.8413	0.8386	0.8406
122 - 142	0.8559	0.8737	0.8758	0.8753	0.8769	0.8756	0.8773	0.8731	0.8750
153 - 182	0.9099	0.9151	0.9166	0.9162	0.9177	0.9169	0.9182	0.9155	0.9170
183 - 213	0.9371	0.9404	0.9407	0.9406	0.9410	0.9410	0.9410	0.9398	0.9400
214 - 244	0.9718	0.8723	0.9726	0.9731	0.9733	0.9724	0.9736	0.9729	0.9730
245 - 274	0.9889	0.9888	0.9889	0.9893	0.9894	0.9894	0.9895	0.9890	0.9891
275 - 305	0.9987	0.9988	0.9988	0.9989	0.9989	0.9990	0.9990	0.9984	0.9984

Tabel C 26. Korrelationer mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos DRK-køer. 3. og senere laktationer

Table C 26. The correlations between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different stages of lactation. Danish Red and White (DRK). Third and later lactations

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>DRK 3. laktation</u>									
45 - 60	0.6286	0.6931	0.6882	0.6930	0.6828	0.7076	0.6971	0.6963	0.6862
61 - 91	0.6785	0.7259	0.7202	0.7289	0.7235	0.7259	0.7240	0.7271	0.7213
92 - 121	0.7670	0.7924	0.7898	0.7939	0.7916	0.7943	0.7917	0.7925	0.7901
122 - 152	0.8214	0.8418	0.8393	0.8411	0.8391	0.8413	P-8393	0.8409	0.8386
153 - 182	0.8842	0.8987	0.8976	0.8981	0.8976	0.8984	0.8976	0.8988	0.8979
183 - 213	0.9195	0.9354	0.9346	0.9367	0.9359	0.9376	0.9368	0.9363	0.9355
214 - 244	0.9619	0.9661	0.9657	0.9671	0.9668	0.9675	0.9672	0.9674	0.9671
245 - 274	0.9895	0.9901	0.9901	0.9909	0.9909	0.9914	0.9914	0.9905	0.9905
275 - 305	0.9986	0.9987	0.9987	0.9988	0.9988	0.9989	0.9990	0.9985	0.9985
<u>DRK, øvrige laktationer</u>									
45 - 60	0.6624	0.6963	0.6905	0.7041	0.6981	0.7050	0.6992	0.6958	0.6912
61 - 91	0.7508	0.7771	0.7767	0.7810	0.7802	0.7810	0.7805	0.7810	0.7807
92 - 121	0.8191	0.8385	0.8372	0.8403	0.8392	0.8398	0.8384	0.8392	0.8380
122 - 152	0.8934	0.8986	0.8996	0.9008	0.9016	0.9002	0.9010	0.8988	0.8997
153 - 182	0.9808	0.9284	0.9286	0.9285	0.9288	0.9277	0.9279	0.9283	0.9285
183 - 213	0.9407	0.9445	0.9444	0.9444	0.9441	0.9437	0.9433	0.9439	0.9436
214 - 244	0.9730	0.9720	0.9719	0.9727	0.9726	0.9728	0.9728	0.9717	0.9717
245 - 274	0.9885	0.9885	0.9885	0.9890	0.9891	0.9896	0.9897	0.9884	0.9884
275 - 305	0.9989	0.9988	0.9988	0.9990	0.9990	0.9992	0.9991	0.9989	0.9989

Tabel C 27. Korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier beregnet på "restmaterialet" SDM-køer, 1. og 2. laktation

Table C 27. The correlations between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different stages of lactation, calculated on extra material from Danish Friesian (SDM). First and second lactation

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>SDM 1. laktation</u>									
45 - 60	0.7296	0.7742	0.7666	0.8024	0.7984	0.8025	0.7998	0.7908	0.7871
61 - 91	0.7909	0.8340	0.8305	0.8569	0.8554	0.8571	0.8554	0.8472	0.8459
92 - 121	0.8522	0.8860	0.8860	0.8988	0.8979	0.8984	0.8982	0.8918	0.8922
122 - 152	0.8972	0.9190	0.9195	0.9271	0.9254	0.9265	0.9269	0.9209	0.9211
153 - 182	0.9325	0.9442	0.9445	0.9479	0.9483	0.9487	0.9477	0.9442	0.9449
183 - 213	0.9564	0.9606	0.9605	0.9628	0.9623	0.9622	0.9623	0.9603	0.9599
214 - 243	0.9749	0.9754	0.9749	0.9764	0.9763	0.9765	0.9759	0.9753	0.9756
244 - 274	0.9899	0.9890	0.9888	0.9888	0.9890	0.9890	0.9890	0.9889	0.9890
275 - 305	0.9985	0.9984	0.9885	0.9982	0.9983	0.9984	0.9983	0.9985	0.9985
<u>SDM 2. laktation</u>									
45 - 60	0.6631	0.6927	0.6927	0.7034	0.7033	0.7027	0.7027	0.6925	0.6860
61 - 91	0.7344	0.7659	0.7652	0.7704	0.7701	0.7699	0.7693	0.7661	0.7581
92 - 121	0.8108	0.8347	0.8346	0.8368	0.8364	0.8370	0.8369	0.8346	0.8254
122 - 152	0.8626	0.8782	0.8784	0.8792	0.8796	0.8792	0.8762	0.8780	0.8682
153 - 182	0.9107	0.9198	0.9200	0.9205	0.9208	0.9206	0.9209	0.9203	0.9121
183 - 213	0.9420	0.9458	0.9453	0.9465	0.9461	0.9471	0.9470	0.9459	0.9413
214 - 243	0.9660	0.9665	0.9665	0.9674	0.9675	0.9676	0.9677	0.9674	0.9645
244 - 274	0.9826	0.9832	0.9833	0.9839	0.9837	0.9837	0.9839	0.9934	0.9823
275 - 305	0.9900	0.9901	0.9900	0.9896	0.9897	0.9893	0.9891	0.9892	0.9889

Tabel C 28. Korrelationen mellem Y_T og $\hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier beregnet på "restmaterialet" SDM-køer, 3. og senere laktationer

Table C 28. The correlations between Y_T and $\hat{Y}_T$ in different stages of lactation, calculated on extra material from Danish Friesian (SDM). Third and later lactations

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>SDM 3. laktation</u>									
45 - 60	0.6701	0.7025	0.7022	0.7097	0.7093	0.7132	0.7130	0.7024	0.6924
61 - 91	0.7413	0.7731	0.7735	0.7814	0.7814	0.7814	0.7814	0.7734	0.7643
92 - 121	0.8053	0.8313	0.8314	0.8350	0.8348	0.8345	0.8342	0.8313	0.8206
122 - 152	0.8631	0.8797	0.8804	0.8817	0.8822	0.8820	0.8824	0.8800	0.8682
153 - 182	0.9101	0.9201	0.9204	0.9210	0.9215	0.9209	0.9210	0.9199	0.9111
183 - 213	0.9462	0.9502	0.9503	0.9510	0.9510	0.9518	0.9515	0.9507	0.9455
214 - 243	0.9738	0.9750	0.9745	0.9754	0.9753	0.9757	0.9756	0.9752	0.9725
244 - 274	0.9905	0.9904	0.9906	0.9910	0.9912	0.9911	0.9911	0.9910	0.9898
275 - 305	0.9985	0.9987	0.9987	0.9989	0.9989	0.9990	0.9990	0.9988	0.9987
<u>SDM, øvrige laktationer</u>									
45 - 60	0.6705	0.6982	0.6985	0.7029	0.7027	0.7113	0.7115	0.6986	0.6990
61 - 91	0.7313	0.7649	0.7656	0.7726	0.7727	0.7727	0.7732	0.7655	0.7631
92 - 121	0.8075	0.8324	0.8329	0.8379	0.8377	0.8375	0.8380	0.8324	0.8241
122 - 152	0.8677	0.8838	0.8843	0.8859	0.8856	0.8854	0.8661	0.8833	0.8742
153 - 182	0.9092	0.9179	0.9185	0.9191	0.9187	0.9191	0.9190	0.9182	0.9109
183 - 213	0.9452	0.9486	0.9491	0.9500	0.9497	0.9481	0.9486	0.9494	0.9446
214 - 243	0.9694	0.9704	0.9700	0.9709	0.9710	0.9714	0.9716	0.9709	0.9680
244 - 274	0.9894	0.9886	0.9893	0.9897	0.9889	0.9894	0.9895	0.9892	0.9886
275 - 305	0.9991	0.9990	0.9989	0.9989	0.9990	0.9993	0.9993	0.9984	0.9984

Tabel D 29. Variansen på $Y_T - \hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos RDM.
1. og 2. laktation

Table D 29. The variance of $Y_T - \hat{Y}_T$ in different stages of lactation in Red Danish (RDM).
First and second lactation

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>RDM 1. laktation</u>									
45 - 60	961	782	789	539	545	532	536	562	566
61 - 91	685	546	547	410	412	409	411	427	429
92 - 121	457	366	363	303	302	303	303	320	319
122 - 152	281	242	240	218	217	217	216	225	225
153 - 182	186	171	171	157	158	155	156	163	164
183 - 213	114	115	116	107	107	106	106	112	113
214 - 244	57	63	63	61	61	60	60	63	63
245 - 274	22	25	25	26	26	25	25	25	25
275 - 305	2	3	3	3	3	3	3	3	3
<u>RDM 2. laktation</u>									
45 - 60	2187	1977	1977	1860	1860	1839	1840	1930	1930
61 - 91	1663	1477	1478	1431	1431	1431	1431	1468	1469
92 - 121	1119	1004	1004	994	994	998	998	1005	1005
122 - 142	765	688	687	683	683	681	681	682	682
153 - 182	465	424	424	418	418	412	412	412	412
183 - 213	256	239	239	232	232	225	225	227	227
214 - 244	121	114	115	108	109	105	105	107	107
245 - 274	42	42	41	37	37	36	35	39	39
275 - 305	11	11	11	10	10	10	10	11	11

Tabel D 30. Variansen på $Y_T - \hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos RDM.
3. og senere laktationer

*Table D 30. The variance of $Y_T - \hat{Y}_T$ in different stages of lactation in Red Danish (RDM).
Third and later lactations*

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>RDM 3. laktation</u>									
45 - 60	2614	2355	2355	2192	2193	2181	2181	2292	2293
61 - 91	1878	1687	1687	1621	1621	1625	1625	1675	1675
92 - 121	1247	1105	1106	1117	1118	1098	1098	1106	1107
122 - 152	815	741	741	735	734	729	734	734	733
153 - 182	505	466	465	456	456	446	446	449	449
183 - 213	279	262	262	252	252	243	243	245	245
214 - 244	124	119	118	110	110	103	103	107	107
245 - 274	39	38	38	33	33	30	30	33	33
275 - 305	5	5	5	3	3	3	3	4	4
<u>RDM, senere laktationer</u>									
45 - 60	2586	2307	2310	2189	2192	2211	2211	2265	2269
61 - 91	1871	1639	1640	1604	1604	1606	1605	1635	1636
92 - 121	1300	1146	1147	1149	1150	1135	1136	1146	1148
122 - 152	861	774	773	770	770	767	767	767	766
153 - 182	529	482	482	474	474	466	466	469	469
183 - 213	290	269	269	260	260	252	252	255	255
214 - 244	131	125	125	117	117	112	112	114	114
245 - 274	42	41	41	37	37	34	34	37	37
275 - 305	5	5	5	4	4	3	3	5	5

Tabel D 31. Variansen på $Y_T - \hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos SDM.
1. og 2. laktation

Table D 31. The variance of $Y_T - \hat{Y}_T$ in different stages of lactation in Danish Black and White (SDM). First and second lactation.

Laktations-
stadium

SDM 1. laktation

45 - 60	776	672	680	454	456	451	454	478	480
61 - 91	567	452	455	349	353	348	352	370	372
92 - 121	380	301	304	256	260	256	257	368	270
122 - 152	260	214	215	192	194	192	192	199	202
153 - 182	179	151	152	140	143	140	141	149	150
183 - 213	116	106	108	102	103	100	102	107	107
214 - 244	70	68	69	67	69	66	68	71	71
245 - 274	28	29	29	30	30	29	29	30	30
275 - 305	3	3	3	3	4	3	3	3	3

SDM 2. laktation

45 - 60	1792	1630	1629	1564	1564	1559	1560	1603	1703
61 - 91	1406	1253	1257	1228	1232	1227	1230	1249	1325
92 - 121	967	850	852	835	837	834	834	849	905
122 - 152	655	576	576	563	563	560	561	578	626
153 - 182	423	381	381	371	371	368	368	373	414
183 - 213	240	222	222	215	215	214	214	215	239
214 - 244	120	115	115	110	110	110	109	113	124
245 - 274	52	51	51	49	48	48	48	49	53
275 - 305	25	24	24	24	24	24	23	24	24

Tabel D 32. Variansen på $Y_T - \hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos SDM.
3. og senere laktationer

Table D 32. The variance of $Y_T - \hat{Y}_T$ in different stages of lactation in Danish Black and White (SDM). Third and later lactations

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>SDM 3. laktation</u>									
45 - 60	2041	1878	1882	1786	1794	1773	1780	1842	1850
61 - 91	1572	1406	1410	1364	1366	1363	1366	1397	1401
92 - 121	1082	946	946	920	921	918	919	945	947
122 - 152	722	635	635	625	625	622	622	630	632
153 - 182	446	401	402	391	391	387	387	393	393
183 - 213	265	245	245	236	237	234	235	237	236
214 - 244	129	122	122	116	116	115	115	115	115
245 - 274	49	48	48	45	45	45	45	46	46
275 - 305	19	19	19	18	18	18	18	19	19
<u>SDM, senere laktationer</u>									
45 - 60	2221	2027	2027	1985	1989	1969	1973	2006	2010
61 - 91	1637	1438	1438	1408	1411	1410	1413	1437	1440
92 - 121	1134	989	989	974	977	976	979	987	989
122 - 152	751	665	665	652	653	657	658	658	659
153 - 182	474	427	427	416	416	416	416	416	416
183 - 213	264	243	243	233	234	231	232	233	233
214 - 244	117	112	112	104	104	103	103	104	104
245 - 274	37	37	37	33	32	32	32	33	33
275 - 305	4	4	4	3	3	3	3	4	4

Tabel D 33. Variansen på $Y_T - \hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos Jersey.
1. og 2. laktation

Table D 33. The variance of $Y_T - \hat{Y}_T$ in different stages of lactations in Jersey.
First and second lactation

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>Jersey 1.laktation</u>									
45 - 60	1177	981	990	651	657	647	653	695	701
61 - 91	803	677	678	524	526	523	525	543	545
92 - 121	548	484	482	413	412	411	411	423	422
122 - 152	372	341	341	308	309	307	308	319	320
153 - 182	254	242	243	231	233	229	231	236	237
183 - 213	164	165	166	161	162	159	160	164	165
214 - 244	93	96	96	98	98	94	95	97	97
245 - 274	41	43	43	45	46	43	43	43	43
275 - 305	4	5	5	6	6	4	5	5	5
<u>Jersey 2. laktation</u>									
45 - 60	2536	2241	2242	2008	2007	2008	2008	2141	2140
61 - 91	1827	1653	1654	1556	1556	1554	1555	1618	1618
92 - 121	1305	1181	1180	1150	1150	1150	1150	1176	1175
122 - 152	892	818	817	808	808	808	807	823	822
153 - 182	580	542	542	540	540	539	539	545	545
183 - 213	343	327	327	326	326	323	323	326	326
214 - 244	167	163	163	161	161	159	159	160	160
245 - 274	54	53	63	62	62	60	60	61	61
275 - 305	15	15	15	14	14	14	14	15	15

Tabel D 34. Variansen på $Y_T - \hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos Jersey.
3. og senere laktationer

*Table D 34. The variance of $Y_T - \hat{Y}_T$ in different stages of lactations in Jersey.
Third and later lactations*

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>Jersey 3.laktation</u>									
45 - 60	2742	2434	2436	2177	2179	2165	2168	2308	2310
61 - 91	2171	1873	1874	1736	1737	1735	1736	1813	1814
92 - 121	1458	1318	1317	1267	1268	1268	1268	1305	1305
122 - 152	981	905	904	885	885	883	883	906	905
153 - 182	652	611	611	605	605	603	603	612	612
183 - 213	376	356	356	353	353	352	352	354	355
214 - 244	197	192	192	190	190	188	188	190	190
245 - 274	79	78	78	77	77	75	75	75	75
275 - 305	28	27	26	26	26	26	26	27	27
<u>Jersey, senere laktationer</u>									
45 - 60	2974	2674	2675	2437	2438	2433	2435	2553	2555
61 - 91	2248	2023	2024	1886	1887	1887	1888	1967	1969
92 - 121	1518	1374	1373	1333	1334	1333	1334	1366	1366
122 - 152	1044	963	962	948	948	947	947	965	965
153 - 182	669	625	626	618	619	617	617	628	628
183 - 213	394	377	377	373	373	372	372	378	378
214 - 244	185	181	181	179	179	178	178	179	179
245 - 274	54	64	64	62	62	62	62	61	61
275 - 305	9	9	9	8	8	8	8	8	8

Tabel D 35. Variansen på $Y_T - \hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos DRK, 1. og 2. laktation

Table D 35. The variance of $Y_T - \hat{Y}_T$ in different stages of lactation in Danish Red and White (DRK). First and second lactation

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>DRK 1. laktation</u>									
45 - 60	700	588	597	447	466	447	465	479	493
61 - 91	524	417	416	339	346	338	344	354	358
92 - 121	384	285	285	259	259	258	259	275	274
122 - 152	278	230	235	197	204	197	203	215	222
153 - 182	164	140	145	135	141	135	141	136	142
183 - 213	122	108	114	103	109	103	110	106	112
214 - 244	70	70	72	66	68	66	68	70	71
245 - 274	26	26	26	26	27	26	26	26	26
275 - 305	3	3	3	3	3	3	3	3	3
<u>DRK 2. laktation</u>									
45 - 60	1562	1347	1356	1223	1210	1216	1214	1312	1317
61 - 91	1013	894	903	871	876	869	873	892	899
92 - 121	711	632	624	626	621	626	621	633	626
122 - 152	541	475	469	467	462	463	457	474	468
153 - 182	331	308	303	299	295	294	289	301	296
183 - 213	214	199	198	193	193	190	189	194	193
214 - 244	90	87	86	82	82	80	79	82	81
245 - 274	33	32	32	30	30	29	29	30	30
275 - 305	3	3	3	3	3	3	3	4	4

Tabel D 36. Variansen på $Y_T - \hat{Y}_T$ på forskellige laktationsstadier hos DRK, 3. og senere laktationer

Table D 36. The variance of $Y_T - \hat{Y}_T$ in different stages of lactation in Danish Red and White (DRK). Third and later lactations

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B.	V A	V B
<u>DRK 3. laktation</u>									
45 - 60	1774	1470	1516	1368	1408	1310	1349	1393	1433
61 - 91	1204	1038	1059	1011	1029	1002	1020	1018	1037
92 - 121	894	809	818	804	811	802	810	809	817
122 - 152	607	547	554	546	552	544	550	547	554
153 - 182	366	324	327	321	323	319	321	319	322
183 - 213	208	191	193	186	188	183	185	186	188
214 - 244	96	86	87	83	83	82	83	83	84
235 - 274	30	38	28	25	25	23	23	26	26
275 - 305	4	4	4	3	3	3	3	4	4
<u>DRK, senere laktationer</u>									
45 - 60	1949	1792	1823	1710	1739	1710	1737	1756	1784
61 - 91	1335	1219	1212	1198	1201	1203	1207	1197	1200
92 - 121	987	892	898	884	890	883	889	891	897
122 - 152	559	530	526	517	514	513	509	522	518
153 - 183	397	359	358	349	348	344	343	347	347
184 - 213	237	221	222	217	218	218	220	218	219
214 - 244	107	109	109	104	104	103	103	107	108
245 - 274	40	39	39	37	37	35	35	40	40
275 - 305	4	4	4	4	4	3	3	4	4

Table E 37. Koefficienter til forlængelse af dellaktationer hos RDM. 1. kalvs keer
 Table E 37. Coefficients to extend first lactation RDM fat production

Variabel	I	II A	II P	III A	III P	IV A	IV R	V A	V B
μ	0.8352	-	0.4259	-	0.2883	-	0.1538	-	-0.3070
m	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-
$\sin(m^*)$	-	-	$-0.3257 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.4002 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.3846 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.3874 \cdot 10^{-1}$
$\cos(m^*)$	-	-	$-0.7771 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.5984 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.5849 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.6062 \cdot 10^{-1}$
g	-	$0.9657 \cdot 10^{-3}$	$0.1019 \cdot 10^{-2}$	$0.2404 \cdot 10^{-2}$	$0.2456 \cdot 10^{-2}$	$0.2465 \cdot 10^{-2}$	$0.2517 \cdot 10^{-2}$	$0.3558 \cdot 10^{-2}$	$0.3616 \cdot 10^{-2}$
g^2	-	$-0.8620 \cdot 10^{-6}$	$-0.9615 \cdot 10^{-6}$	$-0.1676 \cdot 10^{-5}$	$-0.1773 \cdot 10^{-5}$	$-0.1817 \cdot 10^{-5}$	$-0.1915 \cdot 10^{-5}$	$-0.4958 \cdot 10^{-5}$	$-0.5069 \cdot 10^{-5}$
a	-	$0.1611 \cdot 10^{-1}$	$0.1646 \cdot 10^{-1}$	$0.2501 \cdot 10^{-1}$	$0.2543 \cdot 10^{-1}$	$0.2530 \cdot 10^{-1}$	$0.2570 \cdot 10^{-1}$	$0.2453 \cdot 10^{-1}$	$0.2493 \cdot 10^{-1}$
a^2	-	$-0.2645 \cdot 10^{-3}$	$-0.2700 \cdot 10^{-3}$	$-0.3687 \cdot 10^{-3}$	$-0.3750 \cdot 10^{-3}$	$-0.3732 \cdot 10^{-3}$	$-0.3793 \cdot 10^{-3}$	$-0.3699 \cdot 10^{-3}$	$-0.3760 \cdot 10^{-3}$
Y_n	-	-	-	-0.5094	-0.5111	-0.1789	-0.1838	-	-
Y_n^2	-	-	-	$0.7608 \cdot 10^{-1}$	$0.7682 \cdot 10^{-1}$	$-0.8339 \cdot 10^{-1}$	$-0.8379 \cdot 10^{-1}$	-	-
$305-n$	-	-	-	$0.5234 \cdot 10^{-3}$	$0.5179 \cdot 10^{-3}$	$-0.9130 \cdot 10^{-3}$	$-0.9901 \cdot 10^{-3}$	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	$-0.1233 \cdot 10^{-5}$	$-0.1212 \cdot 10^{-5}$	$0.8809 \cdot 10^{-5}$	$0.9087 \cdot 10^{-5}$	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	$0.2237 \cdot 10^{-2}$	$0.2331 \cdot 10^{-2}$	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$-0.1871 \cdot 10^{-4}$	$-0.1908 \cdot 10^{-4}$	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	$-0.9727 \cdot 10^{-3}$	$-0.9790 \cdot 10^{-3}$	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$0.8477 \cdot 10^{-5}$	$0.8532 \cdot 10^{-5}$	-	-
$\frac{1}{Y_n^2}$	-	-	-	-	-	-	-	$0.9033 \cdot 10^{-3}$	$0.9052 \cdot 10^{-3}$
$\frac{1}{\sqrt{n} Y_n^2}$	-	-	-	-	-	-	-	0.1668	0.1672
$\sqrt{n} Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	$-0.1009 \cdot 10^{-1}$	$-0.1013 \cdot 10^{-1}$

Tabel E 38. Koefficienter til forlængelse af laktationer hos SDM 1. kalvs køer

Table E 38. Coefficients to extend first lactation SDM fat production

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.8222	-	0.4776	-	0.1782	-	0.2278	-	-0.2826
m	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-
$\sin(m^*)$	-	-	$-0.5418 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.6247 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.6118 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.5974 \cdot 10^{-1}$
$\cos(m^*)$	-	-	$-0.6850 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.5437 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.5364 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.5513 \cdot 10^{-1}$
g	-	$-0.5364 \cdot 10^{-4}$	$0.1751 \cdot 10^{-3}$	$0.2942 \cdot 10^{-2}$	$0.3182 \cdot 10^{-2}$	$0.3046 \cdot 10^{-2}$	$0.3270 \cdot 10^{-2}$	$0.3783 \cdot 10^{-2}$	$0.4039 \cdot 10^{-2}$
g^2	-	$0.1184 \cdot 10^{-5}$	$0.6505 \cdot 10^{-6}$	$-0.3617 \cdot 10^{-5}$	$-0.4171 \cdot 10^{-5}$	$-0.3862 \cdot 10^{-5}$	$-0.4380 \cdot 10^{-5}$	$-0.6370 \cdot 10^{-5}$	$-0.6967 \cdot 10^{-5}$
a	-	$0.1684 \cdot 10^{-1}$	$0.1817 \cdot 10^{-1}$	$0.2111 \cdot 10^{-1}$	$0.2261 \cdot 10^{-1}$	$0.2108 \cdot 10^{-1}$	$0.2257 \cdot 10^{-1}$	$0.2136 \cdot 10^{-1}$	$0.2286 \cdot 10^{-1}$
a^2	-	$-0.2738 \cdot 10^{-3}$	$-0.2950 \cdot 10^{-3}$	$-0.3081 \cdot 10^{-3}$	$-0.3310 \cdot 10^{-3}$	$-0.3074 \cdot 10^{-3}$	$-0.3301 \cdot 10^{-3}$	$-0.3226 \cdot 10^{-3}$	$-0.3457 \cdot 10^{-3}$
Y_n	-	-	-	-0.4201	-0.4200	0.7383	0.7089	-	-
Y_n^2	-	-	-	$0.1415 \cdot 10^{-1}$	$0.1301 \cdot 10^{-1}$	-0.7221	-0.7079	-	-
$305-n$	-	-	-	$0.1175 \cdot 10^{-2}$	$0.1141 \cdot 10^{-2}$	$0.3905 \cdot 10^{-2}$	$0.3596 \cdot 10^{-2}$	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	$-0.3102 \cdot 10^{-5}$	$-0.2990 \cdot 10^{-5}$	$-0.5959 \cdot 10^{-5}$	$-0.4882 \cdot 10^{-5}$	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	$-0.8960 \cdot 10^{-2}$	$-0.8299 \cdot 10^{-2}$	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$0.1431 \cdot 10^{-4}$	$0.1197 \cdot 10^{-4}$	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	$0.6352 \cdot 10^{-2}$	$0.5979 \cdot 10^{-2}$	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$-0.1227 \cdot 10^{-4}$	$-0.1094 \cdot 10^{-4}$	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	$0.9257 \cdot 10^{-3}$	$0.9268 \cdot 10^{-3}$
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.1413	0.1423
$\sqrt{n} \cdot Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	$-0.8769 \cdot 10^{-2}$	$-0.8842 \cdot 10^{-2}$

Tabel E 39. Koefficienter til forlængelse af dellaktationer hos Jersey 1. kalvs køer

Table E 39 Coefficients to extend first lactation Jersey fat production

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.8175	-	0.6846	-	0.4448	-	-0.2896	-	-0.1368
m	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-
$\sin(m^*)$	-	-	$-0.2706 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.3959 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.3856 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.3677 \cdot 10^{-1}$
$\cos(m^*)$	-	-	$-0.6346 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.4759 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.4614 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.4791 \cdot 10^{-1}$
g	-	$0.1176 \cdot 10^{-2}$	$0.1253 \cdot 10^{-2}$	$0.2945 \cdot 10^{-2}$	$0.3072 \cdot 10^{-2}$	$0.3068 \cdot 10^{-2}$	$0.3130 \cdot 10^{-2}$	$0.4149 \cdot 10^{-2}$	$0.4217 \cdot 10^{-2}$
g ²	-	$-0.1102 \cdot 10^{-5}$	$-0.1248 \cdot 10^{-5}$	$-0.2755 \cdot 10^{-5}$	$-0.2877 \cdot 10^{-5}$	$-0.3020 \cdot 10^{-5}$	$-0.3133 \cdot 10^{-5}$	$-0.5847 \cdot 10^{-5}$	$-0.5971 \cdot 10^{-5}$
a	-	$-0.3916 \cdot 10^{-2}$	$-0.4401 \cdot 10^{-2}$	$0.8877 \cdot 10^{-2}$	$0.8451 \cdot 10^{-2}$	$0.9292 \cdot 10^{-2}$	$0.8876 \cdot 10^{-2}$	$0.5968 \cdot 10^{-2}$	$0.5542 \cdot 10^{-2}$
a ²	-	$0.5392 \cdot 10^{-4}$	$0.6288 \cdot 10^{-4}$	$-0.1050 \cdot 10^{-3}$	$-0.9741 \cdot 10^{-4}$	$-0.1108 \cdot 10^{-3}$	$-0.1034 \cdot 10^{-3}$	$-0.7082 \cdot 10^{-4}$	$-0.6320 \cdot 10^{-4}$
Y _n	-	-	-	-0.4782	-0.4731	1.2086	1.1971	-	-
Y _n ²	-	-	-	$0.6414 \cdot 10^{-1}$	$0.6198 \cdot 10^{-1}$	-0.8169	-0.8217	-	-
305-n	-	-	-	$0.6304 \cdot 10^{-3}$	$0.6193 \cdot 10^{-3}$	$0.6594 \cdot 10^{-2}$	$0.6463 \cdot 10^{-2}$	-	-
(305-n) ²	-	-	-	$-0.1479 \cdot 10^{-5}$	$-0.1449 \cdot 10^{-5}$	$-0.1216 \cdot 10^{-4}$	$-0.1178 \cdot 10^{-4}$	-	-
Y _n (305-n)	-	-	-	-	-	$-1.5130 \cdot 10^{-2}$	$-1.4891 \cdot 10^{-2}$	-	-
Y _n (305-n) ²	-	-	-	-	-	$0.3093 \cdot 10^{-4}$	$0.3023 \cdot 10^{-4}$	-	-
Y _n ² (305-n)	-	-	-	-	-	$0.8550 \cdot 10^{-2}$	$0.8439 \cdot 10^{-2}$	-	-
Y _n ² (305-n) ²	-	-	-	-	-	$-0.1903 \cdot 10^{-4}$	$-0.1870 \cdot 10^{-4}$	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	$0.9859 \cdot 10^{-3}$	$0.9851 \cdot 10^{-3}$
1/Y _n ²	-	-	-	-	-	-	-	0.2151	0.2147
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	$-0.1341 \cdot 10^{-1}$	$-0.1340 \cdot 10^{-1}$

Tabel E 40. Koefficienter til forlængelse af dellaktationer hos DRK 1. kalvs køer

Table E 40. Coefficients to extend first lactation DRK fat production

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.7874	-	0.1061	-	-0.2486	-	-0.6462	-	-0.7098
m	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-	se tabel E 41	-
$\sin(m^*)$	-	-	$-0.7974 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7740 \cdot 10^{-1}$	-	$0.7704 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7884 \cdot 10^{-1}$
$\cos(m^*)$	-	-	$-0.4212 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.2598 \cdot 10^{-1}$	-	$0.2580 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.2814 \cdot 10^{-1}$
g	-	$0.5321 \cdot 10^{-2}$	$0.3831 \cdot 10^{-2}$	$0.8193 \cdot 10^{-2}$	$0.6244 \cdot 10^{-2}$	$0.8352 \cdot 10^{-2}$	$0.6465 \cdot 10^{-2}$	$1.0158 \cdot 10^{-2}$	$0.8538 \cdot 10^{-2}$
g^2	-	$-0.1296 \cdot 10^{-4}$	$-0.8806 \cdot 10^{-5}$	$-0.1803 \cdot 10^{-4}$	$-0.1270 \cdot 10^{-4}$	$-0.1846 \cdot 10^{-4}$	$-0.1331 \cdot 10^{-4}$	$-0.2400 \cdot 10^{-4}$	$-0.1952 \cdot 10^{-4}$
a	-	$0.1717 \cdot 10^{-1}$	$0.1862 \cdot 10^{-1}$	$0.2233 \cdot 10^{-1}$	$0.2685 \cdot 10^{-1}$	$0.2233 \cdot 10^{-1}$	$0.2680 \cdot 10^{-1}$	$0.2283 \cdot 10^{-1}$	$0.2603 \cdot 10^{-1}$
a^2	-	$-0.2864 \cdot 10^{-3}$	$-0.3111 \cdot 10^{-3}$	$-0.3406 \cdot 10^{-3}$	$-0.4192 \cdot 10^{-3}$	$-0.3408 \cdot 10^{-3}$	$-0.4187 \cdot 10^{-3}$	$-0.2587 \cdot 10^{-3}$	$-0.4122 \cdot 10^{-3}$
Y_n	-	-	-	-0.1303	-0.1297	0.8991	0.9778	-	-
Y_n^2	-	-	-	-0.1759	-0.1639	-0.8174	-0.9039	-	-
305-n	-	-	-	$0.8964 \cdot 10^{-3}$	$0.8369 \cdot 10^{-3}$	$0.3970 \cdot 10^{-2}$	$0.3517 \cdot 10^{-2}$	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	$-0.2468 \cdot 10^{-5}$	$-0.234 \cdot 10^{-5}$	$-0.7912 \cdot 10^{-5}$	$-0.5816 \cdot 10^{-5}$	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	$-0.8516 \cdot 10^{-2}$	$-0.7812 \cdot 10^{-2}$	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$0.1521 \cdot 10^{-4}$	$0.1039 \cdot 10^{-4}$	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	$0.5191 \cdot 10^{-2}$	$0.5075 \cdot 10^{-2}$	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$-0.9025 \cdot 10^{-5}$	$-0.6461 \cdot 10^{-5}$	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	$0.8897 \cdot 10^{-3}$	$0.8632 \cdot 10^{-3}$
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.1130	0.1083
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	$-0.6988 \cdot 10^{-2}$	$-0.6694 \cdot 10^{-2}$

Tabel E 41. Oversigt over de konstanter for kælvningsmåned, der indgår i tabellerne E 37-E40 (1.kalvs køer)
Table E 41. Constants for month of calving, mentioned in table E 37-E40

Kælv- nings- måned	RDM (tabel C 1)				SDM (tabel C 2)				Jersey (tabel C 3)				DFK (tabel C 4)			
	II A	III A	IV A	V A	II A	III A	IV A	V A	II A	III A	IV A	V A	II A	III A	IV A	V A
JAN.	0.3698	0.2484	0.1115	-0.3450	0.4689	0.1853	-0.2351	-0.2725	0.6316	0.4096	-0.3320	-0.1741	-0.0360	-0.3709	-0.7550	-0.2285
FEB.	0.3546	0.2291	0.0932	-0.3639	0.4326	0.1477	-0.2715	-0.3081	0.6264	0.3955	-0.3459	-0.1868	-0.0780	-0.4098	-0.7935	-0.2667
MAR.	0.3620	0.2362	0.1004	-0.3582	0.4299	0.1419	-0.2768	-0.3143	0.6289	0.3925	-0.3485	-0.1885	-0.0801	-0.4130	-0.7985	-0.2751
APR.	0.3898	0.2459	0.1099	-0.3455	0.4579	0.1600	-0.2592	-0.2967	0.6469	-0.3948	-0.3473	-0.1850	-0.1015	-0.4705	-0.8542	-0.9096
MAJ	0.4499	0.2858	0.1482	-0.3077	0.4997	0.1731	-0.2473	-0.2792	0.6917	0.4256	-0.3177	-0.1556	-0.0511	-0.4290	-0.8135	-0.2999
JUNI	0.4945	0.3371	0.1984	-0.2541	0.5381	0.2208	-0.2005	-0.2323	0.7338	0.4675	-0.2769	-0.1190	-0.0433	-0.4115	-0.7962	-0.2665
JULI	0.5253	0.3645	0.2246	-0.2284	0.5863	0.2672	-0.1545	-0.1853	0.7499	0.4938	-0.2507	-0.0893	0.0168	-0.3758	-0.7603	-0.2143
AUG.	0.5272	0.3770	0.2369	-0.2155	0.6275	0.3209	-0.1013	-0.1352	0.7697	0.5232	-0.2219	-0.0593	-0.0753	-0.2977	-0.6826	-0.7450
SEP.	0.5104	0.3714	0.2314	-0.2231	0.6089	0.3125	-0.1097	-0.1463	0.7511	0.5178	-0.2269	-0.0682	0.1047	-0.2548	-0.6401	-0.7076
OKT.	0.4621	0.3343	0.1951	-0.2605	0.5606	0.2771	-0.1445	-0.1840	0.7076	0.4836	-0.2602	-0.1025	0.0733	-0.2844	-0.6697	-0.7351
NOV.	0.4196	0.2972	0.1587	-0.2976	0.5276	0.2428	-0.1786	-0.2156	0.6742	0.4531	-0.2903	-0.1332	0.0144	-0.3379	0.7229	-0.7922
DEC.	0.3941	0.2731	0.1352	-0.3222	0.5063	0.2179	-0.2032	-0.2383	0.6468	0.4252	-0.3173	-0.1597	-0.0012	-0.3604	-0.7450	-0.2084

Tabel E 42. Koefficienter til forlængelse af dellaktationer hos ældre RDM-køer

Table E 42. Coefficients to extend later lactations RDM fat production

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.6203	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46
m	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-
$\sin(m^*)$	-	-	$-0.7658 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7321 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7126 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7278 \cdot 10^{-1}$
$\cos(m^*)$	-	-	$-0.4776 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.4180 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.4113 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.4569 \cdot 10^{-1}$
g	-	$0.1423 \cdot 10^{-2}$	$0.1433 \cdot 10^{-2}$	$0.1380 \cdot 10^{-2}$	$0.1390 \cdot 10^{-2}$	$0.1404 \cdot 10^{-2}$	$0.1414 \cdot 10^{-2}$	$0.1512 \cdot 10^{-2}$	$0.1522 \cdot 10^{-2}$
g^2	-	$-0.2526 \cdot 10^{-5}$	$-0.2544 \cdot 10^{-5}$	$-0.1769 \cdot 10^{-5}$	$-0.1792 \cdot 10^{-5}$	$-0.1816 \cdot 10^{-5}$	$-0.1837 \cdot 10^{-5}$	$-0.2667 \cdot 10^{-5}$	$-0.2684 \cdot 10^{-5}$
Y_n	-	-	-	$0.7380 \cdot 10^{-1}$	$0.7440 \cdot 10^{-1}$	2.0863	2.0874	-	-
Y_n^2	-	-	-	$-0.7193 \cdot 10^{-1}$	$-0.7220 \cdot 10^{-1}$	-1.2231	-1.2221	-	-
305-n	-	-	-	$-0.6011 \cdot 10^{-3}$	$-0.6101 \cdot 10^{-3}$	$0.4226 \cdot 10^{-2}$	$0.4237 \cdot 10^{-2}$	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	$0.2118 \cdot 10^{-6}$	$0.2370 \cdot 10^{-6}$	$-0.592 \cdot 10^{-5}$	$-0.5963 \cdot 10^{-5}$	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	$-1.6379 \cdot 10^{-2}$	$-1.6392 \cdot 10^{-2}$	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$0.313 \cdot 10^{-4}$	$0.3137 \cdot 10^{-4}$	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	$1.0306 \cdot 10^{-2}$	$1.0295 \cdot 10^{-2}$	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$-0.2230 \cdot 10^{-4}$	$-0.2227 \cdot 10^{-4}$	-	-
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	$0.9992 \cdot 10^{-3}$	$0.998 \cdot 10^{-3}$
$1/Y_n$	-	-	-	-	-	-	-	$0.4541 \cdot 10^{-1}$	$0.4544 \cdot 10^{-1}$
$\sqrt{Y_n^2}$	-	-	-	-	-	-	-	$-0.4161 \cdot 10^{-2}$	$-0.4162 \cdot 10^{-2}$

Table E 43. Koefficienter til forlængelse af dellaktationer hos ældre SDH-kaer

Table E 43. Coefficients to extend later lactations SDM fat production

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.6380	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46
m	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-
$\sin(m\pi)$	-	-	$-0.8128 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7732 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7677 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7841 \cdot 10^{-1}$
$\cos(m\pi)$	-	-	$-0.3188 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.2985 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.2983 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.3145 \cdot 10^{-1}$
g	-	$-0.4916 \cdot 10^{-3}$	$-0.6014 \cdot 10^{-3}$	$-0.8253 \cdot 10^{-3}$	$-0.9222 \cdot 10^{-3}$	$-0.7925 \cdot 10^{-3}$	$-0.8921 \cdot 10^{-3}$	$-0.3779 \cdot 10^{-3}$	$-0.4132 \cdot 10^{-3}$
g^2	-	$0.1670 \cdot 10^{-5}$	$0.1960 \cdot 10^{-5}$	$0.2984 \cdot 10^{-5}$	$0.3235 \cdot 10^{-5}$	$0.2895 \cdot 10^{-5}$	$0.3154 \cdot 10^{-5}$	$0.1354 \cdot 10^{-5}$	$0.1602 \cdot 10^{-5}$
Y_n	-	-	-	0.3235	0.3262	0.5570	0.5570	-	-
Y_n^2	-	-	-	-0.1900	-0.1909	-0.4420	-0.4319	-	-
305-n	-	-	-	$-0.4918 \cdot 10^{-3}$	$-0.5077 \cdot 10^{-3}$	$-0.3624 \cdot 10^{-2}$	$-0.3567 \cdot 10^{-2}$	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	$-0.2650 \cdot 10^{-6}$	$-0.2365 \cdot 10^{-6}$	$-0.1393 \cdot 10^{-4}$	$0.1373 \cdot 10^{-4}$	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	$0.3978 \cdot 10^{-2}$	$0.3982 \cdot 10^{-2}$	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$-0.2302 \cdot 10^{-4}$	$-0.2297 \cdot 10^{-4}$	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	$-0.6029 \cdot 10^{-3}$	$-0.7139 \cdot 10^{-3}$	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$0.7907 \cdot 10^{-5}$	$0.8170 \cdot 10^{-5}$	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	$0.9184 \cdot 10^{-3}$	$0.9210 \cdot 10^{-3}$
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	$0.2877 \cdot 10^{-1}$	$0.2827 \cdot 10^{-1}$
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	$-0.2937 \cdot 10^{-2}$	$-0.2908 \cdot 10^{-2}$

Tabel E 44. Koefficienter til forlængelse af dellaktationer hos ældre Jersey-køer

Table E 44. Coefficients to extend later lactations Jersey fat production

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.7020	-	-	-	-	-	-	-	-
l	-	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46
m	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-
$\sin(m^*)$	-	-	$-0.6436 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.6237 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.6194 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.6218 \cdot 10^{-1}$
$\cos(m^*)$	-	-	$-0.3200 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.2347 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.2320 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.2616 \cdot 10^{-1}$
g	-	$0.2632 \cdot 10^{-2}$	$0.2630 \cdot 10^{-2}$	$0.2529 \cdot 10^{-2}$	$0.2526 \cdot 10^{-2}$	$0.2468 \cdot 10^{-2}$	$0.2465 \cdot 10^{-2}$	$0.3356 \cdot 10^{-2}$	$0.3353 \cdot 10^{-2}$
g ²	-	$-0.4153 \cdot 10^{-5}$	$-0.4144 \cdot 10^{-5}$	$-0.2832 \cdot 10^{-5}$	$-0.2822 \cdot 10^{-5}$	$-0.2698 \cdot 10^{-5}$	$-0.2686 \cdot 10^{-5}$	$-0.5220 \cdot 10^{-5}$	$-0.5208 \cdot 10^{-5}$
Y_n	-	-	-	$0.7825 \cdot 10^{-1}$	$0.7785 \cdot 10^{-1}$	0.7407	0.7403	-	-
Y_n^2	-	-	-	-0.1020	-0.1019	-0.4672	-0.4665	-	-
305-n	-	-	-	$-0.1755 \cdot 10^{-3}$	$-0.1827 \cdot 10^{-3}$	$0.2723 \cdot 10^{-3}$	$0.2689 \cdot 10^{-3}$	-	-
(305-n) ²	-	-	-	$-0.2207 \cdot 10^{-6}$	$-0.1980 \cdot 10^{-6}$	$0.3565 \cdot 10^{-5}$	$0.3583 \cdot 10^{-5}$	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	$-0.2628 \cdot 10^{-2}$	$-0.2624 \cdot 10^{-2}$	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$-0.2229 \cdot 10^{-5}$	$-0.2245 \cdot 10^{-5}$	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	$0.1905 \cdot 10^{-2}$	$0.1897 \cdot 10^{-2}$	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	$-0.9677 \cdot 10^{-6}$	$-0.9449 \cdot 10^{-6}$	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	$0.9296 \cdot 10^{-3}$	$0.9291 \cdot 10^{-3}$
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.1339	0.1340
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	$-0.9420 \cdot 10^{-2}$	$-0.9428 \cdot 10^{-2}$

Tabel E 45. Koefficienter til forlængelse af dellaktationer hos ældre DRK-køer

Table E 45. Coefficients to extend later lactations DRK fat production

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.6101	-	-	-	-	-	-	-	-
l	-	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46	se tabel E 46
m	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-	se tabel E 47	-
sin(m*)	-	-	$-0.8217 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7762 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7649 \cdot 10^{-1}$	-	$-0.7945 \cdot 10^{-1}$
cos(m*)	-	-	$-0.8439 \cdot 10^{-2}$	-	$-0.6664 \cdot 10^{-2}$	-	$-0.6787 \cdot 10^{-2}$	-	$-0.7404 \cdot 10^{-2}$
g	-	$-0.4857 \cdot 10^{-2}$	$-0.4437 \cdot 10^{-2}$	$-0.7079 \cdot 10^{-2}$	$-0.6804 \cdot 10^{-2}$	$-0.7173 \cdot 10^{-2}$	$-0.6846 \cdot 10^{-2}$	$-0.4589 \cdot 10^{-2}$	$-0.4194 \cdot 10^{-2}$
g ²	-	$0.1470 \cdot 10^{-4}$	$0.1358 \cdot 10^{-4}$	$0.2100 \cdot 10^{-4}$	$0.2027 \cdot 10^{-4}$	$0.2132 \cdot 10^{-4}$	$0.2046 \cdot 10^{-4}$	$0.1411 \cdot 10^{-4}$	$0.1306 \cdot 10^{-4}$
Y _n	-	-	-	0.3188	0.3184	0.7297	0.7468	-	-
Y _n ²	-	-	-	-0.2010	-0.2014	-0.6289	-0.6374	-	-
305-n	-	-	-	$-0.4010 \cdot 10^{-3}$	$-0.3977 \cdot 10^{-3}$	$-0.5217 \cdot 10^{-2}$	$-0.5140 \cdot 10^{-2}$	-	-
(305-n) ²	-	-	-	$0.1674 \cdot 10^{-6}$	$0.1495 \cdot 10^{-6}$	$0.2160 \cdot 10^{-4}$	$0.2144 \cdot 10^{-4}$	-	-
Y _n (305-n)	-	-	-	-	-	$0.6520 \cdot 10^{-2}$	$0.6281 \cdot 10^{-2}$	-	-
Y _n (305-n) ²	-	-	-	-	-	$-0.3653 \cdot 10^{-4}$	$-0.3593 \cdot 10^{-4}$	-	-
Y _n ² (305-n)	-	-	-	-	-	$-0.1295 \cdot 10^{-2}$	$-0.1153 \cdot 10^{-2}$	-	-
Y _n ² (305-n) ²	-	-	-	-	-	$0.1360 \cdot 10^{-4}$	$0.1319 \cdot 10^{-4}$	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	$0.7863 \cdot 10^{-3}$	$0.7986 \cdot 10^{-3}$
1/Y _n ²	-	-	-	-	-	-	-	$0.4743 \cdot 10^{-1}$	$0.4852 \cdot 10^{-1}$
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	$-0.4132 \cdot 10^{-2}$	$-0.4212 \cdot 10^{-2}$

Tabel E 46. Øversigt over de konstanter for laktationsnummer, som er nævnt i tabellerne E 42-E45Table E 46. *The constants for number of lactation mentioned in table E 42- E 45*

Race		Lakta- tions- nummer	II A	III A	IV A	V A	II B	III B	IV B	V B
RDM (tabel E 42)	2		0.0184	0.0094	0.0089	0.0167	0.4557	0.5456	-0.1859	0.3438
	3		0.0003	-0.0008	-0.0009	0.0003	0.4375	0.5353	-0.1957	0.3274
		Øvrige	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.3272	0.5361	-0.1949	0.3270

SDM (tabel E 43)	2		0.0378	0.0312	0.0309	0.0364	0.6935	0.6947	0.6971	0.5964
	3		0.0190	0.0167	0.0166	0.0185	0.6745	0.6799	0.6825	0.5783
		Øvrige	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.6556	0.6632	0.6660	0.5598

Jersey (tabel E 44)	2		0.0160	0.0009	0.0008	0.0092	0.3361	0.3698	0.1117	0.0924
	3		0.0146	0.0112	0.0112	0.0136	0.3346	0.3801	0.1220	0.0967
		Øvrige	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.3199	0.3689	0.1108	0.0831

DRK (tabel E 45)	2		0.0291	0.0237	0.0221	0.0264	0.9840	1.1527	1.1477	0.3111
	3		-0.0004	-0.0004	-0.0026	-0.0008	0.9559	1.1299	1.1243	0.8452
		Øvrige	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.9564	1.1303	1.1269	0.8461

Tabel E 47. Oversigt over de konstanter for kælvningsmåned, som er nævnt i tabellerne E 42- E 45

Table E 47. The constants for month of calving mentioned in table E 42 - E 45

Kælv- nings- måned	RDM (tabel E 42)				SDM (tabel E 43)				Jersey (tabel E 44)				DRK (tabel E 45)			
	II A	III A	IV A	V A	II A	III A	IV A	V A	II A	III A	IV A	V A	II A	III A	IV A	V A
JAN.	0.3920	0.4948	-0.2344	0.2836	0.6137	0.6235	0.6310	0.5196	0.2915	0.3474	0.0901	0.0594	0.9936	1.1559	1.1651	0.8835
FEB.	0.3545	0.4618	-0.2673	0.2473	0.5705	0.5799	0.5877	0.4764	0.2588	0.3134	0.0564	0.0270	0.9447	1.1034	1.1124	0.8351
MAR.	0.3493	0.4545	-0.2727	0.2442	0.5543	0.5705	0.5785	0.4639	0.2474	0.3041	0.0470	0.0170	0.8982	1.0697	1.0787	0.7929
APR.	0.3642	0.4649	-0.2625	0.2579	0.5738	0.5862	0.5947	0.4824	0.2543	0.3050	0.0479	0.0199	0.9329	1.0947	1.1039	0.8237
MAJ	0.3949	0.4904	-0.2382	0.2849	0.6097	0.6150	0.6231	0.5134	0.2800	0.3228	0.0657	0.0401	0.9467	1.1019	1.1108	0.8347
JUNI	0.4428	0.5373	-0.1927	0.3320	0.6423	0.6493	0.6567	0.4475	0.3212	0.3603	0.1027	0.0787	0.9526	1.1162	1.1237	0.8425
JULI	0.4811	0.5737	-0.1572	0.3692	0.6615	0.6683	0.6757	0.5678	0.3479	0.3875	0.1292	0.1032	0.9937	1.1506	1.1596	0.8827
AUG.	0.5166	0.6090	-0.1229	0.4036	0.6990	0.7054	0.7127	0.6046	0.3845	0.4235	0.1657	0.1416	1.0389	1.1984	1.2061	0.9267
SEP.	0.5328	0.6254	-0.1066	0.4186	0.7348	0.7395	0.7466	0.6378	0.3928	0.4345	0.1774	0.1513	1.0818	1.2366	1.2443	0.9684
OKT.	0.5149	0.6109	-0.1204	0.4003	0.7350	0.7380	0.7450	0.6361	0.3845	0.4314	0.1735	0.1461	1.0738	1.2300	1.2377	0.9605
NOV.	0.4771	0.5755	-0.1554	0.3642	0.6957	0.7013	0.7085	0.5985	0.3547	0.4056	0.1479	0.1190	1.0429	1.1980	1.2050	0.9305
DEC.	0.4379	0.5388	-0.1915	0.3280	0.6612	0.6709	0.6781	0.5668	0.3268	0.3811	0.1235	0.0934	1.0403	1.2007	1.2068	0.9289

Tabel F 48. Statistisk signifikans af konstanter og regressionskoefficienter i tabel E 37 - E 47 målt ved hjælp af sandsynligheden for en større F-værdi ($P > F$). RDM 1. laktation

Table F 48. Statistical significance of constants and coefficients or regression in table E 37 - E 47 measured by the probability of a greater F-value ($P > F$). Red Danish (RDM). First lactation

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
u	0.0000	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
m	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-
$\sin(m^*)$	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
$\cos(m^*)$	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
g	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
g^2	-	0.1067	0.0722	0.0005	0.0002	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
a	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
a^2	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
Y_n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.1337	0.1218	-	-
Y_n^2	-	-	-	0.0001	0.0001	0.2835	0.2818	-	-
$305-n$	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0661	0.0465	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	0.0712	0.0603	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	0.2117	0.2092	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001

Tabel F 49. Statistisk signifikans af konstanter og regressionskoefficienter i tabel E 37 - E 47 målt ved hjælp af sandsynligheden for en større F-værdi ($P > F$). SDM 1. laktation

Table F 49 *Statistical significance of constants and coefficients of regression in table E 37 - E 47 measured by the probability of a greater F-value ($P > F$). Danish Friesian (SDM). First lactation.*

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.0000	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0021	-	0.0001
m	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-
sin(m*)	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
cos(m*)	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
g	-	0.9020	0.6887	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
g^2	-	0.2801	0.5543	0.0002	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
a	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
a^2	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
Y_n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
Y_n^2	-	-	-	0.0839	0.1132	0.0001	0.0001	-	-
305-n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0011	0.0079	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0030	0.0134	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0007	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001

Tabel F 50. Statistisk signifikans af konstanter og regressionskoefficienter i tabel E 37 - E 47 målt ved hjælp af sandsynligheden for en større F-værdi ($P > F$). Jersey 1. laktation

Table F 50. Statistical significance of constants and coefficients of regression in table E 37 - E 47 measured by the probability of a greater F-value ($P > F$). Jersey. First lactation

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.0000	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
m	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-
$\sin(m^*)$	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
$\cos(m^*)$	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
g	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
g^2	-	0.0190	0.0080	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
a	-	0.0054	0.0017	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
a^2	-	0.0285	0.0106	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0017	0.0052
Y_n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
Y_n^2	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
305-n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001

Tabel F 51. Statistisk signifikans af konstanter og regressionskoefficienter i tabel E 37 - E 47 målt ved hjælp af sandsynligheden for en større F-værdi ($P > F$). DRK 1.laktation

Table F 51. Statistical significance of constants and coefficients of regression in table E 37 - E 47 measured by the probability of a greater F-value ($P > F$). Danish Red and White (DRK). First lactation

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.0000	-	0.7363	-	0.3581	-	0.1038	-	0.0109
m	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-
sin(m*)	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
cos(m*)	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
g	-	0.0586	0.1691	0.0016	0.0161	0.0013	0.0128	0.0001	0.0013
g ²	-	0.0823	0.2332	0.0088	0.0646	0.0073	0.0531	0.0007	0.0054
a	-	0.0493	0.0304	0.0052	0.0007	0.0052	0.0007	0.0055	0.0014
a ²	-	0.0443	0.0264	0.0090	0.0012	0.0089	0.0012	0.0075	0.0019
Y _n	-	-	-	0.1259	0.1277	0.3225	0.2867	-	-
Y _n ²	-	-	-	0.0018	0.0036	0.2405	0.1987	-	-
305-n	-	-	-	0.0012	0.0029	0.2491	0.3107	-	-
(305-n) ²	-	-	-	0.0012	0.0024	0.4201	0.5555	-	-
Y _n (305-n)	-	-	-	-	-	0.4113	0.4543	-	-
Y _n (305-n) ²	-	-	-	-	-	0.5958	0.7183	-	-
Y _n ² (305-n)	-	-	-	-	-	0.5007	0.5133	-	-
Y _n ² (305-n) ²	-	-	-	-	-	0.6641	0.7570	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
1/Y _n ²	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001

Tabel F 52. Statistisk signifikans af konstanter og regressionskoefficienter i tabel E 37 - E 47 målt ved hjælp af sandsynligheden for en større F-værdi ($P > F$). RDM, Senere laktationer

Table F 52. Statistical significance of constants and coefficients of regression in table E 37 - E 47 measured by the probability of a greater F-value ($P > F$) Red Danish (RDM). Later lactations

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.0000	-	-	-	-	-	-	-	-
l	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
m	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-
$\sin(m^*)$	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
$\cos(m^*)$	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
g	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
g^2	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
Y_n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
Y_n^2	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
305-n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	0.1648	0.1199	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$\sqrt{n/Y_n^2}$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001

Tabel F 53. Statistisk signifikans af konstanter og regressionskoefficienter i tabel E 37 - E 47 målt ved hjælp af sandsynligheden for en større F-værdi ($P > F$). SDM. Senere laktationer

Table F 53. Statistical significance of constants and coefficients of regression in table E 37 - E 47 measured by the probability of a greater F-value ($P > F$). Danish Friesian (SDM). Later lactations

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.0000	-	-	-	-	-	-	-	-
l	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
m	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-
$\sin(m^*)$	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
$\cos(m^*)$	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
g	-	0.1377	0.0695	0.0111	0.0045	0.0146	0.0060	0.2486	0.1486
g^2	-	0.0450	0.0187	0.0003	0.0001	0.0004	0.0001	0.1001	0.0517
Y_n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
Y_n^2	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
305-n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	0.1090	0.1525	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	0.0009	0.0009	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	0.4024	0.3218	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$\sqrt{-n/Y_n^2}$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001

Tabel F 54. Statistisk signifikans af konstanter og regressionskoefficienter i tabel E 37 - E 47 målt ved hjælp af sandsynligheden for en større F-værdi ($P > F$). Jersey. Senere laktationer

Table F 54. Statistical significance of constants and coefficients of regression in table E 37 - E 47 measured by the probability of a greater F-value ($P > F$). Jersey. Later lactations

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.0000	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
m	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-
sin(m*)	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
cos(m*)	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
g	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
g^2	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
Y_n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
Y_n^2	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	-	-
305-n	-	-	-	0.0002	0.0002	0.5606	0.5655	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	0.0942	0.1331	0.0061	0.0058	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	0.0044	0.0044	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.3640	0.3606	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.4067	0.4179	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001

Table F 55. Statistisk signifikans af konstanter og regressionskoefficienter i tabel E 37 - E 47 målt ved hjælp af sandsynligheden for en større F-værdi ($P > F$). DRK. Senere laktationer

Table F 55. Statistical significance of constants and coefficients of regression in table E 37 - E 47 measured by the probability of a greater F-value ($P > F$). Danish Red and White (DRK). Later lactations

Variabel	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
μ	0.0000	-	-	-	-	-	-	-	-
l	-	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001
m	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-
$\sin(m^*)$	-	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001	-	0.0001
$\cos(m^*)$	-	-	0.0009	-	0.0084	-	0.0071	-	0.0034
g	-	0.0089	0.0167	0.0001	0.0002	0.0001	0.0002	0.0127	0.0225
g^2	-	0.0027	0.0055	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0037	0.0071
Y_n	-	-	-	0.0001	0.0001	0.1879	0.1785	-	-
Y_n^2	-	-	-	0.0001	0.0001	0.0994	0.0954	-	-
$305-n$	-	-	-	0.1455	0.1496	0.0160	0.0178	-	-
$(305-n)^2$	-	-	-	0.8184	0.8379	0.0002	0.0002	-	-
$Y_n(305-n)$	-	-	-	-	-	0.2505	0.2690	-	-
$Y_n(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.0104	0.0118	-	-
$Y_n^2(305-n)$	-	-	-	-	-	0.7295	0.7585	-	-
$Y_n^2(305-n)^2$	-	-	-	-	-	0.1325	0.1449	-	-
n	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$1/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001
$\sqrt{n}/Y_n^2$	-	-	-	-	-	-	-	0.0001	0.0001

Tabel G 56. Heritabiliteten på $\hat{Y}_T$
 Table G 56. The heritability of $\hat{Y}_T$

Laktations- stadium	I	II A	II B	III A	III B	IV A	IV B	V A	V B
<u>RDM</u>									
45 - 60	0.138	0.148	0.149	0.160	0.161	0.164	0.165	0.177	0.174
61 - 91	0.141	0.146	0.145	0.160	0.159	0.160	0.159	0.170	0.170
92 - 121	0.134	0.141	0.141	0.156	0.155	0.155	0.155	0.158	0.159
122 - 152	0.168	0.174	0.173	0.175	0.175	0.174	0.173	0.186	0.185
153 - 182	0.172	0.179	0.178	0.175	0.174	0.172	0.172	0.187	0.187
183 - 213	0.190	0.193	0.192	0.190	0.190	0.191	0.191	0.194	0.193
214 - 244	0.201	0.203	0.203	0.202	0.202	0.202	0.202	0.204	0.204
245 - 274	0.206	0.207	0.207	0.205	0.205	0.206	0.206	0.207	0.207
275 - 305	0.221	0.221	0.221	0.220	0.220	0.221	0.221	0.221	0.221
<u>SDM</u>									
45 - 60	0.234	0.236	0.236	0.204	0.200	0.199	0.199	0.189	0.188
61 - 91	0.220	0.219	0.224	0.196	0.194	0.195	0.195	0.205	0.205
92 - 121	0.238	0.229	0.237	0.221	0.217	0.220	0.220	0.214	0.215
122 - 152	0.275	0.275	0.279	0.272	0.271	0.271	0.271	0.213	0.213
153 - 182	0.279	0.271	0.280	0.275	0.274	0.274	0.274	0.259	0.260
183 - 213	0.285	0.284	0.286	0.284	0.284	0.285	0.284	0.280	0.279
214 - 244	0.282	0.291	0.282	0.278	0.277	0.278	0.278	0.272	0.276
245 - 274	0.302	0.305	0.302	0.299	0.298	0.300	0.299	0.299	0.298
275 - 305	0.268	0.263	0.267	0.266	0.266	0.266	0.266	0.266	0.266
<u>Jersey</u>									
45 - 60	0.119	0.117	0.119	0.127	0.131	0.123	0.127	0.090	0.091
61 - 91	0.132	0.131	0.131	0.122	0.122	0.120	0.121	0.109	0.107
92 - 121	0.126	0.124	0.124	0.199	0.119	0.118	0.118	0.109	0.109
122 - 152	0.155	0.153	0.153	0.147	0.147	0.147	0.147	0.137	0.138
153 - 182	0.162	0.160	0.160	0.156	0.155	0.156	0.156	0.146	0.146
183 - 213	0.182	0.181	0.182	0.174	0.174	0.175	0.175	0.170	0.169
214 - 244	0.198	0.191	0.199	0.194	0.194	0.196	0.196	0.194	0.194
245 - 274	0.210	0.210	0.210	0.207	0.207	0.209	0.209	0.208	0.208
275 - 305	0.195	0.196	0.196	0.194	0.194	0.196	0.196	0.196	0.196

